

อารมณ์ขันในรายการเทย์เที้ยวไทย

โดย

นางสาวศศิวิมล สงวนพงษ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

อารมณ์ขันในรายการเทย์เที่ยวไทย

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE HUMOR IN TOEY-TIEW-THAI

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Arts (Thai for Career Development)

Department of THAI

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2020

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ อารมณฺ์ชั้นในรายการเทยเทียวยไทย
โดย ศศิวิมล สงวนพงษ์
สาขาวิชา ภาษาไทยเพื่อกการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร. สุนทร โชติติลล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

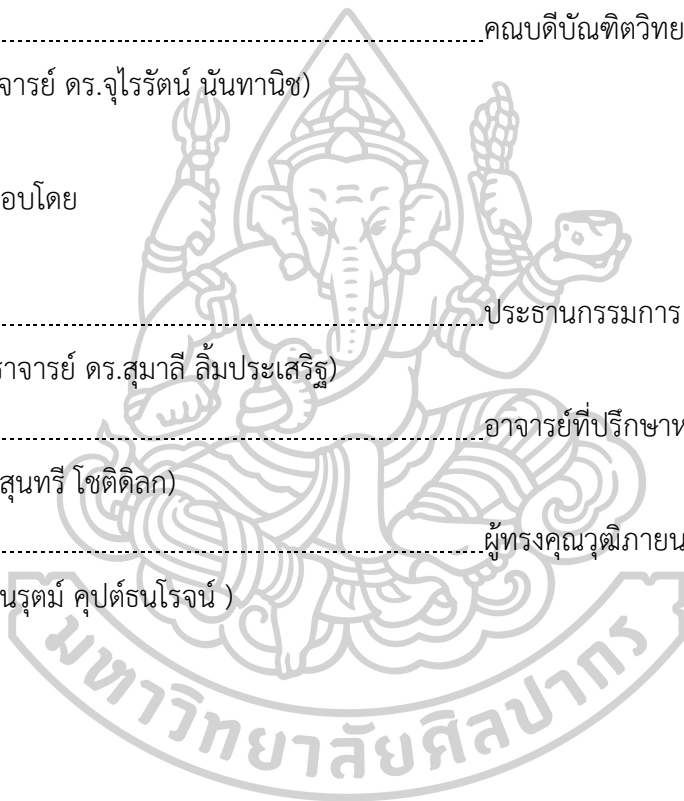
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ลิ้มประเสริฐ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.สุนทร โชติติลล)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(อาจารย์ ดร.นรุตม์ คุปต์ธนโรจน์)

60208313 : ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

คำสำคัญ : อารมณ์ขัน, เทยเทียวไทย, บทบาทหน้าที่

นางสาว ศศิวิมล สงวนพงษ์: อารมณ์ขันในรายการเทยเทียวไทย อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. สุนทรี โชติติติก

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากลวิธีทางการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ในรายการ “เทยเทียวไทย” โดยคัดเลือกเฉพาะตอนที่มีการแข่งขัน “Wanna be contest 2018” เท่านั้น ซึ่งมีทั้งหมดจำนวน 13 ตอน ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันได้ทั้งหมด จำนวน 323 ครั้ง โดยกลวิธีในการสร้างอารมณ์ขันด้านการใช้เสียงและการใช้คำเพื่อสร้างอารมณ์ขันพบทั้งหมด 76 ครั้ง สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) การใช้เสียงสัมผัส พบ 6 ครั้ง, 2) การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ พบ 3 ครั้ง, 3) การเพี้ยนเสียง พบ 23 ครั้ง, 4) การปนภาษา พบ 3 ครั้ง, 5) การใช้คำพ้อง พบ 17 ครั้ง, 6) การใช้คำพวน พบ 10 ครั้ง, 7) การใช้คำภาษาถิ่น พบ 13 ครั้ง และ 8) การใช้คำสองแง่สองง่าม พบ 1 ครั้ง ซึ่งกลวิธีที่พบมากที่สุดในการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน คือ การเพี้ยนเสียง และกลวิธีดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายมากที่สุด ส่วนกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขันพบทั้งหมด 247 ครั้ง สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการเกี่ยวพาราสิ พบ 10 ครั้ง , 2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน พบ 49 ครั้ง, 3) การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน พบ 169 ครั้ง และ 4) การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนม พบ 19 ครั้ง ซึ่งกลวิธีที่พบมากที่สุดในกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน คือ การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน และกลวิธีดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายมากที่สุด จะเห็นได้ว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการสร้างเนื้อหาสร้างอารมณ์ขัน และอารมณ์ขันก็มีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน ซึ่งบทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันที่พบในรายการ “เทยเทียวไทย” สามารถแบ่งได้ 3 ประเด็น ได้แก่ (1) อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และสร้างความสนิทสนมกับคนแปลกหน้า (2) อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า (3) อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือสร้างความสนุกสนาน

60208313 : Major (Thai for Career Development)

Keyword : Humor, TOEY-TIEW-THAI, Function

MISS SASIWIMOL SANGUANPONG : THE HUMOR IN TOEY-TIEW-THAI THESIS
ADVISOR : PROFESSOR DR. SUNTAREE CHOTIDILOK

This independence thesis is part of the independent study, Thai for Career Development, department of Thai, Graduated School, Silpakorn University. The purpose of this study is the strategy to create the language for the humor in Thai television program named Toey-Tiew-Thai, especially the episode was broadcasted on ONE HD 31 channel since September to December in 2018. There are 13 episodes. This can conclude the strategy for humor creation total 323 times, which found 76 times in the strategies for using vocal and words to create the humor. They could be categorized as follows; 1) Using of rhythm found 6 times 2) Using of foreign accent found 3 times 3) Sound distortion found 23 times 4) Mixing language found 3 times 5) Synonyms found 17 times 6) Spoonerism found 10 times 7) Dialect found 13 times and 8) Equivocation found 1 time. However, Sound distortion is the most apparent strategy to use and this result is harmonize with the theory of relaxation. The strategy for creating the humor of content creation found 247 times. They could be categorize as follows; 1) Content creation about courtship found 10 times 2) Content creation about obscene found 49 times 3) Content creation about imitation found 169 times and 4) Content creation about sarcasm and satire found 19 times Nevertheless, Content creation about imitation is the most apparent strategy to use and this result is harmonize with the theory of relaxation. This studied may conclude that language is a part of content creation for humor and they have many functions of humor, which are in Toey-Tiew-Thai can be categorize as follows; 1) The humor can support the human relations and intimate with others. 2) The humor can resolve immediately the situation or problem and 3) The humor can amuse creation.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความเมตตาของอาจารย์ ดร. สุนทร โขติติกุล อาจารย์ที่ปรึกษางานค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้ความรู้ ให้แนวคิดและคำแนะนำ ซึ่งแนวทางตลอดจนเสียสละเวลาอันมีค่ามาตรวจทานและแก้ไขงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้อย่างละเอียดด้วยความเอาใจใส่ นอกเหนือจากความรู้ทางวิชาการ อาจารย์ยังให้ความเมตตา ให้กำลังใจ และให้โอกาสในการทำงานของผู้ศึกษามาโดยตลอด ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณและจะระลึกถึงพระคุณอาจารย์มีรู้ลึม

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี ลิ้มประเสริฐ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาเป็นประธานในการสอบ และได้ชี้แนะให้เห็นข้อบกพร่อง พร้อมให้คำแนะนำ เพื่อปรับแก้งานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. นฤตม์ คุปต์ธนโรจน์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบ และชี้แนะแนวทางในการเก็บข้อมูล เพื่อให้งานของผู้ศึกษานั้นมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังตรวจทานและแก้ไขงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้อย่างละเอียดด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคุณวิมล สงวนพงษ์ ผู้เป็นย่า, คุณอำนาจ สงวนพงษ์ ผู้เป็นบิดา และคุณสุนันท์ แซ่เจี๋ย ผู้เป็นมารดา ที่เป็นกำลังใจอันสำคัญตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จการศึกษาปริญญาโท และเป็นแรงผลักดันหลักทำให้ผู้ศึกษามีกำลังใจในการเรียน การทำงาน ตลอดจนการทำงานศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณคุณศิริวัฒน์ บวรวิศาลวัฒน์ ที่คอยให้คำแนะนำและรับฟังปัญหา มาโดยตลอด และขอขอบคุณคุณภาณุเดช มะส่ำห์ที่คอยช่วยเหลือในทุก ๆ เรื่อง เมื่อผู้ศึกษาต้องการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน

ศศิวิมล สงวนพงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.5 สมมติฐานของการศึกษา.....	7
1.6 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	7
1.6.1 การสำรวจข้อมูล.....	7
1.6.2 การคัดเลือกข้อมูล.....	8
1.6.3 การเก็บข้อมูล.....	9
1.6.4 การจัดกลุ่มข้อมูล.....	9
1.6.4.1 การใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน.....	9
1.6.4.2 การสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน.....	9
1.6.4.3 บทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขัน.....	10
1.6.5 การเรียบเรียงข้อมูลผลการวิเคราะห์.....	10
1.6.6 สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ.....	10

1.6.7 นำเสนอผลการศึกษาด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)	11
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
บทที่ 2	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 แนวคิดของอารมณ์ขัน	12
2.2 ความหมายของอารมณ์ขัน	13
2.3 ทฤษฎีอารมณ์ขัน	17
2.4 แนวคิดบทบาทหน้าที่.....	21
2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขัน.....	23
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
บทที่ 3	41
กลวิธีการใช้ภาษาและกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขันในรายการเทย์เที่ยวไทย.....	41
3.1 กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน	41
3.1.1 การใช้เสียง	41
3.1.1.1 การใช้เสียงสัมผัส.....	42
3.1.1.2 การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ	45
3.1.1.3 การเพี้ยนเสียง.....	47
3.1.2 การใช้คำ.....	52
3.1.2.1 การปนภาษา.....	53
3.1.2.2 การใช้คำพ้อง	56
3.1.2.3 การใช้คำพวน	60
3.1.2.4 การใช้คำภาษาถิ่น	66
3.1.2.5 การใช้คำสองแง่สองง่าม	68
3.2 กลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน.....	71

3.2.1 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ.....	71
3.2.1.1 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวพาราสิ.....	71
3.2.1.2 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน.....	77
3.2.2.2 การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนม	98
บทที่ 4	106
บทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันในรายการเทวเที่ยวไทย.....	106
4.1 บทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันในรายการเทวเที่ยวไทย	106
4.1.1 อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และสร้างความสนิทสนมกับคน แปลกหน้า.....	107
4.1.2 อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า	116
4.1.3 อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือสร้างความสนุกสนาน.....	120
บทที่ 5	126
สรุปและอภิปรายผลการศึกษา	126
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	126
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	129
5.3 ข้อเสนอแนะ	131
รายการอ้างอิง	132
ประวัติผู้เขียน.....	135

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

อารมณ์ขันเป็นพฤติกรรมทางธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่แสดงออกมาทางความรู้สึก ปรากฏให้ผู้อื่นเห็นด้วยการยิ้มแย้มและการหัวเราะ นิพนธ์ คุณานุรักษ์ ได้กล่าวถึงอารมณ์ขันไว้ว่าเป็น กลวิธีที่ต่ออย่างหนึ่งในการสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ เพราะอารมณ์ขันมีประโยชน์ต่อผู้เรียน 4 ประการคือ ช่วยกระตุ้นให้ตื่นตัวและเร้าความสนใจ ช่วยลดความเครียดและสร้างบรรยากาศที่ดี ช่วยลดช่องว่างและสร้างความประทับใจ และช่วยลดความเครียดทำให้มีการตัดสินใจที่ดี (นิพนธ์ คุณานุรักษ์, 2535 : 20-26)

อารมณ์ขันเป็นสภาวะทางอารมณ์ที่สังเกตเห็นได้จากพฤติกรรมและเป็นส่วนหนึ่งของ บุคลิกภาพ คนที่มีอารมณ์ขันจะเป็นคนที่ไม่เคร่งเครียดจนเกินไป และมักจะเป็นคนที่มองโลก ในแง่ดี ซิกมันต์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) มองอารมณ์ขันในลักษณะที่เป็นกระบวนการ ผ่อนคลายความเครียดของจิตใจและความคิดที่เหนียวแน่น อึดอัด เพราะจะต้องอยู่ในกรอบของ ความถูกต้องหรือความยับยั้งชั่งใจ เมื่อคนเรามีอารมณ์ขัน ความเครียดก็จะผ่อนคลายลงและ เกิดความสนุกสนานเบิกบานเข้ามาแทนที่ เขากล่าวอีกว่า “ความสนุกสนานเปลือยนอันเกิด จากความขบขัน (wit) สำหรับข้าพเจ้าเกิดมาจากการประหยัดความยับยั้งชั่งใจ ความตลก ขบขัน (comic) เกิดมาจากการประหยัดในทางความคิด และอารมณ์ขัน (Humour) เกิดมา จากการประหยัดความรู้สึก” (บุญยดา ปัญญาไว, 2544 : 1)

การมีอารมณ์ขันในสังคมปัจจุบันถือเป็นสิ่งจำเป็นเพราะจะช่วยให้การทำงานเป็นไป อย่างมีชีวิตชีวา สร้างสัมพันธภาพที่ดี สร้างประโยชน์ แบ่งเบาหรือลดทอนความเคร่งเครียด ความวิตกกังวลและความหวาดระแวงลงได้ อารมณ์ขันจึงจัดเป็น “ตัวช่วย” ตัวสำคัญในชีวิต มนุษย์ที่คอยจะช่วยเหลือให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ ได้กล่าวถึงความสำคัญในชีวิตประจำวันไว้ว่า อารมณ์ขันเป็นสิ่งที่ตอบสนองต่อ ความต้องการทางจิตวิทยา (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2536 : 13) จากการศึกษาของนักปรัชญา และนักจิตวิทยา สรุปได้ว่า อารมณ์ขันเรื่องพื้นฐานของชีวิตมนุษย์ เทียบได้กับศาสนาและ ภาษา จะเห็นได้ว่าอารมณ์ขันนั้นมีประโยชน์หลายประการต่อชีวิตมนุษย์เพราะอารมณ์ขัน

ถือเป็นสิ่งที่ดีและตรงอยู่ในจิตใจของมนุษย์ หรือแม้ว่าในบางครั้งอาจจะไม่สามารถหาสาระหรือแก่นสารจากเนื้อหาของอารมณ์ขันได้ แต่ก็มิได้หมายความว่าอารมณ์ขันนั้นเป็นสิ่งเหลวไหลไร้สาระไปเสียหมด เพราะบางครั้งในความไร้สาระอาจจะมีความจริงแฝงอยู่ด้วย (เถลิงพันธุ์เถลิงอมร, 2559 : 75-84)

คนไทยในสังคมปัจจุบันต้องประสบปัญหาภาวะความเครียดที่มากจากการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ไม่แตกต่างไปจากประเทศอื่น ๆ แต่พื้นฐานลักษณะนิสัยของคนไทยและชาติไทยนั้นสามารถอธิบายได้โดยใช้คำเพียงคำเดียว คือ สนุก (Sanuk) ดังนั้นไม่ว่าคนไทยจะประสบภาวะวิกฤตเช่นไรก็ตาม คนไทยก็ยังสามารถยิ้มได้เสมอ (วิลาศ มณีวัต, 2516 : 16) ดังที่ นางลักษณณ์ แซ่มโซติ ได้กล่าวไว้ว่า คนไทยมีลักษณะเด่นอย่างหนึ่งคือรักสนุกและมีอารมณ์ขัน (นางลักษณณ์ แซ่มโซติ, 2521 : 1) สุพัตรา สุภาพ ได้กล่าวว่า “คนไทยไม่ว่าจะมั่งมีหรือยากจนจะมีรอยยิ้มปรากฏบนใบหน้าเสมอ จนชาวต่างชาติขนานนามว่า ดินแดนแห่งรอยยิ้ม (Land of smile) การยิ้มจึงเป็นวิถีชีวิตอย่างหนึ่งของคนไทย (way of life) ที่ปฏิบัติกันมาจนเกิดเป็นความเคยชินและติดเป็นนิสัย และกลายเป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติกันเป็นวัฒนธรรม” จากนิสัยรักสนุกนี้พบว่า ไม่ว่าจะสังคมเมืองหรือสังคมชนบท ความสนุกสนานมักจะแฝงอยู่ในกิจกรรมที่เกี่ยวกับชีวิตเสมอ ด้วยเหตุเพราะคนไทยต้องประสบพบเจอกับสถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความเครียด ความวุ่นวายในสังคม บางครั้งการมีอารมณ์ขันมักจะแฝงอยู่รูปแบบของการเสียดสีเหน็บแนม เพื่อให้รู้สึกผ่อนคลาย (สุพัตรา สุภาพ, 2518 : 10)

อารมณ์ขันถือเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับโดยทั่วกันว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะอารมณ์ขันถือเป็นเครื่องมือที่ช่วยบำบัดความเครียดได้อย่างดี โดยในวงการแพทย์มีการยืนยันว่า เสียงหัวเราะเป็นยารักษาโรค เพราะการหัวเราะมีผลต่อกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันและลดฮอร์โมนที่มีผลต่อความเครียด โดยมีข้อมูลจากคณะวิจัยมหาวิทยาลัยแมรี่แลนด์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ได้ทำการทดสอบระบบการสูบฉีดของโลหิตจากอาสาสมัครหนุ่มสาวที่มีสุขภาพดีและแข็งแรง ทดสอบโดยการดูภาพยนตร์เศร้าและภาพยนตร์ตลกขบขัน ผลการวิจัยพบว่า อาสาสมัครที่ดูภาพยนตร์ตลกขบขันมีโลหิตที่สูบฉีดไหลเวียนได้ดีเท่ากับผู้ที่ได้รับประทานยาช่วยลดไขมันในหลอดเลือด (“กระดานสุขภาพ”, 2549 : 6) อันธิยา หล่อเรื่องศิลป์ ได้กล่าวว่า “ปัจจุบันในต่างประเทศมีโครงการภาพยนตร์บำบัด (Cinema therapy) ภาพยนตร์ตลกเป็นหนึ่งในเครื่องมือทรงพลัง

ที่ถูกนำมาใช้กระตุ้นการหัวเราะ อาจกล่าวได้ว่าการเสพเรื่องตลก ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของสื่อภาพยนตร์หรือรายการโทรทัศน์นั้นก็มิใช่ประโยชน์ต่อผู้ชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นรายการโทรทัศน์ที่มีกลวิธีในการสร้างอารมณ์ขันจากการใช้ภาษา ผู้ชมย่อมได้ประโยชน์มากขึ้น ไม่ว่าจะเส้นทางอารมณ์ ความรู้ รวมถึงการแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์” (อันธิยา หล่อเรื่องศิลป์, 2549 : 5)

การนำภาษามาเป็นเครื่องมือในการสร้างอารมณ์ขันนับเป็นการต่อยอดและส่งเสริมภาษาไทยให้เจริญงอกงามทางวัฒนธรรมอย่างมีศิลปะเฉพาะตัวอย่างหนึ่ง เพราะมนุษย์เป็นผู้สร้างภาษาขึ้น และภาษาเองก็มีบทบาทในการพัฒนามนุษย์ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ ดังที่ แสงสุรีย์ สำอางกุล กล่าวถึง ประโยชน์ของภาษาในแง่สังคมและบุคคลไว้ว่า “ภาษาช่วยให้คนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกและอารมณ์ต่อกันได้อย่างลึกซึ้ง กว้างขวาง ภาษาช่วยให้คนมีความคิดที่เป็นระบบมากขึ้น ช่วยระบายความเครียด ความอัดอั้นคับข้องใจ และที่สำคัญภาษาเป็นสื่อที่มนุษย์ใช้ถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์” (แสงสุรีย์ สำอางกุล, 2531 : 54-55)

อารมณ์ขันในการดำเนินชีวิตของมนุษย์นั้นจึงเปรียบได้กับเครื่องมือที่ใช้บรรเทาความทุกข์ ที่ต้องเจอในชีวิตประจำวัน โดยการนำเอาเหตุการณ์ทุกประเภทในชีวิตมาล้อเลียนในรูปแบบที่หลากหลายซึ่งการล้อเลียนถือเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างความตลกขบขัน เรื่องขำขันเกิดขึ้นจากการเล่นความหมายที่มีแบบแผนแน่นอนอยู่แล้ว (Institutionalized meaning) และความหมายใหม่มีลักษณะแหวกจากกรอบที่วางไว้ ทำให้เรื่องที่น่าเสอนนั้นผิดแปลกความหมายทั่วไป เช่น อารมณ์ขันจากการเสียดสีเหน็บแนม อารมณ์ขันจากการล้อเลียนตัวบุคคล การสร้างพฤติกรรมเพื่อให้เกิดความขบขัน

สังคมไทยเป็นสังคมที่นิยมในความสนุกสนานรื่นเริง ทำให้อารมณ์ขันเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของคนไทย คนไทยสามารถสร้างสรรค์อารมณ์ขันได้อย่างมีชั้นเชิง ซึ่งเป็นผลผลิตทางความคิดที่สะท้อนมาจากความเป็นท้องถิ่น โดยสังเกตได้จากผลงานทางด้านวรรณศิลป์ คีตศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม ศิลปะการแสดง ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณี และคำพูดคำเจรจาในชีวิตประจำวันที่มีรสอดแทรกอารมณ์ขันอยู่เสมอ นอกจากนี้หากพิจารณาบริบททางการสร้างสรรค์งานบันเทิงผ่านเทคโนโลยีในปัจจุบัน ก็พบว่ารายการโทรทัศน์ประเภทรายการตลกได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง มีการสอดแทรกการแสดง

ตกลงในรายการต่าง ๆ หลายรายการได้ใช้นักแสดงตกลงมาทำหน้าที่พิธีกรประจำรายการ เป็นนักแสดงในบางช่วงของรายการเป็นกรรมการตัดสิน รวมถึงเป็นตัวละครสำคัญในละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าอารมณ์ขันเป็นศิลปะและภูมิปัญญาที่สามารถสะท้อนธรรมชาติของคนไทยและสังคมไทยในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี (ปวีศ มินา, 2561 : 2301-2302)

กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์ ได้กล่าวถึงความนิยมของคนไทยที่มีต่ออารมณ์ขัน สามารถสรุปได้ว่า อารมณ์ขันของคนไทยสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวันทั้งจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น ในอดีตนั้นเคยมีรายการ “ขำขัน” ที่ออกอากาศทางวิทยุจนเป็นที่นิยมของคนไทยเกือบทุกคน ปัจจุบันความนิยมต่ออารมณ์ขันของคนไทยมีแพร่หลายมากขึ้นโดยเฉพาะรายการโทรทัศน์ที่ถือเป็นสื่อชนิดหนึ่ง que เข้าถึงมวลชนกลุ่มใหญ่ในสังคมได้อย่างสะดวกง่ายดาย สมรรถภาพของรายการโทรทัศน์ที่สามารถนำเสนอได้ทั้งภาพและเสียงเป็นตัวกระตุ้นผู้ชมให้เกิดความรู้สึกใกล้ชิดเหมือนเป็นส่วนส่วนตัว ดังนั้นโทรทัศน์หรือรายการโทรทัศน์จึงเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์เป็นอย่างมาก (กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์, 2537 : 3)

รายการโทรทัศน์ในปัจจุบันมีมากมายหลายรายการแต่รายการที่สร้างความขบขันและได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก รายการหนึ่งคือ “เทยเทียวไทย” จัดเป็นรายการโทรทัศน์ประเภทท่องเที่ยว ที่ดำเนินรายการโดยพิธีกรเพศที่สาม ได้แก่ กิติพัทธ์ ชลารักษ์ (กอล์ฟ) ทัชชกร บุญลักษณ์นันท์ (ก๊อตจิ) และ วัชรระ สุขชุม (เจนนี่ ปาหนัน) ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลา 23.15 น. ทางช่องวัน และอัปโหลดวิดีโอลง YouTube ทางช่อง GMMTV ทุกวันอาทิตย์ และทางช่อง LINE TV ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้รายการเทยเทียวไทยนั้นมีลักษณะที่เฉพาะตัว ประกอบกับเทยเทียวไทยมีการออกอากาศทางโทรทัศน์และสื่อต่าง ๆ หลายช่องทางจึงทำให้เทยเทียวไทยเป็นรายการโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมและมียอดจำนวนเข้าชมเป็นจำนวนมาก รายการเทยเทียวไทยเป็นรายการที่ผู้ดำเนินรายการจะพาผู้ชมเดินทางไปสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยเน้นสถานที่ภายในประเทศไทย พร้อมแฝงไปด้วยสาระข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ รวมถึงเกร็ดความรู้จากพิธีกรทั้งสามคน นอกจากความรู้ที่จะได้รับจากรายการนี้แล้ว ยังมีจุดเด่นที่สำคัญของรายการคือ การนำเสนอรายการที่เน้นความบันเทิง โดยวิธีการสื่อสารทางภาษาที่สร้างสรรค์ของผู้ดำเนินรายการผ่านการสอดแทรกมุกตลก และแสดงปฏิสัมพันธ์ทางการใช้ภาษาของผู้ดำเนินรายการที่ได้ตอบการสนทนาได้อย่างฉับไว ถือเป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ได้อย่างลงตัว ดังที่ อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ ได้กล่าวว่า

“เสียงหัวเราะและอารมณ์ขันเป็นสิ่งที่สอดแทรกอยู่ในอณูของชีวิตประจำวันของคนทุกกลุ่มและทุกชนชาติ การที่เสียงหัวเราะและอารมณ์ขันเป็นสิ่งที่มีการถ่ายทอดต่อ ๆ กันมาจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งอย่างไม่ขาดสาย และมีการนำเสนอรูปแบบใหม่ๆ ผ่านสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ นั้นย่อมเป็นเครื่องแสดงว่าอารมณ์ขันมีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคม”(อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2536 : 13) ความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับผลสรุปเกี่ยวกับสื่อวิทยุโทรทัศน์ของสำนักวิจัยมติชน (2540 : 77) ที่ได้ระบุไว้ว่า “รายการโทรทัศน์ที่ถือว่าเป็นรายการที่ดีจะต้องมีตลกสอดแทรกอยู่เสมอจนเป็นคำพูดติดปากในวงการบันเทิงว่า รายการฮิตต้องติดตลก”

จากเหตุผลที่กล่าวในข้างต้นทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาและบทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” เพราะนอกจากจะเป็นการศึกษาศิลปะของการใช้ภาษาในการถ่ายทอดอารมณ์ขันผ่านสื่อที่เข้าถึงมนุษย์ได้โดยง่ายแล้ว ยังเป็นการศึกษาบทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันที่จะช่วยให้ผู้ศึกษาได้ทราบถึงพฤติกรรมของบุคคลและเจตนาทางความคิดหรือความหมายที่แฝงอยู่ในเนื้อความที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสาร โดยอารมณ์ขันอาจมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน เช่น ช่วยลดระยะห่างทางสังคม (social distance) เพิ่มความใกล้ชิดสนิทสนม (intimacy) หรืออาจคุกคามหน้าของผู้ร่วมสนทนา เป็นต้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ในรายการ “เทยเทียวไทย”
- 1.2.2 เพื่อศึกษากลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ในรายการ “เทยเทียวไทย”
- 1.2.3 เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขัน ในรายการ “เทยเทียวไทย”

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน ในรายการ “เทยเทียวไทย” โดยใช้กรอบทฤษฎีของ เอลเมอร์ เอ็ม บลิสเตน (Elmer M. Blistein) ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้คัดเลือกกลุ่มข้อมูลที่จะนำมาศึกษาแบบเจาะจง โดยการคัดเลือกเฉพาะตอนที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องวัน (ONE HD 31) ตั้งแต่เดือนกันยายน ถึงเดือนพฤศจิกายนพ.ศ. 2561 เท่านั้น มีทั้งหมดจำนวน 13 ตอน ดังนี้

- 1) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 346 | พาเที่ยว ชุมชนสรรพยา จ.ชัยนาท
ออกอากาศเมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2561
- 2) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 347 | พาเที่ยว จ.อ่างทอง
ออกอากาศเมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2561
- 3) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 348 | พาเที่ยว จ.สระบุรี
ออกอากาศเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2561
- 4) เทยเที่ยวไทย The Route | ตอน 349 | พาเที่ยว จ.สระแก้ว
ออกอากาศเมื่อวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2561
- 5) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 350 | พาเที่ยว จ.จันทบุรี
ออกอากาศเมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2561
- 6) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 351 | พาเที่ยว จ.พะเยา
ออกอากาศเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2561
- 7) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 352 | พาเที่ยว กฟผ.แม่เมาะ จ.ลำปาง
ออกอากาศเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2561
- 8) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 353 | พาเที่ยว จ.ตรัง
ออกอากาศเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2561
- 9) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 354 | พาเที่ยว จ.พัทลุง
ออกอากาศเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2561
- 10) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 355 | พาเที่ยว จ.กาฬสินธุ์
ออกอากาศเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561
- 11) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 356 | พาเที่ยว เบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี
ออกอากาศเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561
- 12) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 357 | พาเที่ยว ไลป์ซิก ประเทศเยอรมนี
ออกอากาศเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561
- 13) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 358 | พาเที่ยว จ.สุราษฎร์ธานี
ออกอากาศเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ทำให้ทราบกลวิธีการใช้ภาษาและกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นในรายการโทรทัศน์
- 1.4.2 ทำให้เข้าใจบทบาทของอารมณ์ชั้นในสื่อประเภทรายการโทรทัศน์
- 1.4.3 เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาอารมณ์ชั้นในรายการโทรทัศน์อื่น ๆ ต่อไป

1.5 สมมติฐานของการศึกษา

รายการเทย์เที่ยวไทยพบกลวิธีการใช้ภาษาด้านการใช้เสียง ในเรื่องการเพี้ยนเสียงมากที่สุด และกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน ในเรื่องรูปร่าง หน้าตาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายของเอลเมอร์ เอ็ม บลิสเตน (Elmer M. Blistein) อีกทั้งบทบาทของอารมณ์ชั้นในรายการ “เทย์เที่ยวไทย” ยังปรากฏเนื้อหาที่แสดงให้เห็นการคลี่คลายปัญหาระหว่างผู้ดำเนินรายการและผ่อนคลายความตึงเครียดให้แก่ผู้ชมได้อย่างโดดเด่น

1.6 วิธีการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง กลวิธีการใช้ภาษาและบทบาทหน้าที่การสร้างอารมณ์ชั้นในรายการ “เทย์เที่ยวไทย” ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาและบทบาทหน้าที่ในการสร้างอารมณ์ชั้นในรายการ “เทย์เที่ยวไทย” โดยผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากสื่อและศึกษาข้อมูลทางหลักภาษา พร้อมใช้เอกสารประกอบการวิเคราะห์ โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

1.6.1 การสำรวจข้อมูล

ผู้ศึกษาได้สำรวจข้อมูลของรายการ “เทย์เที่ยวไทย” โดยการคัดเลือกข้อมูลที่มีการแข่งขัน wanna be contest 2018 ในตอนดังกล่าวเป็นตอนที่มีความพิเศษและมีความแตกต่างจากตอนอื่น ๆ ที่ออกอากาศทั้งหมด เพราะตอนดังกล่าวเป็นตอนที่มีการแข่งขัน wanna be contest ในช่วง wanna be on top โดยช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มีการประกวดแข่งขันของผู้เข้าแข่งขันที่จะต้องออกแบบเสื้อผ้าให้กับผู้ดำเนินรายการแต่ละคนในแต่ละสัปดาห์ รวมถึงการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าแข่งขันต่อผู้ดำเนินรายการแต่ละคน ซึ่งการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ศึกษาได้ทราบถึงพฤติกรรมของบุคคลและเจตนาทางความคิดหรือความหมายแฝงที่ผู้พูดต้องการจะสื่อไปยังผู้ชมหรือผู้ร่วมสนทนา ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการจำกัดขอบเขตข้อมูลที่จะศึกษาวิเคราะห์ พร้อมทั้งศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา

1.6.2 การคัดเลือกข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากรายการ “เที่ยวไทย” ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องวัน (ONE HD 31) ตั้งแต่เดือนกันยายน ถึงเดือนพฤศจิกายนพ.ศ. 2561 เท่านั้น มีทั้งหมดจำนวน 13 ตอน

1. เที่ยวไทย The Route ตอน 346 | พาเที่ยว ชุมชนสรรพยา จ.ชัยนาท ออกอากาศเมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2561
2. เที่ยวไทย The Route ตอน 347 | พาเที่ยว จ.อ่างทอง ออกอากาศเมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2561
3. เที่ยวไทย The Route ตอน 348 | พาเที่ยว จ.สระบุรี ออกอากาศเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2561
4. เที่ยวไทย The Route | ตอน 349 | พาเที่ยว จ.สระแก้ว ออกอากาศเมื่อวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2561
5. เที่ยวไทย The Route ตอน 350 | พาเที่ยว จ.จันทบุรี ออกอากาศเมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2561
6. เที่ยวไทย The Route ตอน 351 | พาเที่ยว จ.พะเยา ออกอากาศเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2561
7. เที่ยวไทย The Route ตอน 352 | พาเที่ยว กฟผ.แม่เมาะ จ.ลำปาง ออกอากาศเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2561
8. เที่ยวไทย The Route ตอน 353 | พาเที่ยว จ.ตรัง ออกอากาศเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2561
- 9) เที่ยวไทย The Route ตอน 354 | พาเที่ยว จ.พัทลุง ออกอากาศเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2561
- 10) เที่ยวไทย The Route ตอน 355 | พาเที่ยว จ.กาฬสินธุ์ ออกอากาศเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561
- 11) เที่ยวไทย The Route ตอน 356 | พาเที่ยว เบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี ออกอากาศเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561
- 12) เที่ยวไทย The Route ตอน 357 | พาเที่ยว ไลป์ซิก ประเทศเยอรมนี ออกอากาศเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561

13) เทยเที่ยวไทย The Route ตอน 358 | พาเที่ยว จ.สุราษฎร์ธานี
ออกอากาศเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561

1.6.3 การเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล ตามระยะเวลาและขอบเขตข้อมูลที่กำหนดจากแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตจากเว็บไซต์ <http://www.youtube.com> โดยข้อมูลที่ผู้ศึกษานำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ บันทึกจากบทสนทนาของผู้ดำเนินรายการ ผู้ร่วมรายการ วิทยากร และแขกรับเชิญ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบรายการ ผู้ศึกษาได้ถ่ายทอดเทปของรายการทั้งหมดมาเป็นตัวอักษรด้วยตนเอง เพื่อคัดเลือกข้อมูลและคัดเฉพาะข้อมูลที่เป็นบทสนทนาที่สร้างอารมณ์ขันและเสียงหัวเราะจากผู้ชมและผู้ร่วมรายการ

1.6.4 การจัดกลุ่มข้อมูล

ในการจัดกลุ่มข้อมูลผู้ศึกษาได้แบ่งการใช้ภาษาและบทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันในรายการ “เทยเที่ยวไทย” โดยจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

1.6.4.1 การใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการคัดเลือกเฉพาะตอนที่สร้างอารมณ์ขันและเสียงหัวเราะจากผู้ชมและผู้ร่วมรายการ โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาจากเกณฑ์การแบ่งประเภทข้อมูลของ บุญดา ปัญญาไว (2544) เพื่อเป็นแนวทางในการแบ่งหมวดหมู่ของกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขันที่พบในรายการเทยเที่ยวไทย ซึ่งสามารถแบ่งประเด็นการศึกษาได้ 2 ประเด็น คือ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ประกอบด้วย

- (1) การใช้เสียง ได้แก่ การใช้เสียงสัมผัส การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ การเพี้ยนเสียง
- (2) การใช้คำ ได้แก่ การปนภาษา การใช้คำพ้อง การใช้คำพวน การใช้คำภาษาถิ่น การใช้คำสองแง่สองง่าม

1.6.4.2. การสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

ผู้ศึกษาได้ใช้เกณฑ์การแบ่งประเภทของของกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขันในงานวิจัยของ อ้นธิยา หล่อเรืองศิลป์ (2549) เนื่องจากงานวิจัยดังกล่าวมีเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับงานวิจัยของผู้ศึกษา ทั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงนำกลุ่มข้อมูลมาปรับและประยุกต์ใช้ เพื่อแบ่งหมวดหมู่ของกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขันที่พบในรายการเทยเที่ยวไทย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้

(1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ ได้แก่ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับพาราฮี และการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน

(2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับหยอกเย้า สามารถแบ่งเป็นประเด็นย่อยได้ 2 ประเด็น คือ

1) การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน ได้แก่ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับตัวบุคคล การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับวัย

2) การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนม

1.6.4.3. บทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขัน

ผู้ศึกษาได้นำกรอบความคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ ศิริพร ณ ถลาง (2557) มาปรับ และประยุกต์ใช้ในหัวข้อต่าง ๆ ของบทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” สามารถแบ่งได้ 3 ประการ ดังนี้

1) อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และสร้างความสนิทสนมกับคนแปลกหน้า

2) อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า

3) อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือลดความขัดแย้ง ประนีประนอม และสร้างความปรองดอง

เมื่อผู้ศึกษาคัดแยกตัวอย่างตามความหมายเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาจะนำตัวอย่างข้อมูลมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับทฤษฎีของนักวิชาการตะวันตก ทั้ง 3 ทฤษฎี ของเอลเมอร์ เอ็ม บลิสเตน (Elmer M. Blistein) ที่กล่าวไปในบทที่ 2 และวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ที่สอดคล้องกับกรอบความคิดในเรื่องบทบาทหน้าที่ของ วิลเลียม บาสคอม โดยใช้การอธิบายแบบพรรณนา

1.6.5 การเรียบเรียงข้อมูลผลการวิเคราะห์

เมื่อคัดแยกกลุ่มข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่จัดกลุ่มมาวิเคราะห์ กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน โดยใช้กรอบทฤษฎีของ เอลเมอร์ เอ็ม บลิสเตน (Elmer M. Blistein) ปี ค.ศ. 1978

1.6.6 สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

เมื่อได้ผลการศึกษาแล้ว ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่จัดกลุ่มและวิเคราะห์แล้วมาสรุปผลการศึกษาว่าแต่ละประเภทสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ก่อนหน้าหรือไม่ พร้อมอภิปรายผลการศึกษาประกอบ

1.6.7 นำเสนอผลการศึกษาด້วยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น

1.7.1 ผู้ดำเนินรายการ คนที่ 1 หมายถึง ก๊อตจิ หรือ ทัชชกร บุญลักษณ์นันท์

1.7.2 ผู้ดำเนินรายการ คนที่ 2 หมายถึง เจนนี่ ปาหนัน หรือ วัชระ สุขชุม

1.7.3 ผู้ดำเนินรายการ คนที่ 3 หมายถึง กอล์ฟ หรือ กิติพัทธ์ ชลารักษ์

1.7.4 ผู้ดำเนินรายการ คนที่ 4 หมายถึง ป้อมแป้ม หรือ นิติ ชัยชิตาทร

1.7.5 ผู้ร่วมรายการหรือทีมงาน หมายถึง ทีมงานของรายการ เทยเทียวไทย หมายถึง ป้าเป็ด ปอนด์ นุชา เอฟ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน ในรายการ “เทยเทียวไทย” ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกประเด็นการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ แนวคิดอารมณ์ขัน ทฤษฎีที่เกี่ยวกับอารมณ์ขัน และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขันในงานประเพณีวรรณกรรมและรายการโทรทัศน์ ดังนี้

2.1 แนวคิดของอารมณ์ขัน

แนวคิดในเรื่องอารมณ์ขันนี้ได้ทับซ้อนกับแนวคิดหลายเรื่อง เช่น แนวคิดเรื่องมหรสพ การเล่นสำบัดสำนวน ตัวตลก การละเล่น สิ่งเหล่านี้มีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของคำว่าอารมณ์ขัน แต่สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็มีบางส่วนที่ไม่ใช่อารมณ์ขัน เนื่องจากไม่มีคำจำกัดความใด ๆ สามารถครอบคลุมความหมายและความหมายซับซ้อนของคำว่า อารมณ์ขันได้ นักวิชาการต่าง ๆ จึงได้รวบรวมและจำแนกความหมายกว้าง ๆ ของอารมณ์ขันออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

- 1) มีเหตุการณ์ภายนอกบางอย่างมากระตุ้นสภาพจิตใจ
- 2) กระบวนการทางความคิดและการรับรู้ของคน รับรู้และประเมินผลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น และส่งผลให้เกิดอารมณ์ครั้นครั้นในจิตใจ
- 3) มีพฤติกรรมบางอย่างแสดงออกของสภาพจิตใจ ที่ครั้นครั้นในรูปแบบของการยิ้ม หัวเราะ มนุษย์สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ไม่ว่าจะป็นความรู้สึกโกรธ ยิ้ม หัวเราะ หรือร้องไห้ อารมณ์ความรู้สึกเหล่านี้ล้วนมาจากสิ่งที่มีมนุษย์นั้นได้พบเห็นหรือประสบพบเจอมาแล้ว กระทบกระเทือนต่อจิตใจของมนุษย์ (รุ่งอรุณ ฉัตรวิมเนศ, 2553 : 29)

นักวิชาการบางท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวคิดทางอารมณ์ขันไว้ว่า อารมณ์ขันจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อจิตใจนั้นปราศจากความวิตกกังวล สามารถมองโลกในแง่ดี สนุก ขบขัน เช่น อาจรู้สึกขบขันในความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของมนุษย์ อกภัยให้แก่ความผิดพลาดที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงของผู้อื่น โดยถือว่าความถูกต้องดีงามของมนุษย์เป็นสิ่งที่แน่นอนถาวร ความผิดพลาดบกพร่องของมนุษย์เป็นสิ่งชั่วคราวที่แก้ไขได้ ยอมรับว่า ความโง่ของมนุษย์มีมาก่อนความฉลาด ความผิดพลาดมักเป็นครูที่ประเสริฐ จิตใจที่ว่างจึงจะหัวเราะได้ (บรรจง บรรเจิดศิลป์, 2527 : 38)

นอกจากนี้อารมณ์ขันของคนเรามักเกิดจากการสังเกตข้อบกพร่องและความน่าเกลียด บางประการในชีวิตที่เป็นจริงของมนุษย์ และข้อบกพร่องของชีวิตในแง่ของหัตถนิยายนั้นเกิดจากความไร้เดียงสาและความเป็นของผู้คน ความไร้เดียงสาเป็นความบริสุทธิ์ เป็นสิ่งดีงามเป็นพรหมจรรย์ ไม่มีบาป ไม่มีพิษไม่มีภัย แต่ก็สามารถทำให้เกิดความเป็นทั้งหลายทั้งปวง เช่น ความเซ่อซ่า โง่งเขลา ปล่อยห่าแต่้ม ทำอะไรเซย ๆ ทำในสิ่งที่ขัดกับความรู้สึกของคนทั่วไป และทำในสิ่งที่ขัดแย้งกับตัวเอง และเพราะความเป็นของคนเรานี่เองที่เป็นที่มาของเรื่องชวนหัว นิทานตลก จี้เส้น (เถลิง พันธุ์เถลิงอมร, 2559 : 63)

ในการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีสร้างอารมณ์ขันในรายการตลกไทย ผู้ศึกษาได้ศึกษาความหมาย คำนิยามของอารมณ์ขันเพื่อเพิ่มความเข้าใจและอาศัยทฤษฎีอารมณ์ขันของนักวิชาการทางตะวันตก เพื่อประกอบการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

2.2 ความหมายของอารมณ์ขัน

คำว่า Humour มากจากคำว่า Humor ในภาษาละติน มีความหมายว่า ความชื้น (moisture) หรือของเหลวในร่างกาย ในสมัยโบราณ สมัยกลาง และสมัยฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม คำว่า Humour ใช้เรียกของเหลว 4 ชนิด ที่อยู่ในร่างกาย เชื่อกันว่าของเหลวเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อท่าทางและบุคลิกลักษณะของบุคคล โดยของเหลวทั้ง 4 ชนิดนี้ได้แก่ เลือด (blood) เสมอ (phlegm) น้ำเหลือง (choler) และน้ำดีดำ (melancholy) ถ้าในร่างกายมีส่วนผสมของเลือดมากเกินไป บุคคลผู้นั้นก็จะมีอาการร่าเริงเบิกบาน ถ้ามีเสมอมากเกินไปก็ทำให้เหงาหงอยและเซื่องช้า ถ้ามีน้ำเหลืองมากเกินไปก็ทำให้บุคคลผู้นั้นมีอาการฉุนเฉียว โกรธง่าย และถ้ามีน้ำดีดำมากเกินไปก็ทำให้เกิดภาวะโศกเศร้าและใจคอห่อเหี่ยว (รุ่งอรุณ ฉัตรวิเศษ, 2553 : 46-47)

ต่อมาคำว่า Humour ก็มีความหมายกว้างมากขึ้น ต่างจากความหมายเดิมไปเป็นบุคลิกลักษณะหรือท่าทาง ต่อมาก็มีความหมายว่า สภาพการแปรเปลี่ยนของสภาวะจิตใจ และความหมายในปัจจุบัน หมายถึง อารมณ์ที่ทำให้มนุษย์หัวเราะออกมาได้ (Everyman's Encyclopedia, 1978 : 393) ในเรื่องความหมายของอารมณ์ขันได้มีนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ให้ความหมายในการจำกัดความของคำนี้ไว้แตกต่างกัน สามารถสรุปได้ดังนี้

ก) กลุ่มนักวรรณกรรม

เปลื้อง ณ นคร (2514 : 139-140) ให้คำอธิบายเกี่ยวกับอารมณ์ขันไว้ดังนี้ ฮิวเมอร์ Humor แปลว่า ขบขัน ขบขัน นำหัวเราะ ซึ่งนำมาใช้ในภาษาไทยว่า หัสคดี หัส แปลว่า ขบขัน ขวนหัว เรื่องทำนองฮิวเมอร์ก็คือ เรื่องที่ขวนขี้มั่ว ขวนให้ขบขัน หรือเรียกว่า เรื่องขวนหัวก็ได้ แต่หัสคดีที่ยกย่องกันว่าเป็นเรื่องที่ดีนั้นต้องมีความมุ่งหมายยิ่งกว่าขวนหัวธรรมดา คือต้องมีความคมขำและชวนคิด ผู้เขียนเรื่องฮิวเมอร์ย่อมแลเห็นแง่ขันในคำพูด กริยาท่าทาง การแต่งกาย ตลอดจนความเป็นอยู่ของตนและหัวใจของเรื่องหัสคดีจึงอยู่ที่การวางโครงเรื่องให้ตัวละครอยู่ในฐานะลำบาก กลืนไม่เข้าคายไม่ออกหรือสร้างตัวละครที่ตลกเป็น ๆ เช่ซ๋า

หม่อมหลวงศุภ ชุมสาย (2516 : 138-156) กล่าวว่า อารมณ์สำรวลเป็นความรู้สึกทางอารมณ์และการหัวเราะเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่เราเห็นได้ง่ายที่สุดของอารมณ์สำรวล แต่การหัวเราะก็ไม่ได้เป็นพฤติกรรมของอารมณ์สำรวลแต่อารมณ์เดียว หลักเกณฑ์ในการสร้างอารมณ์ขันไว้หลายวิธี ได้แก่ การเปลี่ยนทิศทางอย่างกะทันหัน การทำให้ผู้อ่านคิดถึงสิ่งที่ปกปิดที่คนสนใจอยู่แล้ว การเล่าเรื่องเกินความจริงที่เป็นไปได้แต่ไม่น่าจะเป็นขึ้นได้ การตีความประสบการณ์ผิด การเหน็บแนม เพราะไม่ถูกเส้นกัน การเล่าเรื่องเหลวไหล ลวงให้คิด คำที่มีเสียงคล้าย ๆ กัน แต่มีความหมายไปอีกอย่างหนึ่ง สัญลักษณ์รูป วรรณะวิจารณ์ผิด ๆ ล้อสังคม ความคิดไร้สาระ เรื่องสัปดน

เจตนา นาควัชระ (2521 : 87) ให้ความเห็นเกี่ยวกับอารมณ์ขันในวรรณคดีไว้ว่า อารมณ์ขันเป็นสิ่งที่อยู่ในวิสัยของมนุษย์และการแสดงออกซึ่งอารมณ์ขันในงานศิลปะนั้นกระทำได้หลายทาง ต้องอาศัยการฝึกฝนและพัฒนา ผู้เขียนสามารถสร้างอารมณ์ขันได้หลายทางอาจจะเป็นการสร้างตัวละครที่ตลก ด้วยวัตถุหรือสิ่งของที่มีลักษณะขวนขี้เหตุการ์ณที่ตลก หรือคำพูดที่เรียกเสียงหัวเราะก็ได้

วรพร อินทเชื้อ (2522 : 60) กล่าวว่า อารมณ์ขันความรู้สึกขบขัน เกิดจากการได้เห็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่สอดคล้อง หรือแตกต่างจากสิ่งที่ได้คาดหวัง หรือสิ่งที่ควรจะเป็นตามลักษณะหรือค่านิยมที่ถือกันอยู่ในสังคมโดยทั่วไป ตลอดจนความรู้สึกขบขันอันเนื่องมาจากความสุขใจอย่างมาก

ธิดา โมสิกรัตน์ (2526 : 414) กล่าวว่า วรรณคดีคืออารมณ์ขันเป็นงานการประพันธ์ที่ให้ความสนุกสนานบันเทิงใจ หรือความพึงพอใจแก่ผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเกิดพฤติกรรมขบขัน ได้แก่

ความรู้สึกพอใจอยู่ภายในใจหัวเราะเงียบ อาการยิ้มฉันทาซึ่งตาจะประกายยิ้มที่มุมปากหัวเราะเสียงดัง และพฤติกรรมที่แสดงอารมณ์ขั้นขั้นสุดท้ายคือ หัวเราะงอหาย

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2528 : 82) อธิบายคำว่า อารมณ์ขัน ไว้ว่าคือ คุณสมบัติประการหนึ่งในวรรณคดีซึ่งเป็นเครื่องผ่อนคลายความเครียดอารมณ์ และสร้างความบันเทิงได้ดี ยิ่งคำว่า อารมณ์ขันในทางวรรณคดี หมายถึง อารมณ์ที่ทำให้มนุษย์มีความสุขสนุกสนาน หรือทำให้ยิ้มหรือหัวเราะได้อย่างรื่นเริง

ไกล่รุ่ง อามระดิษ (2533 : 10-11) ได้อธิบาย คำว่า อารมณ์ขัน ไว้ว่า ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการได้ประสบที่ไม่สอดคล้องหรือเบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานปกติ และไม่ได้ก่อให้เกิดความทุกข์หรือความเสียหาย ทั้งนี้อาจจะเกิดจากความเก๋กตหรือความก้าวร้าวหรือไม่ก็ได้

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (2536 : 14) กล่าวว่า อารมณ์ขันเป็นการเสนอสิ่งที่เบี่ยงออกไปจากความหมายปกติ โดยทำการดัดแปลงกลับหน้าเป็นหลัง กลับหลังเป็นหน้าหรือกลับซ้ายเป็นขวา เพื่อเรียกเสียงหัวเราะและสร้างความสนุกสนาน

บุญยดา ปัญญาไว (2544 : 27) กล่าวว่า อารมณ์ขันคือความรู้สึกที่แสดงออกให้ได้ว่าปรากฏการณ์ที่พบเห็นนั้นเป็นสิ่งที่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานปกติที่สังคมยอมรับผ่านอาการยิ้มแย้มหรือหัวเราะของคุณคน

จันทิมา หวังสมโชค (2549 : 9) ได้อธิบายความหมายของ อารมณ์ขัน ไว้ว่า ความรู้สึกที่บ่งบอกให้ทราบว่สิ่งทีพบเห็นหรือได้ยินนั้นตลก การแสดงออกซึ่งความรู้สึกมักจะเป็นอาการยิ้มหรือหัวเราะ

เถกิง พันธุ์เถกิงอมร (2559 : 105-106) กล่าวว่า อารมณ์ขันเป็นความรู้สึกของอารมณ์ชนิดหนึ่งที่มีการแสดงออกด้วยการยิ้มหรือหัวเราะ

จากการศึกษาความหมายอารมณ์ขันของกลุ่มนักวรรณกรรม สามารถสรุปได้ว่า อารมณ์ขันเป็นความรู้สึกทางอารมณ์อย่างหนึ่งของมนุษย์ในลักษณะกระตุ้นให้เกิดความขบขันหรือหัวเราะซึ่งเกิดขึ้นจากการได้ประสบกับสิ่งที่ไม่สอดคล้องหรือเบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานปกติที่สังคมยอมรับ โดยอารมณ์ขันนั้นถือเป็นเครื่องผ่อนคลายความตึงเครียดและเป็นผลดีที่มีคุณค่าต่อสุขภาพจิตของมนุษย์

ข) กลุ่มนักวรรณคดีอินเดีย ภรตมุณี ผู้ประพันธ์คัมภีร์นาฏยศาสตร์ แบ่งรสในวรรณคดีออกเป็น 9 รส รสหนึ่งคือหасыรส หรือขบขัน เกิดจากหасыภาวะหรืออารมณ์สนุก องค์ประกอบประการหนึ่งของหасыรสคือวิภาวะ คือสิ่งเร้าที่สามารถกระตุ้นให้เกิดรสนขบขัน ในตำราการละครสันสกฤตมีคำกล่าวถึง วิภาวะของหасыรสไว้ว่า ได้แก่ รูปร่าง กริยา ท่าทาง เครื่องแต่งตัวและการพูดจาอันผิดปกติของตัวละคร ส่วนมากจะเห็นได้จากตัววิหุชะ (ไกล์รุ่ง อามระดิษ, 2533 : 12) ดังคำอธิบายในนาฏยศาสตร์ว่า

“เสื้อผ้าเครื่องประดับอันผิดปกติ ความหน้าด้าน ความตะกละ การพูดจาผิด ๆ พลาด ๆ การพูดเพื่อเจ้อ รูปร่างอันผิดปกติ ล้วนเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดหасыรสได้” (นาฏยศาสตร์, อ้างถึงใน เสนอ จันทรเจริณ, 2521 : 6-7)

จากการศึกษาความหมายของอารมณ์ขันของกลุ่มนักวรรณคดีอินเดีย สามารถสรุปได้ว่าหасыรสหรือรสนขบขันเกิดจากสิ่งที่มีมากระตุ้น ทำให้เกิดเป็นอารมณ์ขบขัน โดยสิ่งเหล่านั้นล้วนเป็นสิ่งผิดปกติหรือแปลกจากทั่วไป ไม่ว่าจะ เป็นกริยาท่าทาง พฤติกรรม หรือรูปร่างหน้าตา

ค) กลุ่มนักวรรณกรรม นักวิชาการ นักปรัชญาชาวอังกฤษและอเมริกัน

ไกล์รุ่ง อามระดิษ (2533 : 12-16) ได้สรุปการให้คำจำกัดความ คำอธิบายและการจัดประเภทของอารมณ์ขันและวรรณกรรมแนวขบขันของนักวรรณคดีอังกฤษและอเมริกัน ดังนี้

วิลเลียม ฟลินท์ ทรอล และแอดดิสัน ฮิบบาร์ด (William Flint Thrall and Addison Hibbard, 1960 : 509-510) กล่าวว่า ตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมา Humor มีความหมายถึงประเภทใหญ่ประเภทหนึ่งในสองประเภทของการเขียนที่มีจุดประสงค์จะปลุกเร้าเสียงหัวเราะ Humor คือแบบวิธีการเขียนที่ตลกขบขันซึ่งมีลักษณะที่นุ่มนวล เห็นอกเห็นใจ ใจกว้าง และตระหนักถึงความลึกซึ้งของจิตใจผู้อ่านที่อาจกระทบกระเทียบได้

นอกจากนี้ บุญดา ปัญญาโว (2544 : 26) ได้สรุปความหมายและลักษณะอารมณ์ขันของนักปรัชญา นักวิชาการตะวันตก ได้ว่า ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) กล่าวว่า อารมณ์ขันเป็นกลไกทางจิตที่ช่วยลดความตึงเครียดทางอารมณ์ ที่มีความรู้สึกไม่เป็นมิตร หยาบคาย ออกมาในทางที่สังคมยอมรับ โทมัส ฮอบบ์ (Thomas Hobbes) กล่าวว่า อารมณ์คือการทำให้พอใจหรือเกิดความสนุกสนานเป็นสาเหตุแห่งการหัวเราะ อริสโตเติล (Aristotle)

กล่าวว่า อารมณ์คือความบกพร่องหรือความน่ารังเกียจ แต่ไม่ร้ายกาจถึงขนาดที่ทำให้เกิดความเจ็บปวดรวดร้าว ผู้ที่หัวเราะจะอยู่ในฐานะที่เหนือกว่า และ อิมมานูเอล คานท์ (Immanuel Kant) กล่าวว่า การถูกปลดปล่อยจากภาวะความคับข้องใจ ความเครียดหรือความผิดหวังในบางสิ่งบางอย่าง แล้วทำให้คนหัวเราะได้

แอดดิสัน (Addison) นักเขียนชาวอังกฤษ กล่าวว่า สัจจะเป็นผู้ก่อตั้งครอบครัวและเป็นบิดาของความเข้าใจที่ถูกต้อง เขามีลูกชายเป็นความเจ้าคารม ซึ่งความเจ้าคารมนี้ได้แต่งงานกับความรื่นเริงแล้วให้กำเนิดบุตรที่เป็นอารมณ์ขัน (Truth was founder of the family and father of God sense. His son was wit who married Mirth and Humour was their child.) (Scott. 1965: 133)

จากการศึกษาความหมายของอารมณ์ขันของกลุ่มนิเวศวิทยา นักวิชาการ นักปรัชญา ชาวอังกฤษและอเมริกัน สามารถสรุปได้ว่า อารมณ์ขันเป็นกลไกทางจิต ทำให้พอใจหรือเกิดความสนุกสนาน ถูกปลดปล่อยจากภาวะความคับข้องใจ ลดความตึงเครียดทางอารมณ์ และเป็นสาเหตุแห่งการหัวเราะ

2.3 ทฤษฎีอารมณ์ขัน

วอร์พร อินทเชื้อ (2526) ได้สรุปทฤษฎีอารมณ์ขัน ของ เอลเมอร์ เอ็ม บลิสเตน (Elmer M. Blistein) (1978: 563-564) นักวิชาการชาวตะวันตก โดยแบ่งทฤษฎีอารมณ์ขันออกเป็น 3 ทฤษฎี ดังต่อไปนี้

2.3.1 ทฤษฎีกลุ่มความเหนือกว่าและการทำให้ต่ำต้อยกว่า (Superiority and Degradation)

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่เก่าแก่ที่สุดและยังใช้มาจนปัจจุบัน โดยถือว่าผู้หัวเราะจะมีความรู้สึกที่ตนเองอยู่ในตำแหน่งที่สูงกว่า สิ่งที่น่ามาหัวเราะจะอยู่ในตำแหน่งที่ได้รับการดูหมิ่นเหยียดหยาม นักทฤษฎีในกลุ่มนี้มีหลายคนเริ่มตั้งแต่พลาโต (Plato) พลาโตเชื่อว่าคนเรานั้นจะหัวเราะเยาะสิ่งที่เหลวไหลไร้สาระ และสิ่งที่ไม่เข้าเรื่องเข้าราว อริสโตเติล (Aristotle) ก็เช่นกัน เขาเชื่อว่าความขบขันมากจากความเหลวไหล ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของความน่ารังเกียจและความเหลวไหลนี้อาจนิยามได้ว่าเป็นความผิดพลาดหรือความผิดปกติของรูปลักษณะประการหนึ่ง ซีเซโร (Cicero) นักเขียนและนักการเมืองชาวเยอรมันก็มีความเห็นเช่นเดียวกับอริสโตเติลในเรื่องของความผิดปกติ

ของรูปลักษณะ ส่วนควินทิลเลียน (Quintilian) นักเขียนชาวโรมัน มีความเห็นว่าการหัวเราะเยาะเย้ยนั้น ไม่แตกต่างไปจากการเยาะเย้ยอย่างเหยียดหยาม และดูถูกดูแคลนนัก (วรพร อินทเชื้อ, 2526 : 50)

ฟรานซิส เบคอน (Francis Bacon) นักปราชญ์ชาวอังกฤษ ได้จัด “ความผิดปกติของ รูปลักษณะ (Deformity) ” ไว้เป็นลำดับแรกในสิ่งที่น่าหัวเราะ ส่วน เรเน่ เดสคาร์ส (Rene Descartes) นักปราชญ์ชาวฝรั่งเศส ได้ให้ความเห็นว่า ความสุขสำราญทำให้เกิดการหัวเราะนั้น มักจะมีความรู้สึกเกลียดชังแฝงอยู่ด้วย (วรพร อินทเชื้อ, 2526 : 50)

โทมัส ฮอบบ์ (Thomas Hobbes) นักปราชญ์ชาวอังกฤษ เป็นอีกผู้หนึ่งที่ยืนยันความเชื่อ ที่ว่าความสนุกสนานเป็นสาเหตุแห่งการหัวเราะ อย่างไรก็ตามเขาเห็นว่าความสนุกสนานนั้นต้องมาจาก ความรู้สึกเหนือกว่าของผู้หัวเราะด้วย เพราะมนุษย์จะหัวเราะในความโชคชัยและความหยาบโผน โดยปราศจากการเสแสร้งใด ๆ นอกจากนั้นมนุษย์ยังมักหัวเราะในพฤติกรรมที่ไม่คาดหวังของ ตนเองหรือหัวเราะในความบกพร่องของบุคคลอื่น โดยเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของคนอื่นกับ ตนเอง และแน่นอนที่สุด มนุษย์จะสามารถหัวเราะได้ในท่าที่ตลกคะนอง (Jest) เพราะได้รู้สึกว่า ตนเองได้ค้นพบความไร้สาระเหลวไหลของผู้อื่น แต่ถ้าหากสิ่งที่ตลกคะนองดังกล่าวเกิดขึ้นกับ ตนเองหรือเพื่อนฝูงที่เรามีส่วนร่วม เราก็จะหัวเราะไม่ออก ข้อคิดเห็นของฮอบบ์นั้น อาจกล่าว โดยรวมได้ว่า การหัวเราะจะมาจากความรู้สึกมีชัยในทันทีทันใด เนื่องจากคิดว่าตนเองอยู่ใน ตำแหน่งที่เหนือกว่า โดยเปรียบเทียบกับความบกพร่องต่าง ๆ ของคนอื่นกับลักษณะที่ดีของตนเอง (วรพร อินทเชื้อ, 2526 : 50)

อเล็กซานเดอร์ เบิน (Alexander Bein) นักปราชญ์ชาวสก็อต มีความเห็นต่างไปจากฮอบบ์ เล็กน้อย เขากล่าวว่า คนเราไม่จำเป็นต้องรู้สึกที่ตนเองเหนือกว่าบุคคลที่เราจะหัวเราะเยาะ และการ เยาะเย้ยนั้นไม่จำเป็นต้องมีเฉพาะบุคคลเท่านั้น แต่คนเราสามารถหัวเราะเยาะอุดมการณ์ ความคิด และสถาบันต่าง ๆ ได้ (วรพร อินทเชื้อ, 2526 : 50)

โจนาธาน สวิฟต์ (Jonathan Swift) โจเซฟ แอดดิสัน (Joseph Addison) และองรี แบร์ก ซอง (Henri Bergson) ก็มีความคิดเห็นตรงกับทฤษฎีนี้ โดยเฉพาะแบร์กซองเน้นว่าเรามีความรู้สึก เหนือกว่าเมื่อเราเห็นความเป็นเครื่องจักรกลอยู่ในสิ่งมีชีวิต (วรพร อินทเชื้อ, 2526 : 50-51)

2.3.2 ทฤษฎีกลุ่มความไปด้วยกันไม่ได้ ความคับข้องใจจากความผิดหวังในสิ่งที่ คาดหวัง และความเชื่อมโยงระหว่างเหตุการณ์ที่ไปด้วยกันไม่ได้ (Incongruity Frustration of expectation and dissociation)

ทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้รับความนิยอย่างกว้างขวาง แม้จะไม่ยั่งยืนเท่าทฤษฎีแรก นักทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้แก่ เซอร์ ฟิลลิป ซิดนีย์ (Sir Philip Sidney) กวีชาวอังกฤษ ที่มีความเชื่อในความไปด้วยกันไม่ได้ เขากล่าวว่า ความขบขันมักเกิดจากสิ่งไม่ได้ผสมผสานกับตัวเรากับธรรมชาติ แบลส ปาสคาล (Blaise Pascal) นักเขียนชาวฝรั่งเศสมีความเชื่อในเรื่องความล้มเหลวในสิ่งที่คาดหวัง โดยเน้นเรื่องความคับข้องใจจากความผิดหวัง เขากล่าวว่า ไม่มีอะไรที่ทำให้คนหัวเราะได้ เท่ากับความไม่เหมือนกันระหว่างสิ่งที่เราหวังและสิ่งที่เราประสบจริง ส่วน อิมมานูเอล ค้านท์ (Immanuel Kant) นักปรัชญาชาวปรัสเซีย เห็นด้วยกับ ปาสคาล ที่ว่าการหัวเราะนั้นมาจากการที่สิ่งที่เราคิดว่าจะเกิดขึ้นนั้นกลับกลายเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน นอกจากนี้ ซิดนีย์ สมิธ (Sidney Smith) นักเขียนชาวอังกฤษ มีความเห็นว่าสาเหตุของการหัวเราะนั้นอยู่ที่ความไปด้วยกันไม่ได้ ซึ่งทำให้เกิดความประหลาดใจเกิดขึ้นด้วย และวิลเลียม แฮซลิต (William Hazlitt) นักวิจารณ์วรรณคดีชาวอังกฤษ ก็ถือว่าสาระสำคัญของการหัวเราะนั้นอยู่ที่ความไปด้วยกันไม่ได้และความไม่ปะติดปะต่อของความคิดหนึ่งกับอีกความคิดหนึ่ง หรือความขัดแย้งระหว่างความรู้สึกหนึ่งกับความรู้อีกอย่างหนึ่ง (วรพร อินทเชื้อ, 2526 : 51-52)

อาร์เธอร์ โชเพนฮาว์เออร์ (Arthur Schopenhauer) นักปรัชญาชาวเยอรมัน เป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้ยึดมั่นและสนับสนุนทฤษฎีที่ว่าด้วยความไปด้วยกันไม่ได้ เขากล่าวว่า สาเหตุของการหัวเราะนั้นคือการรับรู้อย่างฉับพลันถึงความเป็นไปไม่ได้ระหว่างความคิดรวบยอดของคน (Concept) กับความเป็นจริง ตัวอย่างของอารมณ์ขันที่มีสาเหตุดังเช่นที่กล่าวไว้ข้างมากก็คือเรื่องราวของผู้คนนักโทษกลุ่มหนึ่งที่อนุญาตให้ผู้ต้องหาคนหนึ่งร่วมวงเล่นไพ่ด้วย แต่ครั้งผู้คุมนักโทษกลุ่มนี้จับได้ว่านักโทษผู้นั้นเล่นโกง ผู้คุมทั้งหลายจึงไล่เตะนักโทษผู้นั้นออกจากคุกไปทันที (วรพร อินทเชื้อ, 2526 : 51-52)

อย่างไรก็ตามทฤษฎีในกลุ่มนี้ยังมีอีกทฤษฎีหนึ่งที่โด่งดังกว่าทฤษฎีอื่น ๆ คือทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่ไปด้วยกันไม่ได้ (Theory of Bisociation) ของ อาร์เธอร์ เคอส์เลอร์ (Arthur Koestler) นักเขียนนวนิยายชาวอังกฤษ ที่กล่าวว่า เมื่อเหตุการณ์อย่างหนึ่งสามารถมีความหมายที่แตกต่างกันไปสองอย่าง และความหมายอย่างหนึ่งของเหตุการณ์นั้นถูกเข้าใจไปเป็นอีกความหมายหนึ่งในทันทีทันใดพลังความรู้สึกคาดหวังของผู้พูดซึ่งหวังในความหมายหนึ่ง แต่กลับถูกเข้าใจไปในอีกแง่หนึ่งจะถูกปล่อยออกมาในรูปของการหัวเราะ แม้ที่จริงแล้ว เฮนรี เบอร์กสัน (Henri Bergson) นักปรัชญาชาวฝรั่งเศส ก็อาจจะได้เป็นเจ้าของทฤษฎีนี้ก่อนแล้ว เพราะเขามีความเห็นว่าการณ์อย่างหนึ่งจะให้ความขบขันอย่างมากได้ เหตุการณ์นั้นต้องเป็นส่วนหนึ่ง

ของลำดับเหตุการณ์ โดยที่เหตุการณ์นั้นต้องสามารถตีความได้เป็นสองอย่างที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงในเวลาเดียวกัน (วรพร อินทเชื้อ, 2526 : 51-52)

2.3.3 ทฤษฎีการผ่อนคลายจากความตึงเครียดและการหลุดพ้นจากการไม่กล้าแสดงออก (Relief of Tension and Release from Inhibition)

ผู้ที่มีความคิดตรงกับทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้แก่ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ชาร์ล เบอร์นาร์ต เรโนเวียร์ (Charles Bernard Renouvier) จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) และอากุสตี เพนจอน (Auguste Penjon) ทั้งสี่คนนี้เชื่อว่า การหัวเราะเป็นสัญญาณที่แสดงให้เห็นว่า ความพยายามในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้สิ้นสุดลงแล้วด้วยความสำเร็จ เพนจอน ได้ยกอุปมาอุปไมยไว้ว่า ยิ้มที่เกิดขึ้นเมื่อใครสักคนพบเจอเพื่อนฝูง แล้วทักทายกันด้วยถ้อยคำที่แสดงถึงความชอบพอกัน หรือ ยิ้มทักทายแทนคำพูด กับยิ้มของชายคนหนึ่งที่ยิ้มเมื่องานหนักของเขาเสร็จสิ้นลงแล้ว ต่างเป็นสัญญาณธรรมชาติที่แสดงถึงความเป็นอิสระมากขึ้นเช่นเดียวกัน ส่วน ดิวอี้ ก็ได้เห็นด้วยกับความคิดดังกล่าวที่ว่า ยิ้มนั้นแสดงให้เห็นว่าความพยายามได้เสร็จสิ้นลงและการหัวเราะเป็นสัญลักษณ์ของความโล่งใจ (วรพร อินทเชื้อ, 2526 : 52)

อย่างไรก็ดี ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) เชื่อว่า การหัวเราะเป็นพลังทางจิต เมื่อได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระจากการเก็บกดทางความรู้สึกนึกคิดที่ต้องห้าม เขามีความเชื่อว่า รากเหง้าของความขบขันนั้นมีแนวโน้มไปในทางก้าวร้าวที่เกิดในจิตไร้สำนึก แต่แนวโน้มแห่งความก้าวร้าวดังกล่าวต้องถูกสะกดกลืนไว้ เนื่องจากความมีสติสัมปชัญญะของคน ดังนั้นความก้าวร้าวจึงถูกเก็บกดอยู่ในสภาวะจิตไร้สำนึก และจิตไร้สำนึกนี้เองที่แนวโน้มแห่งความก้าวร้าวเข้ามาผสมผสานกับความขี้เล่นซึ่งเก็บกดเอาไว้ตั้งแต่ในวัยเด็ก อารมณ์ที่ผสมผสานแล้วนี้กลับเป็นที่ยอมรับในสังคม ส่วนพลังจิตที่เคยเก็บกดความก้าวร้าวนั้นก็ได้รับการปลดปล่อยออกมาในลักษณะของการหัวเราะ ความเป็นอิสระจากการเก็บกด และความเป็นอิสระทางความคิดนั้นทำให้เกิดความรู้สึกปิติเป็นอย่างมากจนระบายออกมาในรูปแบบของการหัวเราะอย่างสุขใจ (วรพร อินทเชื้อ, 2526 : 52-53)

ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีอารมณ์ขันเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน โดยทฤษฎีที่เกี่ยวกับอารมณ์ขันมี 3 ทฤษฎี ได้แก่ 1. ทฤษฎีกลุ่มความเหนือกว่าและการทำให้ต่ำต้อยกว่า 2. ทฤษฎีกลุ่มความไปด้วยกันไม่ได้ ความคับข้องใจจากความผิดหวังในสิ่งที่คาดหวัง และความเชื่อมโยงระหว่างเหตุการณ์ที่ไปด้วยกันไม่ได้ และ 3. ทฤษฎี

การผ่อนคลายจากความตึงเครียดและการหลุดพ้นจากการไม่กล้าแสดงออก ซึ่งนักวิชาการแต่ละท่านก็มีความเชื่อและแนวคิดเกี่ยวกับอารมณ์ขั้นที่แตกต่างกัน

2.4 แนวคิดบทบาทหน้าที่

บทบาทหน้าที่ที่นิยมมองว่า วัฒนธรรมส่วนต่าง ๆ ในสังคมมีหน้าที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทั้งทางด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านความมั่นคงทางสังคม และความมั่นคงทางด้านจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล่าประเภทต่าง ๆ เพลง การละเล่น การแสดง ความเชื่อ พิธีกรรม ล้วนมีหน้าที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทางด้านจิตใจและช่วยสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงทางวัฒนธรรมให้แก่แต่ละสังคม ดังนั้นการศึกษาวัฒนธรรมต่าง ๆ จึงควรศึกษาในบริบททางสังคมนั้น ๆ เพื่อให้เห็นความสำคัญของข้อมูลเพื่อให้สังคมดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง (ศิริพร ฤ กลาง, 2557 : 360)

นักวิชาการคนสำคัญอย่าง มาลินอฟสกี (Bronislaw Malinowski) ที่สะท้อนแนวคิดกล่าวว่า “ตัวบท” (ของเรื่องเล่า) ก็เป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก หากปราศจากบริบท ตัวบทนั้นก็จะเป็นสิ่งที่ไม่มีความหมาย และอีกประโยคหนึ่งที่ว่า เรื่องเล่าทั้งหลาย “มีชีวิตอยู่” ในสังคมของชาวบ้าน ไม่ได้มีชีวิตอยู่บน “กระดาษ” (ศิริพร ฤ กลาง, 2557 : 360-361)

วิลเลียม บาสคอม (William Bascom) ผู้เขียนบทความเรื่อง “Four Functions of Folklore” (1965 : 281-298) ชี้ให้เห็นว่า เราควรสนใจบริบททางสังคม (Social Context of Folklore) บาสคอมเห็นด้วยกับมาลินอฟสกีที่ว่าเราควรสนใจว่าเรื่องเล่าแต่ละประเภทในแต่ละสังคมใช้เล่าเมื่อไหร่ ที่ใด และในโอกาสใด บาสคอมยังได้ชี้แนะอีกว่า เราควรสนใจด้วยว่าใครเป็นผู้เล่าเวลาเล่ามีกลวิธีในการเล่าอย่างไร ใช้สีหน้าอย่างไร ใช้มือไม้ประกอบอย่างไร ผู้ฟังเป็นใคร มีส่วนร่วมอย่างไรเหล่านี้ล้วนเป็นคำถามที่สะท้อนความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาบริบททางสังคมของเรื่องเล่าในสังคมต่าง ๆ (ศิริพร ฤ กลาง, 2557 : 360-361)

ในบทความ “Four Functions of Folklore” บาสคอมได้จำแนกบทบาทหน้าที่ในภาพรวมไว้ 4 ประการคือ ประการแรก ใช้อธิบายที่มาและเหตุผลในการทำพิธีกรรม ประการที่ 2 ทำหน้าที่ให้การศึกษาในสังคมที่ใช้ประเพณีบอกเล่า ประการที่ 3 รักษามาตรฐานทางพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนของสังคม และประการที่ 4 ให้ความเพลิดเพลินและเป็นทางออกให้กับความคับข้องใจของบุคคล (ศิริพร ฤ กลาง, 2557 : 361-363)

ศิริพร ฤ กลาง (2557) ได้ใช้กรอบความคิดของบทบาทหน้าที่ทั้ง 4 ประการในข้างต้น มาประยุกต์ความคิดในหัวข้อต่าง ๆ พร้อมใช้ประกอบการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นได้

ชัดเจนถึงความสำคัญของสังคมที่มีบทบาทหน้าที่อยู่ในสังคมในฐานะที่เป็นข้อมูลทางวัฒนธรรม อาจกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

บทบาทหน้าที่นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะบทบาทหน้าที่ที่สามารถเสนอ “ทางเลือก” ที่ชัดเจนให้กับสิ่งที่มนุษย์ปรารถนาแต่ทำไม่ได้ในชีวิตจริง และยังสามารถเสนอ “ทางออก” ให้กับปัญหาอันเกิดจากกฎเกณฑ์ทางสังคมที่เคร่งครัดอันทำให้สมาชิกมีความคับข้องใจหรืออึดอัดที่ไม่สามารถหรือแสดงออกเมื่อเกิดความขัดแย้งในใจได้ (ศิริพร ณ กลาง, 2557 : 361-407)

ทุกคนในสังคมย่อมกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมในขณะเดียวกัน มนุษย์ย่อมมีความรู้สึกอึดอัดกับกฎเกณฑ์หรือข้อห้ามบางประการที่สังคมกำหนดด้วย เมื่อมนุษย์มีความรู้สึกอึดอัดหรือคับข้องใจกับการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหรือข้อห้าม บทบาทของสิ่งหนึ่ง ๆ ก็จะช่วยทำหน้าที่เป็นทางออก เพื่อลดความอึดอัดและความรุนแรงในจิตใจของมนุษย์อย่างเช่นอารมณ์ขันที่ช่วยทำหน้าที่นี้ได้ดีมักเป็นที่ช่วยให้ความบันเทิง สนุกสนาน สังคมใช้คติชนเป็นช่องทางในการบรรเทาความอึดอัดในใจให้สมาชิกในสังคม (ศิริพร ณ กลาง, 2557 : 361-407)

ในสังคมประเพณีมักมีกฎเกณฑ์หรือข้อห้ามต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศ เช่น ห้ามพูดเรื่องเพศ ห้ามใช้ภาษาหยาบคายเรื่องเพศ ห้ามการแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศในที่สาธารณะหรือห้ามบุคคลบางสถานภาพมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน ข้อกำหนดกฎเกณฑ์เรื่องเพศมีอยู่มากมายในแต่ละสังคม หากเราเก็บข้อมูลทางคติชนในแต่ละสังคมก็จะพบว่า ทุกสังคมล้วนมีนิทานมุกตลกเรื่องเพศ (Obscene jokes/dirty jokes) (ศิริพร ณ กลาง, 2557 : 407-408)

สาเหตุที่คนในสังคมไทยฟังนิทานมุกตลกเรื่องเพศเกี่ยวกับบุคคล “ต้องห้าม” แล้วรู้สึกขบขันเป็นเพราะ ประการแรก รู้สึกสะใจที่ได้ฟังเรื่องเล่าที่สามารถแหวกกฎเกณฑ์ทางสังคมได้ ประการที่ 2 ผู้ฟังรู้อยู่แก่ใจว่าเรื่องเล่าเหล่านั้นมีความจริงแฝงอยู่นั้นหมายความว่า แม้สังคมจะห้าม แต่ในความเป็นจริงก็มีการฝ่าฝืนข้อห้ามอยู่ดี จึงรู้สึกขบขันกับความเป็นจริงที่ถูกนำมาล้อเลียน ดังที่ ดร.กึ่งแก้ว อรรถากร (1967 : 151) เปรียบว่านิทานมุกตลกเปรียบเสมือน “ยาขมเคลือบน้ำตาล” และได้วิเคราะห์ว่า สาเหตุที่เรารู้สึกขบขันเมื่อฟังนิทานมุกตลกเป็นเพราะได้ฟังสิ่งที่แปลกไปจากความปกติ หรือได้ยินสิ่งที่ผิดไปจากความคาดหวังของเรา (deviation from expectation) หรือผิดไปจากมาตรฐานทางสังคม (deviation from the norm) (ศิริพร ณ กลาง, 2557 : 407-408)

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่นิยามถือว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ในวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นระบบความเชื่อและศาสนา ระบบครอบครัว ระบบการปกครอง ระบบการศึกษา ระบบนันทนาการ ล้วนทำหน้าที่ช่วยสร้างความมั่นคงทางจิตใจให้กับมนุษย์และความมั่นคงทางสังคม ระบบต่าง ๆ ที่เป็นกลไกทางสังคมหรือวัฒนธรรมต่างก็มีหน้าที่ของตน เปรียบได้กับอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายของคนเราล้วนมีหน้าที่ต่าง ๆ กันที่จะทำให้ร่างกายดำรงอยู่ได้ หากอวัยวะใดในร่างกายไม่สามารถทำหน้าที่ได้ก็จะมีผลกระทบต่อความแข็งแรงของร่างกาย ระบบต่าง ๆ ในวัฒนธรรมก็เช่นกัน (ศิริพร ณ ถกลาง, 2557 : 407-408)

นอกจากนี้อารมณ์ขันอาจมีบทบาทหน้าที่ช่วยลดความขัดแย้งและเพิ่มความใกล้ชิดสนิทสนม (intimacy), แก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า หรือเป็นเครื่องเสริมสร้างบรรยากาศที่ดี เช่น เหตุการณ์การสื่อสารที่มีจำนวนผู้ร่วมสนทนา 3 คน มักมีแนวโน้มว่าผู้พูด 2 คนจะร่วมกันพูดเหยียดผู้พูดอีกคนที่เหลือ ทำให้เกิดความไม่สุภาพ ความบาดหมางใจกัน จนทำให้ผู้ร่วมสนทนา รู้สึกเสียหน้า ผู้ร่วมสนทนาอีกคนจึงสร้างสถานการณ์ขึ้นมาเพื่อสร้างอารมณ์ขันระหว่างการสนทนา สำหรับคลีคลายสถานการณ์ดังกล่าว

2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขัน

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2500 : 81-85) กล่าวถึง บทกวี เซ็กสเปียร์ แทรกบทในละคร โศกอันเป็นศิลปะการประพันธ์ที่ขัดแย้งกัน ทำให้เนื้อเรื่องมีรสชาติและทำให้บทโศกเด่นขึ้น โดยไม่ทำให้บทละครเสียเอกภาพ ทั้งยังช่วยผ่อนคลายความเครียดของผู้ดูด้วย วรรณคดีไทยที่มีลักษณะดังกล่าวนี้ ได้แก่ บทละครเรื่องอิเหนา เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน และลิลิตพระลอ

กิ่งแก้ว อรรถากร (2513 : 35-42) กล่าวถึงลักษณะและเสรีนิยมกับความหรรษาของชาวบ้านในจังหวัดชลบุรีไว้ว่า ในวรรณกรรมมุขปาฐะ ประเภทนิทานหรรษา มีมุขตลก ทั้งแบบหยาบโหลนและไม่หยาบโหลน

สิทธา พิณจิวตล และนิตยา กาญจนวรรณ (2515 : 451) กล่าวถึงกลวิธีการสร้างหาสยรสในวรรณกรรมไทยว่ามีทั้งแบบตรงไปตรงมาและแบบเย้ยหยัน ผู้อ่านจะสามารถเข้าถึงได้โดยไม่ต้องใช้สติปัญญามากนัก ความขบขันส่วนใหญ่เกิดจากกิริยาท่าทางของตัวละคร ได้แก่ ตัวร้ายในเรื่องนั่นเอง

เสาวลักษณ์ อนันตศานต์ (2515 : 13) กล่าวถึงการแทรกบทตลกในการแสดงละครนอก ว่ามักแทรกบทตลกขบขัน และการเล่นอย่างโลดโผน บางครั้งติดจะหยาบโผน เมื่อมีโอกาสจะเล่นตลกโดยไม่คำนึงถึงเวลาหรือความเหมาะสมกับเรื่อง

หม่อมหลวงต๋อย ชุมสาย (2516 : 138-156) กล่าวว่าอารมณ์สำรวลเป็นความรู้สึกทางอารมณ์และการหัวเราะเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่ง que เห็นได้ง่ายที่สุดของอารมณ์สำรวล อารมณ์สำรวล มีการหัวเราะเป็นพฤติกรรม แต่การหัวเรานั้นมิได้เป็นพฤติกรรมของอารมณ์สำรวลแต่อารมณ์เดียว พฤติกรรมสำรวลของคน ๆ หนึ่งที่ปรากฏให้คนอื่นเห็นได้ มีปรากฏอยู่ในดวงตา โดยหลักเกณฑ์อารมณ์ขันนั้นมีหลายวิธี เช่น การเปลี่ยนทิศทางอย่างกะทันหัน การทำให้ผู้อ่านคิดถึงสิ่งที่ปกปิดที่คนสนใจอยู่แล้ว การเล่าเรื่องเกินความจริงที่เป็นไปได้แต่ไม่น่าจะเป็นขึ้นได้ การตีความประสบการณ์ผิด การเหน็บแนมเพราะไม่ถูกเส้นกัน การเล่าเรื่องเหลวไหล การลวงให้คิด การใช้คำที่มีเสียงคล้ายกันแต่มีความหมายไปอีกอย่างหนึ่ง สัญลักษณ์ไร้สารูป ตรรกวิจารณ์ผิด ๆ ล้อสังคม ความคิดไร้สารูป และเรื่องสัปดน

กระแสร มาลาภรณ์ (2516 : 62-67) กล่าวถึงกลวิธีที่กวีใช้สร้าง ความขบขันในวรรณคดีไทยไว้ 4 ลักษณะ คือแบบธรรมดา แบบสมลมหรือรีวิว แบบให้เกิดความขัดแย้งในตัว แบบยังให้เกิดความประหลาดใจ

เสถียร จันทิมาธร (2518) กล่าวถึงท่วงทำนองเขียนแบบแพโรดี้ (Parody) และวรรณกรรมประเภทแพโรดี้ (Parody) ของไทยคือเรื่อง ระเด่นลันได อุนรุทร้อยเรื่อง และเรื่องวงศ์เทวราช โดยจุดเด่นสามประการของงานเขียนประเภทล้อเลียน (Parody) คือการใช้ถ้อยคำสำนวนที่ผิดไปจากธรรมดา และเน้นให้เห็นอย่างเด่นชัด ท่วงทำนอง เขียนเยาะเย้ย ถากถาง โดยใช้อารมณ์ขันเป็นสื่อ นำความคิด และเนื้อหาตรงกันข้ามกับเรื่องเดิมที่ล้อเป็นแบบล้อเลียน

นิพนธ์ คุณานุรักษ์ (2535 : 20-26) กล่าวถึงอารมณ์ขันว่า อารมณ์ขันเป็นกลวิธีที่ดีอย่างหนึ่งในการสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนรู้เพราะอารมณ์ขันมีประโยชน์ต่อผู้เรียน 4 ประการ คือ ช่วยกระตุ้นให้ตื่นตัวและเร้าความสนใจ ช่วยลดความเครียดและสร้างบรรยากาศที่ดี ช่วยลดช่องว่างและสร้างความประทับใจ และช่วยลดความเครียดทำให้มีการตัดสินใจที่ดี สำหรับกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันที่ดีนั้นจะต้องรู้จักรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องตลกจากแหล่งต่าง ๆ รู้จักสังเกต

และจดจำวิธีการพูดของนักพูดที่มีอารมณ์ขันคิดสร้างสรรค์จินตนาการมุกตลกขึ้นมาแล้วนำไปปรับปรุงและทดลองใช้

ลักษณะ สตะเวทิน (2536 : 77-79) กล่าวถึงอารมณ์ขัน และวิธีการพูดเพื่อสร้างอารมณ์ขันว่ามีหลายวิธี เช่น การพูดเกินจริง การเล่นคำหรือสำนวน การล้อเลียนผู้ที่มีอาวุโส การพูดประชดประชัน การพูดไปในทางที่ตรงกันข้าม การจบแบบหักมุม และการใช้ท่าทางประกอบ

เครือศรี วิเศษสุวรรณภูมิ (2538 : 20-24) กล่าวถึงประวัติความเป็นมาและความหมายของอารมณ์ขันว่า อารมณ์ขันอยู่คู่กับคนไทยมาตั้งแต่สมัยโบราณ มีหลักฐานหลายอย่างที่แสดงให้เห็นว่าคนไทยมีอารมณ์ขันมีมานานแล้ว ดังที่ปรากฏอยู่ในวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ เช่น เสภาขุนช้างขุนแผน ละครเด่นลิ้นได เป็นต้น อารมณ์ขันจึงมิใช่ของแปลกสำหรับคนไทย ส่วนในด้านความหมายของอารมณ์ขันนั้นได้ยึดความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2530 ได้ให้ความหมายไว้ว่า อารมณ์ขันคือลักษณะที่เห็นเรื่องราวต่าง ๆ น่าขบขัน อารมณ์ขันมีประโยชน์มากมายเพราะนอกจากจะทำให้ผู้คนมีจิตใจเบิกบานแล้วยังสามารถใช้รักษาโรคต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะโรคความเครียด

ภูวดล สุวรรณดี (2538 : 49) กล่าวถึงกลวิธีต่าง ๆ ในการถ่ายทอดอารมณ์ขันไว้ในบทความ เรื่องการดูอารมณ์ขันที่ไม่มีวันตายไว้ว่า มนุษย์สามารถถ่ายทอดอารมณ์ขันออกมาได้หลายวิธีทั้งลักษณะท่าทาง ภาษาพูดและภาษาเขียน การละเล่นบันเทิงต่าง ๆ ตลอดจนงานศิลปะ มนุษย์ก็สามารุ้ใช้เป็นเครื่องมือถ่ายทอดอารมณ์ขันออกมาได้

วรรณวรพงษ์ หงส์จินดา (2538 : 59) กล่าวว่าอารมณ์ขันเป็นเรื่องที่มนุษย์ทุกคนมีอยู่ในสายเลือด โดยเฉพาะในสังคมไทยที่จะเห็นอารมณ์ขันแทรกอยู่การแสดงพื้นบ้านในลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การร้องรำทำเพลงแบบพื้นบ้าน ทั้งเพลงฉ่อย ลำตัด เพลงเรือที่ชายหญิงร้องโต้ตอบว่ากันไปว่ากันมา และด้วยนิสัยคนไทยที่มักเกรงใจคนหรือเกรงอำนาจ หากจะว่ากล่าวหรือทักท้วงคนอื่น โดยเฉพาะผู้ที่มีอำนาจวาสนา ก็จะต้องหาวิธีที่เหมาะสม ซึ่งการใช้อารมณ์ขันมาสะกิดบุคคลเหล่านั้นก็มักจะทำให้ผู้ร่วมสนทนาหรือผู้ที่ถูกกล่าวถึงนั้นรู้สึกเจ็บ ๆ คัน ๆ เล่น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คนไทยเป็นชาติที่มีอารมณ์ขันมาตั้งแต่โบราณ อารมณ์ขันเป็นความรู้สึกทางอารมณ์และการหัวเราะเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่เราเห็นได้ง่ายที่สุด กลวิธีในการสร้างอารมณ์ขันนั้นมีหลายวิธี เช่น การเปลี่ยนทิศทางอย่างกะทันหัน การทำให้ผู้อ่านคิดถึงสิ่งที่ปกปิดที่

คนสนใจอยู่แล้ว การเล่าเรื่องเกินจริงที่เป็นไปได้แต่น่าจะเป็นขึ้นได้ การตีความประสบการณ์ผิด การเหินแสมเพราะไม่ถูกเส้นกัน การเล่าเรื่องเหลวไหล การลวงให้คิด การใช้คำที่มีเสียงคล้ายกัน แต่ความหมายไปอีกอย่างหนึ่ง และเรื่องสัปดน อารมณ์ขันถือเป็นสิ่งที่มีประโยชน์มากมาย เพราะนอกจากจะทำให้ผู้คนมีจิตใจเบิกบานแล้วยังสามารถใช้รักษาโรคต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะโรคความเครียด

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “อารมณ์ขัน” และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายการ “เทยเทียวไทย” ที่ถือเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาในการใช้เป็นแนวทางการศึกษาและวิเคราะห์

2.6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขันในงานประเภตวรรณกรรม

ผู้ศึกษาจะเรียบเรียงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขัน โดยเรียงตามปี พ.ศ. เพื่อให้เห็นพัฒนาการของอารมณ์ขันในงานวรรณกรรม โดยนักเขียนวรรณกรรมแต่ละเรื่องจะใช้กลวิธีหลายอย่างประกอบกัน ซึ่งอาจเน้นวิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเขียนแต่ละคนและช่วงเวลาที่ประพันธ์ บ้างก็เด่นเรื่องกลวิธีการใช้ภาษา บ้างก็เด่นเรื่องการวางโครงเรื่อง บ้างก็เด่นเรื่องการสร้างเนื้อเรื่อง และบ้างก็เด่นเรื่องการสร้างตัวละคร ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาและเป็นแนวทางการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล

ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์ (2521) ได้ศึกษาอารมณ์ขันในวรรณกรรมร้อยแก้วของไทย พ.ศ. 2453-2516 ผลการศึกษาพบว่า นักเขียนวรรณกรรมสมัยนี้ใช้รูปแบบในการเขียนต่าง ๆ กัน ได้แก่ บทกวี บทละครพูด เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน สารคดี และเรื่องประเภทที่เป็น “อินไซด์ ส่วนในด้านการสร้างอารมณ์ขันผู้เขียนใช้กลวิธีต่าง ๆ กันคือ สร้างตัวละครให้มีบุคลิกพฤติกรรมน่าขัน มีนิสัยเป็นตัวตลก วางโครงเรื่องง่าย ๆ ที่ผู้อ่านมักจะคาดคิด สร้างเนื้อเรื่องจากสภาพสังคมด้วยวิธีเหินแสม เสียดสีล้อสังคม สร้างเรื่องสัปดน สร้างเรื่องให้เกินจริงโดยการนำวรรณคดีรูปแบบทางฉันทลักษณ์ให้ไม่สัมพันธ์กัน ใช้สัญลักษณ์ ใช้ภูมิหลังทางสังคม ประกอบเรื่อง ทำให้เรื่องจบแบบผิดความคาดหมาย กำหนดให้บุคคลในเรื่องตีความประสบการณ์ผิด สร้างความขัดแย้งในตัวเอง ลวงให้คิด ใช้ตรรกวิทยาผิด ๆ และใช้ความรู้ความสามารถทางภาษา

วิพากษ์วิจารณ์ การใช้ภาษาอย่างมีศิลปะในการเลือกใช้คำ การตีความหมาย การใช้สำนวนโวหาร การบรรยาย และการพรรณนา

นงลักษณ์ แซ่มโซติ (2521) ได้ศึกษาหาसरसในวรรณกรรมร้องกรองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2325 - พ.ศ. 2475 ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมร้อยกรองสมัยนั้นผู้แต่งสร้างหาसरसเพื่อจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการ คือเพื่อตอบสนองความต้องการผ่อนคลายความเครียดที่ได้รับจากสังคมหรือชีวิตประจำวัน เพื่อล้อเลียนเนื้อหาวรรณกรรมที่ดูเป็นแบบแผนหรือที่มีลักษณะผิดพลาดบกพร่อง และเพื่อเสียดสีเหน็บแนมบุคคลหรือสังคม โดยแสดงออกในวรรณกรรมประเภทเพื่อความบันเทิงโดยตรง วรรณกรรมล้อเลียนและวรรณกรรมเสียดสี

กลวิธีที่ผู้แต่งใช้สร้างหาसरसส่วนใหญ่ใช้การบรรยายลักษณะพฤติกรรมของตัวละครหรือบุคคล และสภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสมัยนั้นออกมาตรง ๆ กลวิธีอื่น ๆ ที่ผู้แต่งใช้ได้แก่ การเลือกใช้เสียงและความหมายของคำที่มีน้ำเสียงหรือให้ภัยประหวัดสร้างภาพไปในทางน่าขัน การสร้างภาพพจน์ การใช้สัญลักษณ์ การสร้างยกย่อง การสร้างลักษณะขัดแย้ง การพรรณนาแบบผิดธรรมเนียมนิยม การเขียนให้แปลกหรือแผลงออกไป การเขียนแบบวิวิธ การดำเนินเรื่องให้ประหลาดใจหรือพลิกความคาดหมาย และผลจากแบบสอบถามปรากฏว่า หาसरसในวรรณกรรมร้อยกรองของไทยสามารถเร้าให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเร้า แต่ไม่ถึงขั้นหัวเราะ ซึ่งสิ่งเร้าให้ผู้อ่านขบขันคือบุคลิกหรือบทบาทของตัวละคร การใช้ถ้อยคำหรือสำนวนโวหาร เรื่องสกปรกหรือสัปดน การเสียดสีเหน็บแนมบุคคลหรือสังคม การล้อเลียนวรรณกรรม และท่วงทำนองของการเขียนหาसरसในรูปการล้อเลียนวรรณกรรมมีแนวโน้มสร้างความขบขัน และได้รับความนิยมจากผู้อ่านมากกว่ารูปแบบอื่น

นอกจากนี้ยังพบว่า หาसरसมีความสัมพันธ์กับสังคมในแง่สังคมเป็นเครื่องบันดาลใจให้ผู้แต่งสร้างหาसरस ในขณะเดียวกันผู้แต่งก็อาศัยหาसरसในรูปของการเสียดสีเหน็บแนมเป็นเครื่องมือจี้จุดบกพร่องในสังคม เพื่อนำทางไปสู่การแก้ไขสังคม และหาसरสยังสะท้อนแนวคิด ค่านิยม อุปนิสัยของคนไทย ตลอดจนสภาพบางประการของสังคมในสมัยนั้น

วรพร อินทเชื้อ (2526) ได้ศึกษาอารมณ์ขันเชิงเสียดสีในงานประเภท Fiction ของเอเลน ซิลลิโท ผลการศึกษาพบว่า เอเลน ซิลลิโทใช้อารมณ์ขันเชิงเสียดสีในด้านต่าง ๆ อันได้แก่การสร้างตัวละคร โดยเฉพาะในด้านลักษณะอุปนิสัย บทบาท และพฤติกรรมของตัวละคร

และภาษาที่ใช้ในการสนทนา การบรรยายความรู้สึกรู้สึกนึกคิด และการบรรยายสภาพการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำเสนอแนวคิดที่โจมตีสภาพสังคมโดยทั่วไปของอังกฤษและสังคมโดยทั่วไปในด้าน การเมือง การสงครามการคมนาคม การท่องเที่ยว ลัทธิการแบ่งเชื้อชาติและลัทธิชาตินิยม กระบวนการทางกฎหมาย กฎเกณฑ์ทางสังคมบางประการ ระเบียบประเพณี และระเบียบแบบแผนของสังคม การประท้วงทางสังคม การศึกษา การเสนอข่าวสาร งานเขียนและเทคโนโลยี โดยกลวิธีที่ซิลลิโตนนำมาใช้ในการสร้างอารมณ์ขันเชิงเสียดสีนั้น ได้แก่ การถากถาง แดกดัน การหยามหยัน การประชดประชัน การเย้ยหยัน แต่กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือ การประชดประชัน

ศิริกุล ตันกุล (2528) ได้ศึกษาวรรณกรรมคนรถ ผลการศึกษาพบว่าอารมณ์ขันที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถเป็นกลวิธีการใช้ภาษาแสดงออกเพื่อผ่อนคลายเครียด ความคับข้องใจ ความขัดแย้ง ในอารมณ์อันเป็นผลกระทบมาจากสภาพสังคม และประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของคนรถ เพื่อให้เกิดความสนุกสนานขึ้น เป็นการเสียดสีเหน็บแนมประชดประชันเจ้าหน้าที่ตำรวจ ล้อเล่นบุคคลและเหตุการณ์ในสังคม ทั้งยังสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมด้านต่าง ๆ อีกด้วย กลวิธีที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรถมี 14 วิธี คือ การผูกข้อความให้ไม่สัมพันธ์กัน การใช้ตรรกวิทยาแบบผิด ๆ การใช้ภาษาสร้างอารมณ์ขัน การกล่าวถึงเรื่องที่ควรปกปิด การกล่าวถึงเรื่องราวของตนเอง การตัดพ้อต่อว่าด้วยความน้อยอกน้อยใจ การใช้บุคลาธิษฐานการใช้สำนวนที่กำลังเป็นที่นิยมมาเขียนการเลียนแบบหรือตัดแปลงจากข้อความที่เป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว การล้อโฆษณา การล้อสังคม การเสียดสีเหน็บแนมประชดประชัน และการสร้างความผิดปกติก่อให้เกิดขึ้น

ชลดา เรื่องรักษ์ลิขิต (2528) ได้ศึกษาอักษรวิธีและการใช้ภาษาของฮิวเมอริตส์ ผลการศึกษาพบว่า อักษรวิธีการใช้ภาษาและลีลาการเขียนของฮิวเมอริตส์ มีส่วนสำคัญในการสร้างความตลกขบขันจนเป็นที่ประทับใจ และติดตรึงอยู่ในความทรงจำของผู้อ่านอย่างมีรูปลักษณ์ด้านอักษรวิธีใช้อักษรย่อแปลกไปจากผู้อื่น ซึ่งบางครั้งให้อารมณ์ขันแก่ผู้อ่านเป็นอย่างดี ส่วนด้านการใช้ภาษาพบว่า ฮิวเมอริตส์ ใช้ความเปรียบในงานเขียนมาก ทำให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพได้ชัดเจนและเกิดอารมณ์ขัน นอกจากนี้ยังมีลักษณะเด่นในเรื่องการแปลคำศัพท์บางคำจากภาษาอื่นมาเป็นภาษาไทยเป็นเรื่องที่ยังไม่เคยมีผู้ใดกระทำมาก่อน ส่วนมากเป็นการแปลศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ ทำให้ผู้อ่านเห็นชั้นในความคิดแฝง ๆ ของฮิวเมอริตส์

ประเสริฐ ไสววรรณ (2532) ได้ศึกษานวนิยายและเรื่องสั้นที่สะท้อนชีวิตชาวชนบทอีสานของ คำพูน บุญทวี ผลการศึกษาพบว่า อารมณ์ชั้นมีการสร้างอารมณ์ชั้นจากการใช้ภาษาและถ้อยคำที่ทำให้เกิดอารมณ์ชั้นในนวนิยายและเรื่องสั้น 10 ลักษณะ คือ การบรรยายความเป็นความเซของชนบท การบรรยายให้เห็นความเขลาไม่รู้ไม่เท่าทันเล่ห์เหลี่ยมของคนอื่นการบรรยายพฤติกรรมของผิวเมียที่ชอบทะเลาะกัน การบรรยายให้เห็นการตั้งชื่อคน การบรรยายพฤติกรรมของหัวคะแนน การบรรยายพฤติกรรมของตัวละครที่รักษาโรคอย่างพิสดาร การบรรยายพฤติกรรมของพ่อครัวที่หลอกต้มผัดเผ็ดแมวให้ผู้คุมกิน การบรรยายพฤติกรรมของคนอวดรู้ และการบรรยายพฤติกรรมการฆ่าเราควายของหนุ่มลูกทุ่ง

ไกล่รุ่ง อามระดิษ (2533) ได้ศึกษาวิเคราะห์ร้อยแก้วแนวขบขันของไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ถึงรัชกาลที่ 7 ในด้านองค์ประกอบ กลวิธีการประพันธ์ และความสัมพันธ์กับสังคม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ร้อยแก้วแนวขบขันในสมัยรัชกาลที่ 5 ถึงรัชกาลที่ 7 เป็นบันเทิงคดีร้อยแก้วรูปแบบใหม่ตามแบบตะวันตก มีลักษณะที่น่าสนใจในด้านองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์ แก่นเรื่องของร้อยแก้วแนวขบขันมีความหลากหลาย สามารถจำแนกได้ถึง 6 กลุ่ม โดยแก่นเรื่องส่วนใหญ่จะนำเสนอแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับยุคสมัยและสังคม

ในด้านโครงเรื่องของร้อยแก้วแนวขบขันมีโครงเรื่อง 2 ประเภทคือ โครงเรื่องธรรมดาและโครงเรื่องตลกขบขัน โดยโครงเรื่องจะเป็นโครงเรื่องธรรมดา จะไม่มีเหตุการณ์ที่พลิกผันจากความคาดหมาย สถานการณ์ส่วนใหญ่ของโครงเรื่องจึงไม่ขบขัน ในส่วนของตัวละครของร้อยแก้วแนวขบขันจะมีลักษณะที่แตกต่างจากตัวละครโดยทั่วไปคือ ตัวละครเอกมักเป็นบุคคลที่มีข้อบกพร่องและเป็นฝ่ายพ่ายแพ้เสมอ ในขณะที่ตัวละครฝ่ายตรงข้ามจะเป็นตัวละครมาตรฐานปกติ ตัวละครส่วนใหญ่จะขาดความสมจริงตามธรรมชาติของมนุษย์ มักจะเป็นตัวละครน้อยลักษณะและไม่มีความเปลี่ยนแปลง

ในด้านกลวิธีการประพันธ์ ผู้ประพันธ์ร้อยแก้วแนวขบขันมิได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องที่แปลกใหม่ไปจากเรื่องอื่น ๆ และการใช้ภาษาของร้อยแก้วแนวขบขันมีลักษณะเฉพาะที่เบี่ยงเบนไปจากลักษณะการใช้ภาษาโดยทั่วไป การใช้ภาษาอาจก่อความขบขันได้โดยตรงหรือเป็นการปูพื้นอารมณ์สนุกสนานเพื่อเอื้อให้ผู้อ่านเกิดความขบขันจากองค์ประกอบอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น นักประพันธ์ร้อยแก้วแนวขบขันใช้กลวิธีการประพันธ์หลายอย่างเพื่อช่วยสร้างความขบขัน ได้แก่ กลวิธีการเล่าเรื่อง กลวิธีการเสนอเรื่อง กลวิธีการตั้งชื่อเรื่อง กลวิธีการล้อเลียน และกลวิธีการเสียดสี องค์ประกอบส่วนใหญ่และกลวิธีการประพันธ์ล้วนสร้างขึ้นเพื่อ

จุดประสงค์หลักคือ การสร้างความขบขัน นอกจากนั้น การศึกษาสังคมไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 ถึงรัชกาลที่ 7 ควบคู่ไปกับร้อยแก้วแนวขบขันให้ประโยชน์อย่างยิ่งในการอธิบายปรากฏการณ์บางลักษณะของร้อยแก้วแนวขบขัน ในขณะเดียวกันแนวคิดที่ปรากฏในร้อยแก้วแนวขบขันก็สะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 ถึงรัชกาลที่ 7 อันเป็นผลมาจากการรับอารยธรรมตะวันตกทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม

กัญญา นาคลิตวิงษ์ (2533) ได้ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในบทกวีจากนิยายสารชาวยุทธและนิยายสารด้วยตุน ฉบับที่ออกเกตุบศ ปี พ.ศ. 2530 ผลการศึกษาพบว่าผู้เขียนบทกวีขบขันมักนำเรื่องเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมมาเขียนมากที่สุด รองลงมาคือ เรื่องเบ็ดเตล็ด เรื่องเพศ เรื่องเศรษฐกิจ ส่วนเนื้อหาที่ผู้เขียนนำมาเขียนน้อยที่สุด คือเรื่องการเมือง ในด้านกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันของผู้เขียนจะใช้วิธีทำให้เรื่องจบอย่างผิดความคาดหมายมากที่สุด อันดับสองได้แก่ การล้อสังคม กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันที่ผู้เขียนใช้น้อยที่สุดคือ การนำวรรณคดีหรือรูปแบบฉันทลักษณ์มาเขียนแนวขบขัน

กนกวรรณ สุวรรณวิทย์ (2539) ได้ศึกษาอารมณ์ขันในวรรณกรรมของ ไมตรี ลิมปิชาติ ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีและสารคดี มีความคล้ายกันในด้านเนื้อหา แต่การใช้ภาษาจะแตกต่างกันที่วรรณกรรมประเภทสารคดีไม่มีกลวิธีการประพันธ์การจบแบบพลิกความคาดหมาย กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในด้านเนื้อหาจะแบ่งออกเป็น การสร้างเรื่องให้เกินจริง สิ่งที่ยังไม่เคยมีใครทำมาก่อน สิ่งที่ไม่ควรนำมาเปิดเผย เรื่องสัปดน ลักษณะรูปร่างของคน พฤติกรรมของคน เรื่องที่ไม่สัมพันธ์กัน และเรื่องเข้าใจผิด ส่วนการใช้ภาษาแบ่งออกเป็น การใช้ภาษาเพื่อเสียดสี การใช้คำหรือกลุ่มคำ การใช้สำนวน และ การใช้ภาษาภาพพจน์

แพรวพราว จิระวิบูลวรรณ (2539) ได้ศึกษาเปรียบเทียบอารมณ์ขันในนวนิยายหกเรื่องของ ชาร์ลส์ ดิคเกนส์ กับมาร์ค ทเวน ผลการศึกษาพบว่า อารมณ์ขันของดิคเกนส์มุ่งที่จะวิจารณ์ข้อบกพร่องของมนุษย์ อารมณ์ขันของทเวนมุ่งที่จะล้อเลียนระบบวัฒนธรรม อารมณ์ขันของดิคเกนส์ มีพื้นฐานมาจากการเลียนแบบพฤติกรรมของมนุษย์ที่ด้อยกว่ามาตรฐานหรือสร้างตัวละครตลกอารมณ์ขันของทเวนมีพื้นฐานมาจากการสร้างพระเอกนิทานโกหก ความขบขันของนวนิยายของนักเขียนทั้งสองเกิดจากการกล่าวเกินจริง และบางส่วนเกิดลักษณะบิดเบือนรูปลักษณ์ ความแตกต่างของทั้งสองอยู่ที่ศิลปะการใช้ภาษาในการสร้างอารมณ์ขัน

สุรพล บัณฑุเศรณี (2539) ได้ศึกษาอารมณ์ชั้นในพลนิกรกิมหงวน ของป.อินทรปาไลต ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้นของป.อินทรปาไลต สามารถจำแนกออกได้เป็น 5 ประเภท คือ อารมณ์ชั้นที่เกิดจากบุคลิก อากัปกริยา พฤติการณ์ สถานการณ์ และคำพูด ทั้งนี้ผู้แต่งมุ่งใช้อารมณ์ชั้นดังกล่าวเพื่อประชด เสียตสี เยาะเย้ย และล้อเล่นต่อ ค่านิยมของสังคมไทย อาทิ ค่านิยมที่เกี่ยวกับวรรณศิลป์ มนุษย์ สถาบันและสังคม ในช่วงต้นสงครามโลกครั้งที่ 2 จนหมดสมัยรัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม

หทัยวรรณ ไชยะกุล (2539) ได้ศึกษาการสร้างมุกตลกในเรื่องข้าขันล้านนา มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างมุกตลกในเรื่องข้าขันของล้านนา และความสัมพันธ์ของ “คน” ในสังคมล้านนาที่สะท้อนจากเรื่องข้าขัน โดยรวบรวมข้อมูลและประมวลสืบสร้างจาก แดบบันทึกเสียงของสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เป็นนิทานพื้นบ้านล้านนา โดยเฉพาะที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับมุกตลก จากนั้นจึงนำมาจำแนก ข้อมูลตามแนวคิดของรูปแบบนิทานในเชิงคติชนวิทยา จากการรวบรวมเรื่องข้าขันของล้านนา รวมทั้งสิ้น 740 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมแสดง 17 พฤติกรรมที่กระจายอยู่ตาม กลุ่มตัวละครทั้ง 8 กลุ่ม เป็นการสร้างมุกตลกในเรื่องข้าขันของล้านนาพฤติกรรมแสดง ดังกล่าว ได้แก่ การใช้กลลวง เรื่องเกี่ยวกับเพศ ความหลงลืม-ขาดสติ ความโง่-ฉลาด ความละโมภ-ตระหนี่ เรื่องไม้-ไอ้อวด ความเข้าใจผิด ความกลัวเสียหน้า ความเย้ยหยัน ความเกียจฉวย ความเขินอาย ความกลัวเกินเหตุ การกล่าวหาที่ผิด ความเกียจคร้าน ชีวิตผกผัน ความโกรธ และการใช้ภาษาสื่อสาร พฤติกรรมที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด คือ การแสดงความโง่-ฉลาดของตัวละคร รองลงมาคือ ความเข้าใจผิดและการใช้กลลวง ส่วนพฤติกรรมแสดงน้อยที่สุดคือ ความเกียจฉวย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบอีกว่าการสร้างมุกตลก ในเรื่องข้าขันของล้านนากำหนดให้ตัวละครมีพฤติกรรมแสดงอย่างน้อย 1 พฤติกรรม แต่ไม่เกิน 4 พฤติกรรม กล่าวคือ ตัวละครในเรื่องข้าขันของล้านนาที่มีพฤติกรรมแสดง 1 พฤติกรรม มีจำนวน 366 เรื่อง พฤติกรรมแสดง 2 พฤติกรรม มีจำนวน 323 เรื่อง พฤติกรรมแสดง 3 พฤติกรรม มีจำนวน 48 เรื่อง และพฤติกรรมแสดง 4 พฤติกรรม มีจำนวน 3 เรื่อง และในด้านความสัมพันธ์ ของ “คน” ในสังคมล้านนาที่สะท้อนจากเรื่องข้าขัน พบว่า ความสัมพันธ์ของ “คน” จัดแบ่ง กลุ่มได้ 4 กลุ่ม คือกลุ่มในครอบครัว กลุ่มคนในชุมชน กลุ่มผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครอง และ กลุ่มคนต่างถิ่น ต่างชาติ และต่างชาติพันธุ์

บุญตา ปัญญาไว (2544) ได้ศึกษาทฤษฎีการสร้างอารมณ์ชั้นในนวนิยายของ วิมล ศิริไพบูลย์ ผลการศึกษาพบว่า วิมล ศิริไพบูลย์มีกลวิธีในการสร้างเนื้อหาเกินจริง สร้างเรื่องล้อเลียน เสียดสีเหน็บแนมนักการเมือง ข้าราชการและบุคคลทั่วไป สร้างเนื้อหาล้อสังคมทางด้านความเชื่อและไสยศาสตร์ สร้างเรื่องสัปดนเกี่ยวกับอวัยวะเพศและพฤติกรรมทางเพศ

ในด้านการสร้างตัวละครพบว่า สร้างตัวละครอารมณ์ชั้นเพศชายให้เสนออารมณ์ชั้นมากกว่าเพศหญิง ตัวละครมีอุปนิสัยเจ้าชู้ กลัวภรรยา อารมณ์ดี รักสนุก ชอบเที่ยว ชอบดื่มสุรา ตระหนี่ อวดมั่งมีและตลกคคะนอง ด้านบุคลิกภาพของตัวละครนั้นจะมีบุคลิกรูปร่างลักษณะดีและพิการทางร่างกาย ส่วนทางด้านสติปัญญาตัวละครจะมีทั้งสติปัญญาดีเฉลียวฉลาดและสติปัญญาไม่ดีโง่

ส่วนการใช้ภาษาพบว่ามีเรื่องการใช้เสียงคือ การใช้เสียงสัมผัสสระ สัมผัสพยัญชนะ การใช้สำเนียงล้อเลียนภาษาของชาวต่างประเทศ การใช้คำ จำแนกเป็น การสร้างคำใหม่ การซ้ำคำ การกลับคำ การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้สำนวนมีการใช้สำนวนแบบเก่าและการเปลี่ยนแปลงสำนวนใหม่ ส่วนการใช้ภาพพจน์ มีการใช้ความเปรียบประเทษอุปมาอุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน การกล่าวเกินจริง และการใช้สัญลักษณ์

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ชั้นในงานวรรณกรรม วรรณคดี นิตยสาร วรรณกรรมส่วนใหญ่มีรูปแบบ เนื้อหาในการสร้างอารมณ์ชั้น โดยการใช้กลวิธีทางภาษามาสร้างเป็นมุกตลกเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น และพบการสร้างเนื้อหาโดยการนำสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นที่อยู่รอบ ๆ ตัว มาล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น ไม่ว่าจะเป็น การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียนตัวบุคคล ล้อสังคม สร้างเรื่องเกินจริง การสร้างเรื่องสัปดน ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า วรรณกรรมถือเป็นเครื่องมือที่บันทึกเรื่องราวทางสังคมอย่างหนึ่งเสมือนเป็นเครื่องยืนยันได้ว่า อารมณ์ชั้นของคนไทยนั้นมีมาแต่โบราณ โดยมีลักษณะที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน ซึ่งอารมณ์ชั้นในงานวรรณกรรมแต่ละประเภทมีการพบประเทษของอารมณ์ที่ไม่ได้แตกต่างกันหรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ชั้นในรายการโทรทัศน์

เมธา เสรีนางวงศ์ (2539) ได้ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และกลวิธีการนำเสนอมุขตลกของรายการตลกทางโทรทัศน์และวิดีโอเทป โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือศึกษา รูปแบบ เนื้อหา และกลวิธีในการนำเสนอมุขตลกว่าเป็นอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของรายการตลกทางโทรทัศน์และวิดีโอเทปเป็นการผสมผสานกันระหว่างรูปแบบจำอวดและละครย่อย โดยมีลักษณะใดมากน้อยกว่ากันขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่าง ๆ ของการสร้างสรรค์รายการได้แก่ ผู้ผลิต ผู้แสดง ข้อกำหนดทางสื่อโทรทัศน์ และผู้ชมเป็นสำคัญ ในส่วนเนื้อหารายการตลกทางโทรทัศน์และวิดีโอเทปมุ่งนำเสนอเรื่องที่เป็นประเด็นสังคมตามลำดับจากมากไปน้อยตามความกระแสดความนิยมของสังคมในช่วงเวลานั้น ๆ และเรื่องที่เป็นประเด็นของบุคคลเรื่องที่สังขารและเรื่องลามก และกลวิธีการนำเสนอมุขตลกรายการตลกทางโทรทัศน์เป็นการเล่นกับเรื่องในชีวิตประจำวัน การเล่นตลกกับกลไกของชีวิต การเล่นตลกกับภาษา การเล่นตลกกับความรู้สึก และการเล่นตลกกับสามัญสำนึกและที่สำคัญไม่พบเห็นมุขตลกประเภทโครมครามเอะอะมะเทิ่งในตลกทางโทรทัศน์เนื่องจากอาจจะสื่อความรุนแรงได้ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่ามุขตลกทางรายการโทรทัศน์สอดคล้องกับแนวคิดตรรกะของเรื่องตลกที่มีการล้อเลียนความหมายต่าง ๆ ที่เป็นแบบแผนซ้ำซากในสังคม

พรรณทิพา อุปลวรรณ (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การใช้อารมณ์ชั้นในในการโฆษณาทางโทรทัศน์โดยวัตถุประสงค์ด้วยกัน 3 ข้อคือ 1) เพื่อประมวลถึงภาพรวมของการใช้กลยุทธ์การสื่อสารด้วยอารมณ์ชั้นในภาพยนตร์โฆษณาโทรทัศน์ 2) เพื่อประเมินประสิทธิผลของการสื่อสารที่ใช้กลยุทธ์อารมณ์ชั้นในงานโฆษณาทางโทรทัศน์จากทัศนคติของผู้รับสาร และ 3) เพื่อวิเคราะห์ว่าการนำเอาอารมณ์ชั้นมาใช้ในการโฆษณาโทรทัศน์ประสบผลสำเร็จในด้านการสื่อสารหรือไม่ โดยผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์การใช้อารมณ์ชั้นที่ถูกนำมาใช้ในภาพยนตร์โฆษณาโทรทัศน์สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ ตลกจากตัวละคร ตลกจากกลไกของโครงเรื่อง และตลกล้อเลียนเสียดสี กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มกลยุทธ์ที่ถูกนำมาใช้ในระดัปลานกลาง ได้แก่ ตลกจากภาษา ตลกหักมุม และตลกไหวพริบ ส่วนกลุ่มที่สาม เป็นกลุ่มกลยุทธ์ที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ตลกรักกระจุมกระจิม และตลกโครมคราม ส่วนตลกลามก อดิจารย์พบว่าไม่มีการนำมาใช้ในภาพยนตร์โฆษณาของไทยเลย

การประเมินประสิทธิผลในเรื่องความเข้าใจของผู้รับสารนั้น ได้วัดในสามมิติ คือ 1) ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของภาพยนตร์โฆษณา พบว่าผู้รับสารส่วนใหญ่มีความ

เข้าใจวัตถุประสงค์โฆษณา เพราะองค์ประกอบในเรื่องของเนื้อหาและโครงสร้าง รวมถึงตัวละครที่สามารถสื่อถึงวัตถุประสงค์แก่ผู้รับสารได้โดยตรง และการที่ผู้รับสารมีโอกาสได้รับชมภาพยนตร์โฆษณาซ้ำหลายครั้ง มิติที่สองคือความสามารถในการจดจำ พบว่าผู้รับสารสามารถที่จะจดจำตัวละครในโฆษณาได้มากที่สุด รองลงมาคือ เนื้อหา คำโครงเรื่อง ตัวสินค้า ชื่อยี่ห้อหรือบริการ และองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น สโลแกนหรือคำพูด ตามลำดับ มิติที่สามคือการประเมินประสิทธิผลในเรื่องความชอบไม่ชอบ พบว่าผู้รับสารส่วนใหญ่มีความชื่นชอบในภาพยนตร์โฆษณาที่ใช้อารมณ์ขัน นอกจากนั้นผลการวิจัยพบว่าการนำอารมณ์ขันมาใช้ในการโฆษณาโทรทัศน์มีข้อดีมากกว่าข้อเสีย ข้อดีคืออารมณ์ขันสามารถสร้างความสนุกสนานบันเทิง ดึงดูดใจผู้ชม สร้างความแปลกใหม่ในการนำเสนอ สามารถทำให้คนดูนำไปพูดต่อ และสามารถเข้าถึงผู้ชมได้ง่ายทุกระดับ ในส่วนข้อเสียพบว่าอารมณ์จะดึงดูดความสนใจจากผู้ชมไปจากสินค้าและวัตถุประสงค์ ทำให้สินค้าขาดความน่าเชื่อถือ ภาพลักษณ์ดูมีระดับที่ต่ำลงและการนำเสนอโฆษณาที่มีอารมณ์ขันบ่อยครั้งเกินไปทำให้ผู้รับสารไม่รู้สึกลด นอกจากนั้นอารมณ์ขันยังมีข้อจำกัดในเรื่องของวัฒนธรรม กล่าวคือผู้รับสารไม่มีความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้นมาก่อนก็จะไม่เข้าใจถึงมุกตลก กล่าวโดยสรุปการนำเอารูปแบบอารมณ์ขันมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการโฆษณาจึงมีประสิทธิผลเพราะผู้รับสารมีความชื่นชอบและเข้าใจได้ แต่ในการนำมาใช้นั้นผู้ส่งสารต้องคำนึงถึงการลดหรือขจัดข้อเสียของกลยุทธ์นี้โดยคำนึงให้เหมาะสมกับลักษณะของตัวสินค้าและผู้รับสาร เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิผลมากที่สุด

ฉัตรพร ตรีธาดา (2542) ได้ศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาในการแสดงตลก โดยใช้ข้อมูลจากแถบวีดิทัศน์การแสดงตลกของคณะตลก 26 คณะ ที่ออกเผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2536-2539 จำนวน 52 ม้วน ผลการศึกษาพบว่ามีการใช้ภาษาในการแสดงตลก 13 ลักษณะ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การเล่นคำ การใช้คำหยาบและคำพวน และการใช้ภาษาขัดแย้งกับความจริง พบมากที่สุดมักเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบริการและการกลับความหมาย ส่วนการเล่นสำนวน การใช้คำย่อและอักษรย่อ การใช้คำสองแง่สองง่าม พบรองลงมา และคำที่ใช้มักมีนัยเกี่ยวกับเรื่องเพศ สำหรับการใช้อยุทธลักษณะ การใช้โวหารภาพพจน์ การใช้ภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศ พบเป็นส่วนน้อย เนื่องจากการแสดงตลกนิยมใช้ภาษาปาก จึงมักใช้คำตรงไปตรงมามากกว่าการใช้ภาษาที่มีการเปรียบเทียบ นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้ภาษาเพื่อล้อเลียนบุคคลและสถานการณ์ การใช้ภาษาในเชิงเหยียดหยัน ประชดประชันและถากถาง แดกดัน มีลักษณะค่อนข้างรุนแรงและมักมีนัยเกี่ยวกับเรื่องเพศ

ขัญญา ไยลลอ (2544) ได้ศึกษาการสื่อสารอารมณ์ชั้นของนักแสดงตลก รายการโทรทัศน์ “ก่อนบ่ายคลายเครียด” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ วิธีการนำเสนอรายการ และวิธีดำเนินการผลิตโทรทัศน์ก่อนบ่ายคลายเครียด ตลอดจนศึกษาการแสดงตลกและการสื่อสารอารมณ์ชั้นของนักแสดงตลกในรายการดังกล่าวที่มีการออกอากาศมากกว่า 10 ปี ผลการศึกษาพบว่านักแสดงตลกได้มีการปรับเปลี่ยนการนำเสนอระดับความตลกเป็นตลกขวนหัว ด้วยการใช้มุกตลกเกี่ยวกับภาษา ความรู้สึก หรือการเสียดสีทางสังคม ส่วนเนื้อหาหรือมุกตลกที่ใช้ในรายการก่อนบ่ายคลายเครียด ได้แก่ 1) การเล่นตลกกับภาษา ได้แก่ สุภาษิต คำคม, คำพ้องเสียง, คำผวน, ภาษาประกอบท่าทาง, การแยกคำ และการใช้ภาษาท้องถิ่น 2) การเล่นตลกกับความรู้สึก 3) ตลกทางความคิดและเสียดสี 4) ตลกสังขาร 5) เรื่องเพศ 6) การตบตี

พระนคร ประยุกต์ (2546) ได้ศึกษาวิเคราะห์การเทศน์แบบปฏิญาณที่มีลักษณะขบขันของพระสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอ ตลอดจนลักษณะเนื้อหาคำสอนของการเทศน์ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการเทศน์ประกอบด้วย โครงสร้าง 3 ส่วน เหมือนหลักการพูดทั่ว ๆ ไป คือการขึ้นต้น การดำเนินเรื่อง และการสรุปจบ พระสงฆ์ทั้ง 3 รูปได้ใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันแทรกอยู่ในโครงสร้างของการเทศน์ทั้ง 3 ชั้น โดยกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันที่อยู่บนพื้นฐานของหลักความไม่เข้ากัน 3 ประการ ได้แก่ ความไม่เข้ากันของรูปลักษณ์ ความไม่เข้ากันของเนื้อหา และความไม่เข้ากันของวาจา

อรสา ชันเงิน (2548) ได้ศึกษาลักษณะการนำเสนอข่าวในรูปแบบสาระบันเทิงศึกษาเฉพาะกรณีรายการ : สะเก็ดข่าว ผลการศึกษาพบว่าเนื้อหาของรายการสะเก็ดข่าวจะเป็นข่าวเบาครอบครัวเรื่องต่าง ๆ ประกอบด้วย เรื่องที่เป็นเหตุการณ์ละสถานการณ์ปัจจุบัน เรื่องนักร้องเมืองและบุคคลที่มีชื่อเสียง เรื่องที่อยู่ในความสนใจ เรื่องแปลกประหลาด เรื่องความน่ารักของคน สัตว์และเรื่องอื่น ๆ โดยการนำเสนอสะเก็ดข่าวมีลักษณะรายการรายงานข่าวประเภทการเมืองที่เน้นความบันเทิง มากกว่าข่าวประเภทอื่น ๆ แม้นโยบายหลักจะไม่ได้เฉพาะเจาะจงที่ข่าวประเภทใดประเภทหนึ่งก็ตาม รูปแบบและกลวิธีการนำเสนออารมณ์ชั้นของรายการ “สะเก็ดข่าว” มีรูปแบบโครงสร้างที่มีลักษณะค่อนข้างตายตัวและไม่เปลี่ยนแปลง มีการแบ่งเป็น 3 ช่วง คือ สะเก็ดข่าวแรก สะเก็ดข่าวระหว่างรายการ และสะเก็ดข่าวส่งท้าย ไม่ใช่รายการสด แต่สามารถทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกที่กำลังชมรายการสดอยู่ ใช้ภาษาลักษณะการเสวนามากกว่าภาษาข่าวที่มีลักษณะสั่งการการนำเสนอความบันเทิงจะใช้

เทคนิคด้านภาษาและเสียง รวมทั้งการใช้คำพูดของผู้ประกาศข่าวมาสื่อด้านความบันเทิงและผ่อนคลาย

อันธิยา หล่อเรืองศิลป์ (2549) ได้ศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขันในละครตลกสถานการณ์เรื่อง บางรักซอย 9 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขันในละครตลกสถานการณ์เรื่อง บางรักซอย 9 จำนวน 48 ตอน ออกอากาศในปี พ.ศ. 2547 ผลการศึกษาพบว่าลักษณะที่ถูกนำมาใช้เป็นสถานการณ์ของความขบขันมี 12 ลักษณะ ได้แก่ ความขบขันที่เกิดจากการทำให้เป็นเรื่องไร้สาระ ความขบขันที่เกิดจากการล้อเรื่องสามภรรยา ความขบขันที่เกิดจากการเน้นพฤติกรรมที่ไม่น่าพึงพอใจ ความขบขันที่เกิดจากการล้อความเป็นอีสาน ความขบขันที่เกิดจากการล้อรูปลักษณ์ ความขบขันที่เกิดจากการเน้นลักษณะนิสัย ความขบขันที่เกิดจากการล้อสถานภาพโสด ความขบขันที่เกิดจากการล้อวัยสูงอายุ ความขบขันที่เกิดจากการล้อเรื่องหนุ่มสาว ความขบขันที่เกิดจากเรื่องที่มีนัยทางเพศ ความขบขันที่เกิดจากการล้อเรื่องในครอบครัว และความขบขันที่เกิดจากการล้อเรื่องความโง่ จากนั้นผู้ศึกษาพิจารณาการใช้ภาษาในสถานการณ์ของความขบขันนั้น ๆ พบว่าการใช้ภาษาเพื่อสร้างความขบขันมีทั้งหมด 8 กลวิธี ได้แก่ การเล่นคำ การประชด การเสียดสี การใช้ความเปรียบ การใช้เสียงสัมผัส การใช้สำนวนโวหาร การใช้เพลง และการพูดสองแง่สามง่าม อย่างไรก็ตามในแต่ละสถานการณ์ที่สร้างความขบขัน มักเกิดจากการทำงานร่วมกันของกลวิธีการใช้ภาษาหลาย ๆ กลวิธี รวมทั้งการแสดงของนักแสดงที่กลมกลืนมีความเป็นธรรมชาติ จึงทำให้สถานการณ์นั้น ๆ ประสบความสำเร็จในการสร้างเสียงหัวเราะ

จันทิมา หวังสมโชค (2549) ได้ศึกษาการวิเคราะห์สื่ออารมณ์ขันในละครตลกสถานการณ์ของไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวิเคราะห์การใช้ภาษาและเจตนาในการสื่ออารมณ์ขัน รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอารมณ์ขันกับความสุภาพ โดยเก็บข้อมูลจากละครตลกสถานการณ์ของจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ โศกคุณตระกูลไข่ สามแยกจงเจริญ เฮงเฮงเอง บางรักซอย 9 และช่างสำราญกับสาวร้านชำผลการศึกษาพบว่า การใช้วาทกรรมเพื่อสื่ออารมณ์ขันพบว่าวาทกรรมที่ใช้เรียกเสียงหัวเราะแบ่งออกเป็น 6 วาทกรรมกว้าง ๆ ได้แก่ วาทกรรมโอ้อวด วาทกรรมตำหนิ วาทกรรมข่มขู่ วาทกรรมเข้าแหย่ และวาทกรรมเสียดสี การใช้วาทกรรมเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าการแสดงออกถึงความก้าวร้าวและความมีอำนาจของตน

เหนือกว่าบุคคลอื่นเป็นวิธีการสื่ออารมณ์ชั้นประเภทหลักของการแสดงตลกของไทย ส่วนการวิเคราะห์ การสื่ออารมณ์ชั้นในมุมมองของหลักความร่วมมือในการสื่อสาร พบว่าผู้สื่ออารมณ์ชั้นไม่ปฏิบัติตามหลักความร่วมมือ 2 ลักษณะ ได้แก่ การกระทำผิดต่อคติ และการฝ่าฝืนคติ สำหรับการกระทำผิดต่อคติ พบเฉพาะการกระทำผิดต่อคติความสัมพันธ์ที่มักก่อให้เกิด ความหมายบ่งชี้เป็นนัยสนทนาที่สามารถสื่อความตลกได้ ส่วนการฝ่าฝืนคติ พบทั้ง 4 คติ อาจใช้เป็นกลยุทธ์ในการถ่ายทอดอารมณ์ชั้นได้เช่นกัน เอกลักษณะของการสื่ออารมณ์ชั้นชนิดนี้ เป็นความจงใจกล่าวเท็จเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจผิด เมื่อผู้พูดเปิดเผยความจริงในสิ่งที่เคยโกหกผู้ฟัง เอาไว้ จึงทำให้เกิดเสียงหัวเราะขึ้น

เมื่อพิจารณาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอารมณ์ชั้นกับคุณภาพตามทฤษฎีภาษาสุภาพ พบว่าอารมณ์ชั้นเป็นเครื่องมือในการแสดงคุณภาพเชิงบวกชนิดหนึ่งที่ทำหน้าที่สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ร่วมสนทนาและช่วยบรรเทาการคุกคามภายนอก อย่างไรก็ตาม อารมณ์ชั้น อาจเสี่ยงต่อการทำให้ผู้พูดหรือผู้ฟังเสียหน้า ดังที่ พบในกรณีการร่วมกันพูดล้อภายในกลุ่ม การพูดล้อต่อหน้าบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกในกลุ่ม หรือกรณีที่ผู้ฟังไม่เข้าใจเจตนาอารมณ์การสื่ออารมณ์ชั้นของผู้พูด นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบอีกว่าอารมณ์ชั้นมีความสัมพันธ์กับอำนาจใน 2 ลักษณะ ได้แก่ อารมณ์ชั้นแสดงอำนาจ คืออารมณ์ชั้นที่เป็นเครื่องมือในการแสดงอำนาจหรือควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น และอารมณ์ชั้นแสดงการแข่งขัน คืออารมณ์ชั้นที่เป็นเครื่องมือในการท้าทายอำนาจของบุคคลที่มีสถานภาพสูงกว่า อาจกล่าวได้ว่าอารมณ์ชั้นอาจนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการคุกคามหน้าผู้อื่น แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ทำลายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนาด้วย

อรรถญา ประทุมทอง (2551) ได้ศึกษาลักษณะอารมณ์ชั้นในละครตลกสถานการณ์ (Situation Comedy) กรณีศึกษาละครเรื่อง “เป็นต่อ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการนำเสนออารมณ์ชั้นของตัวละครเรื่อง เป็นต่อ และศึกษาอารมณ์ชั้นที่สามารถสะท้อนมิติทางสังคมของคนกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า วิธีการนำเสนออารมณ์ชั้นของตัวละครเรื่อง เป็นต่อ โดยใช้กรอบในการวางเงื่อนไขของบทตลก แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้ การสร้างมุกตลก โดยการเล่นตลกกับภาษา การสร้างมุกตลกโดยการเล่นตลกกับสามัญสำนึก การสร้างมุกตลกโดยการเล่นตลกกับความรู้สึก การสร้างมุกตลกโดยการเล่นตลกกับเรื่องในชีวิตประจำวัน การสร้างมุกตลกโดยการเล่นตลกกับกลไกของชีวิต

จากการศึกษาอารมณ์ขันในบทละครตลกสามารถสะท้อนมิติทางสังคมของกรุงเทพฯ อารมณ์ขันในบทละครตลกสถานการณ์สามารถสะท้อนมิติทางสังคมของคนกรุงเทพฯ ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในปัจจุบันได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ร่างรัฐธรรมนูญที่มีการรณรงค์ให้ประชาชนไปร่วมกันลงคะแนนหรือการสะท้อนให้เห็นค่านิยมวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนสะท้อนให้เห็นถึงการเคารพผู้อาวุโส ปู่ย่าตายายหรือญาติผู้ใหญ่ที่เป็นวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย และการสำรวจละคร “เป็นต่อ” พบว่ามักใช้มุกตลกในลักษณะเหยียดรูปร่างหน้าตาและล้อเลียนเกี่ยวกับความสวยงามเพื่อให้เกิดความขำ โดยตัวละครหญิงจะถูกเหยียดหยามในเรื่องดังกล่าวมากกว่าชาย บางครั้งยังพบเนื้อหาที่ใช้ความรุนแรงทางเพศด้วย สำหรับตัวละครเพศที่สาม จะถูกนำเสนอในเชิงตลก ไร้เดียงสา บ้าผู้ชาย และทำสิ่งไร้สาระถือเป็นปรากฏการณ์อคติและเหยียดเพศที่สามอย่างชัดเจน

รุ่งอรุณ ฉัตรวิเศษ (2553) ได้ศึกษาเรื่องศักยภาพของมุกตลกและอารมณ์ขันในรายการโทรทัศน์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อประมวลมุกตลกที่ใช้ในรายการประเภทบันเทิงและสาระบันเทิง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของมุกตลกกับประเภทของรายการโทรทัศน์ประเภทบันเทิงและสาระบันเทิง วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบและเนื้อหารายการที่มีต่อประเภทของมุกตลก รวมถึงวิเคราะห์ศักยภาพในการปรับตัวของมุกตลกที่มีต่อรายการโทรทัศน์ประเภทบันเทิงและสาระบันเทิง โดยทำการศึกษาจากเทปรายการสัมภาษณ์แบบรวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยนำข้อมูลมาเขียนแบบพรรณนา ผลการศึกษาพบว่ามุกตลกและอารมณ์ขันไม่ได้ถูกจำกัดพื้นที่เฉพาะแต่ในรายการประเภทตลกอย่างเดียวอีกต่อไป แต่มุกตลกมีศักยภาพในการปรับตัวและมีคุณลักษณะที่หลากหลายไม่ตายตัวทำให้มุกตลกปรากฏให้เห็นอยู่ในรายการประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรายการประเภทบันเทิงหรือรายการประเภทสาระ โดยผู้วิจัยสามารถรวมมุกทั้งหมดได้ 19 มุกด้วยกัน และใช้กรอบแนวคิดลำดับขั้นบันไดตลกมาจัดแบ่งประเภทของมุกตลกทั้ง 19 มุก พบว่า มุกตลกที่ใช้ในรายการโทรทัศน์เป็นมุกประเภทตลกไปไกลมากกว่ามุกตลกชวนหัว มุกตลกจะถูกใช้มากและมีความหลากหลายในรายการประเภทบันเทิง ส่วนรายการที่มีสัดส่วนของสาระมากกว่าความบันเทิงจะมีการใช้มุกตลกน้อยลง และความหลากหลายของมุกก็น้อยลงไปด้วย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขันในรายการโทรทัศน์ พบว่า รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่มีรูปแบบการใช้ภาษามาสร้างเป็นมุกตลกเพื่อสร้างอารมณ์ขัน และพบการ

สร้างเนื้อหาโดยการนำสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็น อยู่รอบตัวมาสร้างมุกตลก จะเห็นได้ว่า อารมณ์ขันของคนไทยมีลักษณะที่ค่อนข้างใกล้เคียงกันและไม่เปลี่ยนแปลงไปจนเห็นได้ชัด

2.6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายการ “เทยเทียวไทย”

นภัสสรณ์ นาคแก้ว (2556) ได้ศึกษาการปนภาษาอังกฤษในภาษาไทย : กรณีศึกษา รายการเทยเทียวไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้คำและวลีภาษาอังกฤษที่พบในรายการโทรทัศน์ ประเภทท่องเที่ยว รายการเทยเทียวไทย โดยการรวบรวมข้อมูลจากเทปบันทึกการออกอากาศทาง <http://www.youtube.com> จำนวน 10 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กรอบทฤษฎีการปนภาษาและทำการอภิปรายผลโดยใช้หลักการจำแนกคำและการจำแนกวลี ผลการศึกษาพบว่าผู้ดำเนินรายการมีการใช้คำและวลีภาษาอังกฤษในการดำเนินรายการ โดยพบการปนภาษาที่เป็นคำทั้งหมด 71 คำ ได้แก่ คำนาม 50 คำ, คำกริยา 13 คำ, คำคุณศัพท์ 5 คำ, คำอุทาน 3 คำ สำหรับการปนภาษาที่เป็นวลีพบทั้งหมด 4 วลี แบ่งเป็นคำนามวลีและวิเศษณ์วลีอย่างละ 1 วลี และบุพบทวลีจำนวน 2 วลี การปนภาษาในรายการเทยเทียวไทยที่พบสะท้อนให้เห็นว่าชนิดของการปนภาษาอังกฤษที่ใช้ในบทสนทนาภาษาไทยไม่สอดคล้องกับหน้าที่และชนิดของคำตามหมวดคำภาษาไทย ทุกคำที่พบได้แก่ คำกริยาเปลี่ยนเป็นคำนาม คำคุณศัพท์เปลี่ยนเป็นคำกริยา คำนามเปลี่ยนเป็นคำกริยา และคำนามเปลี่ยนเป็นคำคุณศัพท์ นอกจากนี้ผลการศึกษายังสามารถจำแนกแฉดวงคำศัพท์ที่พบในการปนภาษาโดยมีการใช้การปนภาษาที่เกี่ยวกับแฉดวงของรูปแบบการดำเนินชีวิตมากที่สุดคือ จำนวน 21 คำ และการปนภาษาที่อยู่ในแฉดวงแฉดการทักทาย การปนภาษาที่อยู่ในแฉดวงผลิตภัณท์พบน้อยที่สุดจำนวนเท่ากันคือ 3 คำ

จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีสร้างอารมณ์ขัน พบว่ามีการศึกษาวิเคราะห์วิธีการสร้างอารมณ์ขันในสื่อต่าง ๆ ทั้งงานประเภทวรรณกรรม วรรณคดี นิติยสาร รวมถึงสื่อที่รับรู้ด้วยการรับชมผ่านการแฉดง อาทิ การแฉดงตลก การเทศน์ รายการโทรทัศน์ นอกจากนี้ยังพบว่ากลวิธีการสร้างอารมณ์ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันมีกลวิธีสร้างอารมณ์ขันในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน อีกทั้งยังไม่มีผู้ใด ทำการศึกษาอารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” อย่างจริงจัง ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษากลวิธีสร้างอารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ การใช้

ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขันและศึกษาบทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันในรายการตลกไทย
ซึ่งจะวิเคราะห์ในบทต่อไป

บทที่ 3

กลวิธีการใช้ภาษาและกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นในรายการเทย์เที่ยวไทย

3.1 กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น

การใช้ภาษานั้นว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับวรรณกรรมทุก ๆ ประเภท เพราะภาษาจะเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสารมายังผู้รับสาร ซึ่งผู้ส่งสารแต่ละคนจะมีเทคนิคและความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อให้ผู้รับสารได้รับสารได้ตามความต้องการของตนเองแตกต่างกันไป ถ้าหากผู้ส่งสารใช้ภาษาที่ไม่ดีจะทำให้ผู้รับสารรับสารได้ยากลำบาก ดังนั้น ผู้ส่งสารจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้กลวิธีทางภาษา เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจตรงตามความต้องการของผู้ส่งสาร เพราะการใช้ภาษานอกจากจะช่วยให้เข้าใจเรื่องราวที่เขียนแล้วยังช่วยเพิ่มอรรถรสในการรับสารนั้นมากยิ่งขึ้น ในรายการ “เทย์เที่ยวไทย” พบกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นสามารถแบ่งได้ดังนี้

3.1.1 การใช้เสียง เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ชั้น โดยผู้ดำเนินรายการจะนำคำมาปรับเปลี่ยนและดัดแปลงเสียงคำนั้น ๆ ในการเล่าเรื่องราวให้เกิดอารมณ์ชั้นในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจะมีกลวิธีในการใช้คำมาดัดแปลงเสียงให้เข้ากับรูปประโยคเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นที่เป็นแบบเฉพาะตัวในรายการ “เทย์เที่ยวไทย” พบการใช้เสียงเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น 3 กลวิธี ได้แก่ 1) การใช้เสียงสัมผัส 2) การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ และ 3) การเพี้ยนเสียง สามารถแบ่งการวิเคราะห์และกลวิธีที่พบตามตารางได้ดังนี้

กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น	
การใช้เสียง	ความถี่
การใช้เสียงสัมผัส	6 ครั้ง
การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ	3 ครั้ง
การเพี้ยนเสียง	23 ครั้ง
รวม	32 ครั้ง

3.1.1.1 การใช้เสียงสัมผัส หมายถึง การใช้คำที่มีเสียงสอดคล้องกันโดยที่มีเสียงสระและมาตราตัวสะกดเดียวกัน อาจจะมีสัมผัสในลักษณะที่คำนั้นอยู่เคียงกันหรือมีคำอื่นมาแทรกตรงกลางก็ได้

ตัวอย่างที่ 1

ก๊อตจิ : บ้านทุ่งที่อ่าง**ทอง** คือเมือง**รอง**ของคนไทย

ติดใจถ้าได้**ลอง** มาเที่ยว**มอง**อ่าง**ทอง**เอ๋ย

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการได้เปิดรายการด้วยการเลียนแบบกาพย์ยานี 11 โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ที่จะพาไปเที่ยวในตอนดังกล่าว ผู้ดำเนินรายการได้สร้างเนื้อหาโดยการใช้เสียงสัมผัสสระ “อ” ระหว่าง คำว่า “**ทอง**” และ “**รอง**”, “**ลอง**” และ “**มอง**” เป็นสัมผัสสระระหว่างวรรค และคำว่า “**มอง**” และ “**ทอง**” สัมผัสในวรรคเดียวกัน เป็นการเล่นเสียงสระและมาตราตัวสะกดเพื่อให้มีสัมผัสและคล้องจองกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่า ผู้ดำเนินรายการนั้นได้เปิดรายการด้วยการแต่งกลอนเลียนกาพย์ยานี 11 พร้อมทั้งมีการใส่จังหวะและเน้นเสียงในการพูดระหว่างดำเนินรายการ เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ชมและเชิญชวนให้สนใจในรายการมากขึ้น

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี กล่าวคือการใช้เสียงสัมผัสประกอบจังหวะเพื่อสร้างความสนุกสนานในการรับชม

ตัวอย่างที่ 2

เจนนี่ : ตรงวัดตรงนั้นจะเป็นยังไงหรือ

ก๊อตจิ : ก็เดี๋ยวจะพาไปดูอยู่นี่ไง

เจนนี่ : อ่าวอ๊ะเหี้ย มึงก็ไม่พูดอะไรเลย

กอล์ฟ : เป็นวัดโบราณที่อยู่กลางน้ำ

เจนนี่/ก๊อตจิ : แจว เรามาแจวจ้ำจึก น้ำนิ่งไหลลึก นึกถึงคนแจว แจว เรามาแจว
จ้ำจึก น้ำนิ่งไหลลึก นึกถึงคนแจว

ก๊อตจิ : แจวเรือจะไปซื้อหวี แจวเรือจะไปซื้อหวี

เจนนี่ : ฝีกูต้องขึ้นไปแจวไซปะ เดี่ยวกูขึ้นไปแจวให้มะ คุณลุงมานั่งค่ะ

ก๊อตจิ : ใครหน้าเหมือนผีลูกขึ้นมาแจว อ้าว
 เจนนี่/ก๊อตจิ : แจว เรามาแจวจ้าจิก น้านึ่งไหลลือก นึกถึงคนแจว แจว เรามาแจว
 จ้าจิก น้านึ่งไหลลือก นึกถึงคนแจว
 เจนนี่ : คุณลุงมานั่งคะ
 ก๊อตจิ : แจวเรือจะไปหาแม่
 กอล์ฟ : แจวเรือจะไปหาแม่
 เจนนี่ : ขอเชิญคนแก่ลูกขึ้นมาแจว
 เจนนี่/ก๊อตจิ : แจว เรามาแจวจ้าจิก น้านึ่งไหลลือก นึกถึงคนแจว แจว เรามาแจว
 จ้าจิก น้านึ่งไหลลือก นึกถึงคนแจว
 กอล์ฟ : กูแจวอยู่นี่ไง ลุงบอก
 ก๊อตจิ : อ้อ ๆ โอเค ๆ

(เทียบเที่ยวไทย, ตอนที่ 351 : พระยา)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการทั้งสามคนกำลังนั่งเรือแจวไปยังโบราณสถานที่ตั้งอยู่ตรงกลางน้ำ พร้อมกับร้องเพลงแจวเรือไปด้วย โดยผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 เริ่มต้นด้วยการร้องเพลงแจวเรือ และได้ดัดแปลงเพลงดังกล่าวเพื่อให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ที่ร้องเพลงต่อรับมุกด้วยการหาคำมาร้องต่อ ซึ่งการใช้คำนั้นจะต้องมีเสียงสัมผัสกัน สังเกตได้จากท่อนเพลงที่ว่า **แจวเรือจะไปซื้อหวี** กับ **ใครหน้าเหมือนผีลูกขึ้นมาแจว** และวรรค **แจวเรือจะไปหาแม่** กับ **ขอเชิญคนแก่ลูกขึ้นมาแจว** ทั้งสี่ท่อนพบการใช้เสียงสัมผัสสระ “อิ” ระหว่างคำว่า “หวี” กับ “ผี” และเสียงสัมผัสสระ “แอ” ระหว่างคำว่า “แม่” กับ “แก่” จะเห็นได้ว่าผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนได้หยิบนำเอาลักษณะจุดด้อยของตนมาเล่นเพื่อล้อเลียน ซึ่งการล้อเลียนดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าที่ว่าผู้ดำเนินรายการได้นำเพลงแจวเรือมาดัดแปลงโดยการนำลักษณะจุดด้อยของผู้ดำเนินรายการมาล้อเลียนเพื่อสร้างความขบขัน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี คือ การใช้เสียงสัมผัสสระระหว่างวรรคของการร้องเพลงแจวและการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการหยอกเย้าเรื่องรูปร่างหน้าตาและวัย โดยการนำลักษณะด้อยในเรื่องของรูปร่างหน้าตาและวัยของผู้ดำเนินรายการมาล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

ตัวอย่างที่ 3

พ่อค้า : เคยกินนมทอดมัยยะ
 ก๊อตจิ : หะ

- พ่อค้า : นม
- ก๊อตจิ : นมทอด
- พ่อค้า : นมหมู นมหมู
- ก๊อตจิ : นมหมูหรือ
- ป้อมแป้ม : อู๊ย ชอบ ชอบ ชอบ
- พ่อค้า : ไก่แล้ว เดี่ยวเอามาให้ทั้งหมดเลย
มีแค่หมูอย่างเดียว
- ป้อมแป้ม : อ้อหรือ หรือ
- พ่อค้า : ใช่
- ก๊อตจิ : นมหมู
- พ่อค้า : นมหมู
- ก๊อตจิ : **นมวัวให้ลูกกิน ลูกกินนมวัว**
- ป้อมแป้ม : **ผิวกินนมเมีย นมเมียให้ผิว นมวัวให้ลูก**
- ก๊อตจิ : โอเคได้
- ป้อมแป้ม : ดูดูบุหรีปากดำ ดูคนมปากแดง ถ้าดูคนมแรง ๆ ปากจะแดง
แต่นมดำ
- ก๊อตจิ : เอ้อออ กูงไปหมดละ ตอนเนี่ยไม่รู้จะดูอะไรก่อนดีเลยตอนนี้
(ทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 352 : ลำปาง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้เกริ่นประโยค “นมวัวให้ลูกกิน ลูกกินนมวัว” และผู้ดำเนินรายการคนที่ 4 จึงรับประประโยคดังกล่าว เพื่อส่งต่อมุกของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่ว่า “ผิวกินนมเมีย นมเมียให้ผิว นมวัวให้ลูก” และผู้ดำเนินรายการคนที่ 4 มีการเล่นเสียงสัมผัสสระ “อัว” ระหว่างคำว่า “ผิว” และ “วัว” จากนั้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 4 จึงได้ยกภาษีตที่ว่า “ดูดูบุหรีปากดำ ดูคนมปากแดง ถ้าดูคนมแรง ๆ ปากจะแดง แต่มดำ” จะเห็นได้ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 4 ได้ใช้คำว่า “ดู” เพื่อเน้นความหมายของประโยค “ดูดูบุหรีปากดำ ดูคนมปากแดง” และเล่นเสียงสัมผัสสระ “แอ” ระหว่างคำว่า “แรง” และ “แดง” เพื่อเน้นความหมายและเสียงของประโยคนั้น และพบการเล่นคำคู่ตรงข้ามระหว่างคำว่า “ปากดำ” และ “ปากแดง” แสดงให้เห็นว่าผู้ดำเนินรายการได้มีการใช้คำที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ มาใช้สัมผัสเพื่อเน้นความหมายในการสร้างอารมณ์ขัน ซึ่งเรื่องดังกล่าวไม่ค่อยนิยมเล่นกันอย่างเปิดเผยในสังคมไทย สอดคล้องกับ

ทฤษฎีความอ่อนคลายที่ว่า การใช้คำสัมผัสคล้องจองนอกจากจะช่วยให้รูปประโยคนั้นมีความน่าสนใจแล้ว ยังสื่อความหมายให้ผู้พูดและผู้ฟังนั้นรู้สึกผ่อนคลายและสนุกสนานระหว่างการสนทนาเสมือนได้ปลดปล่อยออกจากกรอบของสังคมที่เคร่งเครียด

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี กล่าวคือการใช้เสียงสัมผัสสระและการเล่นคำซ้ำ เพื่อเน้นความหมายให้คู่สนทนานั้นเกิดเป็นอารมณ์ขัน

3.1.1.2 การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ ในรายการเทยเที่ยวไทยพบ

การนำลักษณะการพูดภาษาไทยที่ไม่ชัดของชาวต่างชาติมาล้อเลียนสำเนียง สังเกตได้จากการออกเสียงคำไทยที่สะกดด้วยมาตรา แม่กก แม่กด แม่กน และการออกเสียงพยัญชนะตัว ร หัน คำควบกล้ำ ซึ่งคำไทยเหล่านี้ชาวจีนไม่สามารถออกเสียงได้ถูกต้องและชัดเจนเท่ากับคนไทย ถือเป็น การนำความบกพร่องทางภาษามาสร้างเพื่อให้เกิดสร้างอารมณ์ขัน ด้วยการทำให้เข้าใจผิดหรือไม่ เข้าใจกันและสื่อความหมายไม่ถูกต้อง ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 4

คุณเทวิน (วิทยากร) : ตรงนี้จะเหมือนโหลงข้างนะครับ เห็นหัวข้างมั้ยครับ หัวข้าง

หูข้าง

กอล์ฟ : หัวข้าง

ก๊อตจิ : เห้ยจริงด้วย อันนี้ไม่ใช่โหลงข้างคะ อันนี้โหลง(ของ)คุงพีคะ เนี่ย ทั้งหมดนี้เป็นโหลง(ของ) คุงพีคะ หร่อยๆ หลายๆ ร้อยไร่นี้เป็นโหลง(ของ) คุงพี

กอล์ฟ : ใช่ แต่ทางนี้เป็น (โหลง) คุคคะ

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นวิทยากรได้บรรยายเกี่ยวกับลักษณะของก๊อตจินว่ามีลักษณะรูปร่างคล้ายกับโหลงข้าง ด้วยปฏิภาณไหวพริบของผู้ดำเนินรายการจึงนำคำว่า “โหลง” ในบทสนทนา มาดัดแปลงโดยการแผลงเสียงเป็น “โหลง” ในบริบทของบทสนทนาหมายถึง “ของ” ซึ่งผู้ดำเนินรายการได้นำการเลียนสำเนียงการพูดของชาวจีนมานำเสนอเพื่อล้อเลียนชาวจีนที่ไม่สามารถออกเสียงคำไทยได้ชัดเจนจึงทำให้เสียงนั้นผิดเพี้ยนไปทำให้คำที่จะสื่อความหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าที่ว่า การนำจุดบกพร่องในเรื่องของภาษา ด้านการออกเสียงของ

คนจีนที่ไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ชัดเจนมากล่าวล้อเลียนเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายที่ผิดหรือเพี้ยนไปจากเดิม กลายเป็นการนำความบกพร่องทางภาษามาล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การเพี้ยนเสียงของคำว่า “โหลง” มาเป็นคำว่า “โหลง” การเพี้ยนเสียงดังกล่าวทำให้คำที่จะสื่อความหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และการใช้สำเนียงการพูดของชาวจีนที่ไม่สามารถออกเสียงคำไทยได้ชัดเจนมานำเสนอเพื่อล้อเลียนและสร้างอารมณ์ขันระหว่างการสนทนา

ตัวอย่างที่ 5

ก๊อตจิ : **ปลาไม่เหมาะกับเจนนี่**

กอล์ฟ : **คะ**

ก๊อตจิ : **ปาหังซีวิกเหมาะกะเจงนี่**

บทสนทนาในข้างต้นเป็นช่วง wanna be on top ผู้ดำเนินรายการแต่ละคนจะต้องผลัดกันแสดงความคิดเห็นให้กับผู้ดำเนินรายการที่กำลังถ่ายรูปรูอยู่ ซึ่งตอนดังกล่าวเป็นตอนที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 กำลังถ่ายรูป ผู้ดำเนินรายการรายคนที่ 1 จึงแสดงความคิดเห็นต่อผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 โดยสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 อย่างปลาที่เป็นอุปกรณ์ในการถ่ายรูปมาล้อเลียน ด้วยการพูดภาษาไทยไม่ชัดของชาวจีน โดยนำคำว่า “ปลา” มาเพี้ยนเสียงเป็นคำว่า “ปา” พร้อมกับต่อท้ายประโยคว่า “ปาหังซีวิกเหมาะกะเจงนี่” ซึ่งประโยคดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้นำเรื่องการพูดภาษาไทยไม่ชัดของชาวจีนมาสร้างสถานการณ์เพื่อให้คำที่จะสื่อความหมายนั้นผิดเพี้ยนไปจากเดิม ถือเป็น การนำ ความบกพร่องทางด้านภาษามากล่าวล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขัน อีกทั้งประโยคที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 แสดงความคิดเห็นยังเป็นการล้อเลียนเรื่องรูปร่างหน้าตาของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ว่ามีหน้าตาเหมือนคนตายหรือผี

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การเพี้ยนเสียงของคำว่า “ปลา” มาเป็นคำว่า “ปา” การเพี้ยนเสียงดังกล่าวนอกจากจะทำให้คำที่จะสื่อความหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ผู้ดำเนินรายการยังใช้สำเนียงการพูดภาษาไทยไม่ชัดเจนของชาวจีนมานำเสนอเพื่อล้อเลียน อีกทั้งนำปมด้อยเรื่องหน้าตาของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 มาล่าวล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขันระหว่างการสนทนา

3.1.1.3 การเพี้ยนเสียง หมายถึง การดัดแปลงเสียงของคำ ข้อความ หรือประโยคขึ้นใช้ในภาษาไทยอีกวิธีหนึ่ง โดยการนำพยัญชนะหรือตัวอักษรมาดัดแปลงหรือ สับเปลี่ยนรูปคำที่ประสมอยู่ในคำไทยหรือคำที่มาจากภาษาอื่นให้ผิดเพี้ยนหรือแตกต่างไปจากเดิม จนกลายเป็นศัพท์ใหม่ และมีความหมายใหม่หรืออาจจะยังคงรักษาความหมายหรือเค้าเดิมอยู่ ซึ่งสาเหตุอาจจะมาจากถิ่นที่อยู่ของผู้พูดที่ส่งผลต่อการสะกดคำหรือการพูดที่ไม่ชัดของผู้พูด ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 6

- กอล์ฟ : หลุมที่เราเตรียมไว้เพื่อจะทำดิน สำหรับทำก้อนอิฐ
 พิน้ำพุ : ไข่ครับ เราจะไม่ชูดครับ เพราะชูดเนี่ยมันลึกลงไปเนี่ย วิธีการย่า ครีบ เราจะย่าดินกับน้ำให้เข้ากันก่อน พอย่าดินกับน้ำเสร็จปั๊บ เรา ก็จะใส่แกลบ
 กอล์ฟ : ใส่แกลบที่หลัง
 พิน้ำพุ : เป็นตัวประกอบ
 เจนนี่ : เป็นแกลบไร่ แกรบคาร์หรือว่าแกรบเดริเวอร์รี่คะ
 กอล์ฟ : ไม่ใช่ (หัวเราะ)

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

บทสนทนาในข้างต้น ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้นำเอาคำว่า “แกลบ” ที่หมายถึง น. เปลือก ข้าวที่สีหรือตำแตกออกจากเมล็ดข้าว (ราชบัณฑิตยสถาน 2554) มาเพี้ยนเสียงเป็นคำว่า “แกรบ (Grab)” ที่หมายถึง บริษัทที่มีการให้บริการเรียกรถ ส่งพัสดุ และสั่งอาหาร ผ่านทาง แอปพลิเคชันบนมือถือ ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้นำคำว่า “แกลบ” มาเพี้ยนเสียงเป็นคำว่า “Grab” พร้อมผสมกับคำภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ความหมายของคำเดิมนั้นเปลี่ยนและเบี่ยง ประเด็นไปจากเรื่องเดิม สอดคล้องกับทฤษฎีความพ้องคล้ายที่ว่า แกร็บเชิญนั้นไม่เข้ากับสารที่ ผู้ดำเนินรายการต้องการจะสื่อ จึงเกิดเป็นอารมณ์ขันให้กับผู้ร่วมรายการที่เห็นท่าทีของแกร็บเชิญที่ไม่เข้ากับสาร ทั้งนี้ผู้ดำเนินรายการมิได้นำเอามาใช้เพื่อแสดงความสามารถทางภาษาเพียงเท่านั้น แต่ผู้ดำเนินรายการยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อดึงดูดความสนใจและพยายามเบี่ยงประเด็นกับ ผู้ร่วมรายการและแกร็บเชิญ การกระทำดังกล่าวทำให้ผู้ร่วมรายการนั้นเกิดอารมณ์ขัน ระหว่างการสนทนา

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การเพี้ยนเสียงเพื่อให้ความหมายเดิมเปลี่ยนแปลงไปและพบการใช้การปนภาษาต่างประเทศเพื่อเน้นให้คำที่เพี้ยนเสียงนั้นมีความหมายและบริบทที่เปลี่ยนไปจากเดิมได้อย่างชัดเจนมากขึ้น เป็นสาเหตุให้ผู้ร่วมสนทนานั้นไม่เข้าใจในเรื่องที่สนทนาจึงเกิดเป็นอารมณ์ขันระหว่างการสนทนา

ตัวอย่างที่ 7

ก๊อตจิ : พีกอล์ฟ ไม่ควรไปถือปิ่นนะคะ พีกอล์ฟควรไปถือศีลเลยมากกว่า

ชูชาน : แล้วปิ่นกับพีกอล์ฟอะไรแข่งกว่ากันอะ

แล้วลูกปิ่นกับพิ่นพีกอล์ฟอะไรเยอะกว่ากันอะ

เจนนี : อ้อย แล้วก็มีควัน

ชูชาน : **ควัน**นางก็มีเยอะแล้วนะ **ควัน**ยังมีเพิ่มอีกเธอ

(เหยย็ยวไทย, ตอนที่ 350 : จันทบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นช่วง wanna be contest ผู้ดำเนินรายการได้แต่งชุดตามกรอบความคิดของผู้เข้าแข่งขันในแต่ละทีมที่ตั้งไว้ ในสถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ได้รับโจทย์ในการแต่งกายโดยมีอุปกรณ์ประกอบการถ่ายรูปคือปิ่นและควันที่ออกมาจากด้ามของปิ่น ทั้งนี้ผู้ร่วมรายการคนอื่น ๆ จะต้องแสดงความคิดเห็นด้วยการพูด โดยหยิบเอาจุดเด่นในการถ่ายรูปปิ่นและควันที่ออกมาจากด้ามของปิ่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับตัวนางแบบ ทั้งในด้านร่างกายและบุคลิกลักษณะ จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าผู้ดำเนินรายการได้นำคำว่า “ควัน” มาพูดให้เสียงนั้นเพี้ยนไปเป็นคำว่า “พิ่น” โดยออกเสียง “คว” เป็น “ฟ” เพื่อให้ความหมายของคำนั้นเปลี่ยนแปลงไป แต่ยังคงเค้าความเดิมอยู่เพื่อให้สัมพันธ์กับบริบทที่ผู้ร่วมรายการต้องการจะสื่อให้แก่ผู้ชม สอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการได้นำคำมาเพี้ยนเสียงเพื่อให้ความหมายของคำนั้นเปลี่ยนแปลงไป ถือเป็นการเล่นลูกเล่นทางภาษาให้มีความน่าสนใจและสร้างความตลกขบขันให้แก่ผู้ชมอีกทางหนึ่ง

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การเพี้ยนเสียงของคำว่า “ควัน” เป็นคำว่า “พิ่น” เพื่อล้อเลียนผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ที่มีพิ่นค่อนข้างเยอะและเป็นการนำจุดอ่อนในเรื่องของรูปร่างหน้าตาของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มาล้อเลียนนั้นสร้างความขบขันให้กับผู้ร่วมรายการเป็นอย่างมาก

ตัวอย่างที่ 8

- ก๊อตจิ : อู๋ย!! นี่ใจรอยกำแพงไข่ม้อย
 เจนนี่ : ไข่
 ก๊อตจิ : Berliner Mauer (เบอร์รีเนอ เมารูเออ) เค้าเป็นไรกับมารีโไอ้อะ?
 เจนนี่ : ญาติฝ่ายพ่อเธอ
 กอล์ฟ : มันแปลว่าไรอะ
 ก๊อตจิ : ไข่ม้อย
 น้องวุ้น : กำแพงเบอร์ลิน
 กอล์ฟ : Mauer แบบกำแพงเบอร์ลิน
 เจนนี่ : Mauer หรือ Mauer แปลว่า กำแพงเบอร์ลิน เธอ
 น้องวุ้น : **Mauer** แปลว่า กำแพง ค่ะ แล้วก็เบอร์ลิน
 ก๊อตจิ : อ้อ
 เจนนี่ : อ้อ Mauer กำแพง
 ก๊อตจิ : มารีโไอ้ กำแพง
 เจนนี่ : ชื่ออังกฤษของมารีโไอ้ก็คือ Mario wall Mario Mauer ก็คือชื่อเยอรมัน
 ก๊อตจิ : คุณลุงซ่า
 Haloo! I come from Thailand.
 German : Yeah.
 ก๊อตจิ : Have you ever been to Thailand before?
 German : Yes, Meme
 ก๊อตจิ : อ้ออ! เคยไปเธอคะ อ้า! Beautiful ค่ะ
 เจนนี่ : **เมาเอ้อ** ไม่ ถ้ามลุงอะ เมาเอ้อ เมาเอ้อ
 ก๊อตจิ : Thank you drunker

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 356 : เบอร์ลิน)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นการอธิบายความหมายของคำว่า “Mauer” ในภาษาเยอรมันที่แปลว่า “กำแพง” ในระหว่างนั้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 และ 2 ก็ได้เดินผ่านคนเยอรมันที่กำลังนั่งอยู่จิบชวนคุย ด้วยการถามคุณลุงด้วยภาษาไทย สำเนียงถิ่นใต้ โดยการนำคำว่า “Mauer” ในภาษาเยอรมันมาเพี้ยนเสียงเป็นคำว่า “เมาเอ้อ” ทำให้คนเยอรมันไม่เข้าใจในสิ่งที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 กำลังพูดการนำคำดังกล่าวมาเพี้ยนเสียง ทำให้ความหมายของคำนั้นเปลี่ยนไป สอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้นำคำ “Mauer” มาเพี้ยนเสียงเพื่อพลิกแพลงความหมายของคำให้เปลี่ยนแปลงไป และทำให้ผู้ร่วมสนทนานั้นไม่เข้าใจเกิดเป็นความงุนงงระหว่างการสนทนา และสถานการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ดำเนินรายการทั้งสามคนนั้นเกิดเป็นอารมณ์ขันเป็นอย่างมาก

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือ การเพี้ยนเสียงของคำในภาษาเยอรมัน มาเป็นภาษาไทยโดยใช้สำเนียงคนไทยถิ่นใต้

ตัวอย่างที่ 9

- เจนนี :   เจ้า zara อยู่ไหน zara อยู่ไหน
 ป้าเปิด :   อยู่โน่นจ๊ะ อยู่โน่นจ๊ะ
 เจนนี :   อยู่นุ่น
 ปอนด์ :   เมื่อกี้พี่เจนนีร้องเพลงเหมือนศาลาวัดอะ
 เจนนี :   ศาลาอยู่ไหน ไม่ได้ถามเจ้า
 ปอนด์ :   เออ
 เจนนี :   ถามมัทธา ศาลาอยู่ไหน ศาลาอยู่ไหน
                       เออวะ ไม่เหมือน ไม่พูดละ อีกแล้วอะ
 กอล์ฟ :   อยู่นี่จ๊ะ ศาลา 3
 ก๊อตจิ :   เชิญเข้ามาเร็ว ๆ หน่อยเชิญเข้ามาเร็ว ๆ หน่อย ญาติมารอกัน
                       เต็มแล้ว

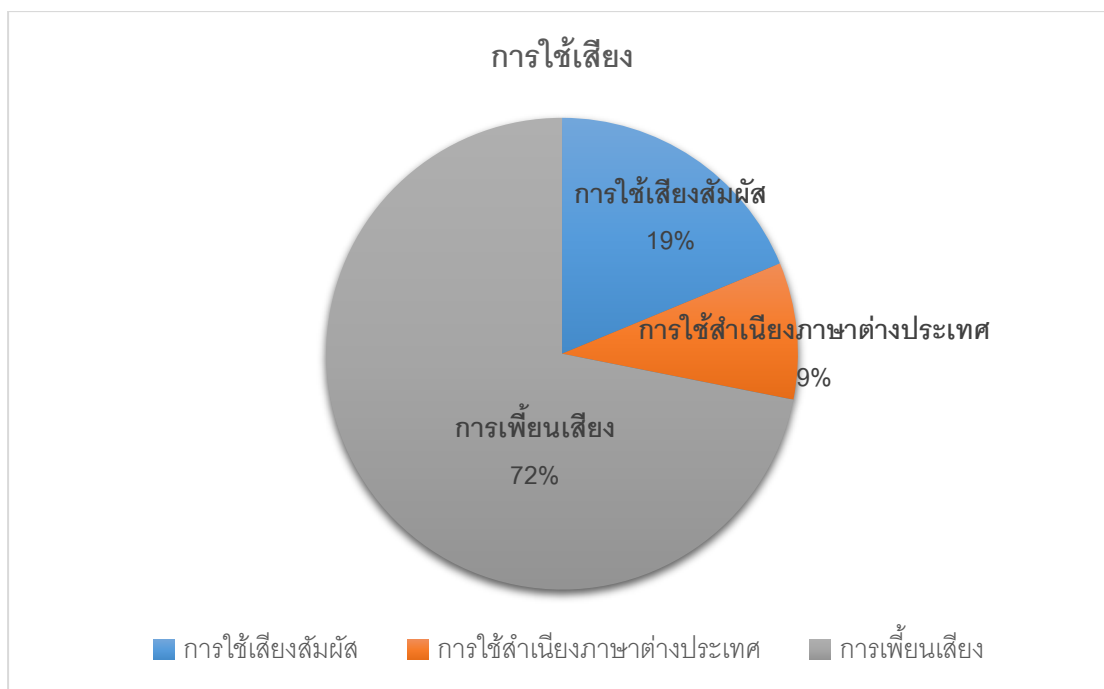
(เทย์เที่ยวไทย, ตอนที่ 357 : ไลป์ซิก)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นตอนที่ผู้ดำเนินรายการกำลังเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ เพื่อแนะนำสถานที่สำคัญในเมืองไลป์ซิก ซึ่งจุดที่ผู้ดำเนินรายการยืนอยู่ในขณะนั้นเป็นแหล่งช้อปปิ้ง เมื่อผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 เห็นร้านค้าต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัว จึงรีบถามป้าเปิดว่าร้านซารา (Zara) ที่ขายเสื้อผ้าอยู่ตรงไหน แต่การถามของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 นั้น

เป็นการถามป่าเปิดด้วยการร้องเพลง ทำให้ทีมงานพูดขึ้นว่า “พีเจนี่ร้องเพลงเหมือนศาลา วัดอะ” ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงนำคำว่า “ซาร่า” มาเพี้ยนเสียงเป็นคำว่า “ศาลา” ที่เป็นสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา มาร้องเพลงประกอบจังหวะ สถานการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับ ทฤษฎีความอ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการนั้นมีการรับมุกของทีมงาน โดยการเพี้ยนเสียงของ คำ เพื่อให้ความหมายของคำและบริบทในการสนทนานั้นเปลี่ยนแปลงไป

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การเพี้ยนเสียง โดยการนำคำว่า “ซาร่า” มาเพี้ยนเสียงเป็นคำว่า “ศาลา” ที่อยู่ในวัดเป็นสถานที่ประกอบพิธี ทางศาสนา และการนำเรื่องรูปร่างหน้าตาของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 มากล่าวล้อเลียนว่าคล้าย คนตาย หรือ ศพ ที่ต้องอยู่ในศาลาวัด และการเพี้ยนเสียงดังกล่าวทำให้ผู้ร่วมรายการเกิด อารมณ์ขันระหว่างการสนทนา

จากการศึกษาการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขันได้ 323 ครั้ง ซึ่งพบในด้านการ ใช้เสียงเพื่อสร้างอารมณ์ขันทั้งหมด จำนวน 32 ครั้ง สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) การใช้เสียง สัมผัส พบ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19, การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ พบ 3 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 9 และการเพี้ยนเสียง พบ 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 72 ซึ่งกลวิธีที่พบมากที่สุดในด้าน การใช้เสียงเพื่อสร้างอารมณ์ขัน คือ การเพี้ยนเสียง และกลวิธีดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎี ความอ่อนคลาย

1) การใช้เสียงสัมผัส

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19

2) การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9

3) การเปลี่ยนเสียง

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 72

3.1.2 การใช้คำ นับว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน เนื่องจากผู้ดำเนินรายการจะนำคำมาใช้ในการเล่าเรื่องราวให้เกิดอารมณ์ขันในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งผู้ดำเนินรายการแต่ละคนจะมีกลวิธีในการใช้คำเพื่อสร้างอารมณ์ขันที่เป็นแบบอย่างเฉพาะตัว ในรายการ “เทยเทียวไทย” พบการใช้คำเพื่อสร้างอารมณ์ขัน 4 กลวิธี ได้แก่ 1) การปนภาษา 2) การใช้คำพ้อง สามารถแบ่งเป็น 2 ประเด็นย่อยคือ การใช้คำพ้องรูป และการใช้คำพ้องเสียง 3) การใช้คำผวน และ 4) การใช้คำภาษาถิ่น สามารถแบ่งการวิเคราะห์และกลวิธีที่พบตามตารางได้ ดังนี้

กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน	
การใช้คำ	ความถี่
การปนภาษา	3 ครั้ง
การใช้คำพ้อง	17 ครั้ง
การใช้คำผวน	10 ครั้ง
การใช้คำภาษาถิ่น	13 ครั้ง
การใช้คำสองแง่สองง่าม	1 ครั้ง
รวม	44 ครั้ง

3.1.2.1 การปนภาษา ถือเป็นกลวิธีทางภาษาอย่างหนึ่งที่มีกพบในการสร้างอารมณ์ขันในรายการนี้ โดย อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ได้ให้คำนิยามความหมายของ “การปนภาษา” ไว้ว่า “การใช้ภาษาหนึ่งในทุกระดับหรือทุกรูปแบบปนกับอีกภาษาหนึ่งของผู้พูด เช่น การใช้คำ วลี ลักษณะทางเสียง ประโยคหรือข้อความภาษาอังกฤษต่อเนื่องยาว ๆ ปนเข้าไปในการพูดภาษาไทย” เป็นต้น (อมรา ประเสริฐสินธุ์, 2548 : 91)

อย่างไรก็ตามนักวิชาการบางท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “การปนภาษา” ในความหมายที่แคบลงมาคือหมายถึง เฉพาะการปนในระดับคำหรือสำนวนเท่านั้น ไม่รวมการพูดภาษาอื่นยาว ๆ สลับกันการพูดภาษาอย่างน้อยสองภาษาภายในประโยคเดียวกันซึ่งปรากฏการณ์นั้นจะเรียกว่า การสลับภาษา (code switching) (นภัสสรณ์ นาคแก้ว, 2556 : 5)

ในรายการ “เทย์เที่ยวไทย” พบการใช้คำภาษาต่างประเทศ หรือ การปนภาษา ซึ่งเป็นวิธีการใช้ภาษาอีกวิธีหนึ่งที่ผู้ดำเนินรายการมักนิยมใช้กันมาก ส่วนมากจะเป็นคำภาษาอังกฤษที่ใช้กันทั่วไป โดยนำคำศัพท์ภาษาอังกฤษมาใช้แทนภาษาไทยและรูปประโยคยังคงรูปเดิม ซึ่งผู้ชมสามารถเข้าใจความหมายของคำได้โดยง่าย ทั้งนี้ผู้ดำเนินรายการมักจะนำคำศัพท์ภาษาอังกฤษมาปนในบทสนทนาของการพูดภาษาไทย เพื่อให้การสนทนานั้นได้อรรถรส และการใช้ภาษาอังกฤษในบางสถานการณ์ก็สามารถทำให้เข้าใจสารที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อได้มากกว่าภาษาไทย เพราะบางครั้งการเลือกใช้คำนั้นตรง ๆ อาจจะไม่สามารถสร้างอารมณ์ขันได้ดีเท่ากับการเปลี่ยนไปใช้คำในภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างที่ 10

- กอล์ฟ :   นั่นคุณแพรปะคะ
 เจนนี่ :   ใช่ค่ะ นี่แพรเอง เจ็บกว่าผมไม่เป็นไรค่ะ เพราะคุณแพรบอกว่า
                           beauty is เฟล ความสวยคือการฉ้ออาหารนั่นเองค่ะ
- กอล์ฟ :   ไม่ใช่
 เจนนี่ :   อ้าวไม่ใช่หรอ
 กอล์ฟ :   โอย ไม่ใช่เฟลโวย
 เจนนี่ :   อ้าว
 กอล์ฟ :   ไม่ใช่เฟลนั่น
 เจนนี่ :   อ้าวก็คุณแพรบอกว่า beauty is เฟล
 ก๊อตจิ :   pain แปลว่า เจ็บปวด
 เจนนี่ :   **not** ทำวัตร **not** เเดินจงกรมนะ
 ก๊อตจิ :   no

(เทียบเที่ยวไทย, ตอนที่ 352 : ลำปาง)

บทสนทนาในข้างต้นพบการใช้คำภาษาต่างประเทศ โดยมีการนำคำศัพท์ภาษาต่างประเทศอย่าง “not” เพิ่มเข้าไปหน้าคำว่า “ทำวัตร” และ “เดินจงกรม” เพื่อเน้นความหมายและให้สอดคล้องกับประโยคที่ว่า “beauty is เฟล ความสวยคือการฉ้ออาหาร” ซึ่งคำว่า “เฟล” ที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 หมายถึง การฉ้ออาหารของพระสงฆ์ ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงแก้ไขสถานการณ์ที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 เข้าใจผิดด้วยการบอกความหมายของประโยคที่ถูกต้องให้ฟัง ว่าประโยคที่ถูกต้องนั้นคืออะไร ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 เกิดความงุนงงระหว่างการสนทนา ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงสร้างสถานการณ์ขึ้น โดยการเพิ่มคำว่า “not” เข้าไปนำหน้าหน้าคำว่า “ทำวัตร” และ “เดินจงกรม” ที่เป็นกิจวัตรของพระสงฆ์ เพื่อเน้นความหมายของคำว่า “เฟล” จะเห็นได้ว่าความหมายของคำดังกล่าวและบริบทที่กำลังพูดอยู่นั้นเปลี่ยนแปลงไป แต่ยังคงโครงสร้างของประโยคไว้อยู่ ซึ่งสถานการณ์ในข้างต้นสอดคล้องกับทฤษฎีความไม่เข้ากันที่ว่าผู้ดำเนินรายการได้นำคำว่า “pain” มาเพี้ยนเสียงเป็นคำว่า “เฟล” และเพิ่มการใช้คำศัพท์ภาษาต่างประเทศอย่าง “not” เพิ่มเข้าไปนำหน้าหน้าคำว่า “ทำวัตร” และ “เดินจงกรม” ในประโยคถัดมาเพื่อเน้นความหมายของคำว่า “เฟล” เพื่อแก้ไขสถานการณ์การเข้าใจผิดดังกล่าว ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ดำเนินรายการนั้นมีปฏิภาณไหวพริบทางภาษาในการพลิกแพลงสถานการณ์

นอกจากจะทำให้เกิดอารมณ์ขันแล้วยังเป็นการเพิ่มอรรถรสในการสนทนาให้สนุกเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การปนภาษาอังกฤษ โดยการใช้ภาษาอังกฤษสลับกับภาษาไทยให้เข้ากับรูปประโยคอย่าง “not ทำวัตร not เตินจกรมนะ” เพื่อเน้นความหมายของคำว่า “เพล” ที่เพี้ยนเสียงมาจากคำว่า “pain” ซึ่งการเพี้ยนเสียงดังกล่าวเกิดเป็นความเข้าใจผิดระหว่างการสนทนา ทำให้ผู้ดำเนินรายการ คนที่ 2 จึงรีบสร้างสถานการณ์ขึ้นมาเพื่อเบี่ยงประเด็นในการสนทนา

ตัวอย่างที่ 11

- กอล์ฟ : มีกระบวนการเกิดมัมมี่ด้วย
 ก๊อตจิ : อืม
 กอล์ฟ : กระบวนการเกิด **mummy (มัมมี่)** คือ เกิดจากอะไรรู้อะไร
 ก๊อตจิ : เกิดจากอะไรคะ
 กอล์ฟ : กระบวนการเกิด mummy (มัมมี่) ก็ต้องมี **grand mommy** กับ **granddaddy** ก่อน granddaddy กับ grand mommy เค้กี้...
 เจนนี : เย็บกัน
 กอล์ฟ : ก็เป็นกระบวนการเกิดมัมมี่
 ก๊อตจิ : อ้อ ก็เกิดมัมมี่

บทสนทนาในข้างต้นพบการใช้คำภาษาต่างประเทศ อย่างคำว่า “mummy” ที่หมายถึงศพที่ถูกดองเก็บไว้ ตามความเชื่อของประเทศอียิปต์ โดยผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ได้นำคำว่า “mummy” ที่ออกเสียงเหมือนกับว่า “mommy” ในภาษาอังกฤษที่มีความหมายว่า “แม่” มาเปลี่ยนความหมาย โดยการนำคำศัพท์ภาษาต่างประเทศ คำว่า “grand” เพิ่มเข้าไปหน้าคำว่า “mommy” จะกลายเป็น “grand mommy” หมายถึง “ย่าหรือยาย” และ “granddaddy” ที่หมายถึง “ปู่หรือตา” เพื่อเน้นความหมายของคำดังกล่าวและให้สอดคล้องกับเรื่องที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 นั้นได้สร้างสถานการณ์ขึ้นก่อนหน้า ซึ่งสถานการณ์ในข้างต้นสอดคล้องกับทฤษฎีความอ่อนคลายที่ว่า ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ได้หยิบเอาความรู้ทางด้านภาษามากกว่าพลิกแพลงคำที่ออกเสียงเหมือนกัน โดยสร้างสถานการณ์ขึ้นเพื่อให้ความหมายของคำเดิมนั้นเปลี่ยนไปจากเดิม

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้น 2 กลวิธี ได้แก่ การปนภาษา ในคำว่า “grand” เพิ่มเข้าไปหน้าคำว่า “mommy” และ “daddy” และพบการใช้คำพ้องเสียงของคำว่า “mummy” ให้เป็น “mommy” ในการสร้างสถานการณ์เพื่อให้คำเดิมนั้นมีความหมายที่เปลี่ยนแปลงไป

3.1.2.2 การใช้คำพ้อง หมายถึง คำที่อยู่ในภาษาไทยที่มีรูปเหมือนหรือแตกต่างกันมีเสียงเหมือนกัน และมีความหมายแตกต่างกัน ในรายการ “เทยเทียวไทย” พบการใช้คำพ้อง 2 ลักษณะดังนี้

3.1.2.2.1 การใช้คำพ้องรูป หมายถึง คำที่ออกเสียงและเขียนเหมือนกัน แต่มีความหมายต่างกัน ในรายการ “เทยเทียวไทย” พบการใช้คำพ้องรูปเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น โดยการใช้น้ำเสียงเหมือนกันมากแล้วพลิกแพลงความหมายให้แตกต่างไปจากความหมายที่ใช่เป็นปกติ ทำให้เกิดการตีความหมายไปคนละทาง ทำให้เข้าใจไม่ตรงกัน และกลายเป็นความเข้าใจผิด ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 12

- กอล์ฟ : แสดงความยินดีกับชุมชนด้วยนะคะ เป็นผู้ชนะในรอบสาย D
 ก๊อตจิ : อ่า
 กอล์ฟ : อธิบายให้ฟังตอนนี้คะ เราได้ผู้ชนะจากทั้งหมด 4 สาย A, B, C, D เรียบร้อยแล้ว ในสัปดาห์หน้าจะเป็นรอบของผู้ชนะสาย A ที่จะต้องทำชุดทั้งคอลเลคชั่นให้เราทั้งสามคน
 เจนนี่ : อ้อ
 ก๊อตจิ : แต่ไม่ต้องเป็นห่วง นางแบบไม่ได้มีผลทำชุดให้สวย ๆ พอ
 กอล์ฟ : สีคนที่เหลือเนี่ยจะต้องทำชุดเป็นคอลเลคชั่น แล้วเราค่อยมาวัดกันอีกทีว่าใครจะเป็นสองคนที่จะผ่านเข้ารอบสุดท้าย
 ก๊อตจิ : ไม่ใช่ เราค่อยมาวัดกันอีกที มาเก็บกระดุกเจนนี่
 เจนนี่ : พรุ่งนี้ ตอนนีเราเผาแล้ว

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 350 : จันทบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นการใช้คำพ้องเสียงของคำว่า “วัด” โดยความหมายแรกหมายถึง การแข่งขัน และความหมายที่สองหมายถึง สถานที่ของพระสงฆ์ จะเห็นได้จากประโยคต่อมาที่ว่า “มาเก็บกระดูกเจนนี” ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่จะต้องทำหลังจากการเผาศพ โดยผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 นำคำว่า “วัด” มาใช้ในการพ้องเสียงของคำดังกล่าวเพื่อพลิกความ คาดหมายของเรื่อง อีกทั้งยังเน้นความหมายของคำนั้นให้เปลี่ยนแปลงไป แต่ยังคงสัมพันธ์กับ บริบทที่ผู้ดำเนินรายการนำเสนออยู่ สอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่า ผู้ดำเนินรายการ คนที่ 3 นั้นต้องการจะพลิกแพลงความหมายของคำในบริบทของสถานการณ์ที่กำลังสนทนาอยู่ เพื่อสร้างความขบขันให้กับผู้ร่วมรายการ

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การพ้องเสียง ของคำว่า “วัด” ที่ใช้ในบริบทที่แตกต่างกัน และการล้อเลียนเรื่องหน้าตาของผู้ดำเนินรายการคน ที่ 2 ที่เป็น ศพ เพราะต้องเก็บกระดูก ซึ่งเป็นสิ่งต้องต้องกระทำหลังจากการเผาศพ

3.1.2.2.2 การใช้คำพ้องเสียง หมายถึง คำที่ออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนต่างกันและมีความหมายต่างกัน รายการ “เทยเทียวไทย” พบการใช้คำพ้องเสียงเพื่อสร้าง อารมณ์ขัน โดยการใช้คำที่มีเสียงเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน มากกล่าวพลิกแพลงความหมายให้ แตกต่างไปจากความหมายที่ใช้เป็นปกติ ทำให้เกิดการตีความหมายไปคนละทาง ทำให้เข้าใจ ไม่ตรงกัน เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจผิด ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 13

เจนนี : หุย พีกอล์ฟหน้าไหม้เว่อ ดุติพีกอล์ฟหน้าไหม้แดด กุหน้าไม่สวย
 กอล์ฟ : อันนั้นก็หน้าไม่เหมือนกันนะ
 เจนนี : ไม่เล็กเลย

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้กล่าวถึงผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ว่าผิวนั้น **ไหม้แดด** ซึ่งโดนแดดจากการถ่ายรูปก่อนหน้า อีกทั้งผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ก็ได้กล่าวถึงตนเองว่า “กุหน้าไม่สวย” โดยนำว่า “**ไหม้**” ที่แปลว่า “ถูกความร้อนจนเกรียม หรือดำคล้ำ” ซึ่งออกเสียงเหมือนกับคำว่า “**ไม**” ที่มักใช้ในบริบทปฏิเสธ มาสร้างสถานการณ์ ในการกล่าวหยอกล้อในเรื่องรูปร่างหน้าตาของตนเองที่ว่า “หน้าไม่สวย” และผู้ดำเนิน รายการคนที่ 1 ที่ว่า “หน้าไม่เล็ก” ซึ่งการหยอกเข้าดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่า ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้นำคำว่า “**ไหม้**” มาพ้องเสียง เพื่อสร้างสถานการณ์ ในการล้อเลียนเรื่องรูปร่างหน้าตาของตนกับผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ในการสร้างอารมณ์ขัน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การพ้องเสียงของคำว่า “ไหม้” ที่หมายถึง “ถูกความร้อนจนเกรียมหรือดำคล้ำ” และคำว่า “ไม่” ที่มักใช้ในบริบทปฏิเสธ มาสร้างสถานการณ์ในการล้อเลียนเรื่องรูปร่างหน้าตาของผู้ดำเนินรายการ

ตัวอย่างที่ 14

- ก๊อตจิ : อ้อย นี่มันไม่ใช่ลูกชิ้นหนิคุณพี่ มันเป็นอะไรอะ ปลาส้ม
 กอล์ฟ : มันคืออะไรอะคุณพี่
 แม่ค้า : ปลาเส้นค่ะ
 ก๊อตจิ : ปลาเส้น
 กอล์ฟ : อ้อ ปลาเส้น
 แม่ค้า : ปลาเส้นเจ้า
 เจนนี่ : ไอนี้เง อือก้วยเหรอคะ
 แม่ค้า : ไม่ใช่คะ
 เจนนี่ : อ้าว ไม่ใช่เหรอคะ
 ก๊อตจิ : มึง เรากินไม่ได้เหรอ กคุณพี่เค้าบอกว่า ปลาเช่นเจ้า
 แม่ค้า : ปลาเส้นเจ้า
 ก๊อตจิ : ก็คือเอาไปไหว้พระอย่างนี้
 เจนนี่ : อ้อ
 กอล์ฟ : ไม่ใช่ปลาเช่นผีก็เลยกินไม่ได้
 เจนนี่ : อ้อ อด
 ก๊อตจิ : ถ้าจะให้มันกินต้องเรียกว่าปลาเช่นผี
 แม่ค้า : ปลาเช่นผีเนาะ
 ก๊อตจิ : ปลาเช่นผีเนาะ ขอขอบคุณะเจ้า

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้สอบถามเกี่ยวกับอาหารในร้านที่กำลังไปชวนคุยว่าเป็นอะไร ประกอบกับแม่ค้าร้านดังกล่าวเป็นคนภาคเหนือทำให้การพูดจะลงท้ายด้วยคำว่า “เจ้า” เมื่อผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้ยืมว่าสิ่งนั้นคือ ปลาเส้น ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงนำคำว่า “เส้น” และคำว่า “เจ้า” ที่แม่ค้าบอกมาสร้างสถานการณ์โดยคำว่า “เส้น” ที่ออกเสียงเหมือนคำว่า “เช่น” และเอาคำว่า “เจ้า” ที่เป็นคำลงท้ายของคนภาคเหนือมา

เปลี่ยนความหมายใหม่ให้หมายถึง “เจ้าที่” การหยอกล้อดังกล่าวของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 เป็นการหยิบเอาปมด้อยในเรื่องรูปร่างหน้าตาของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ที่มีหน้าตาเหมือนคนตายหรือผีมากล่าวล้อเลียน อีกทั้งผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ยังบอกอีกว่า เราไม่สามารถกินได้ เพราะสถานการณ์ดังกล่าวที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 นั้นหมายถึงก็คือ ปลาเส้นที่เอาไว้ไหว้เจ้า ไม่ใช่ ปลาเส้นที่เอาไว้ไหว้ผี การหยอกล้อดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความอ่อนคลายที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้นำคำว่า “เส้น” มาพ้องเสียงกับคำว่า “เซ่น” ในการสร้างสถานการณ์เพื่อให้ความหมายของคำดังกล่าวเปลี่ยนไป อีกทั้งยังล้อเลียนเรื่องรูปร่างหน้าตาของตนกับผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ในการสร้างความขบขันอีกด้วย

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การพ้องเสียงของคำว่า “เส้น” ที่หมายถึง “สิ่งที่มีลักษณะเป็นสาย แฉก แฉว ที่ไม่จำกัดความยาว” และคำว่า “เซ่น” ที่หมายถึง “การเอาอาหารไปไหว้หรือสังเวยผีหรือเจ้า” มาสร้างสถานการณ์ในการล้อเลียนเรื่องรูปร่างหน้าตาของผู้ดำเนินรายการในการสร้างอารมณ์ขัน

ตัวอย่างที่ 15

เจนนี่ : กูเสร็จแล้ว กูไปหายาก่อนนะ พร้อมแล้วจะกลับมาถ่าย
 ช่างทำผม : เปิดไปข้างหลังก็เจอหญ้า
 เจนนี่ : คนละหญ้าอัสตวั
 ก๊อตจิ/กอล์ฟ : (หัวเราะ)
 เจนนี่ : แล้วไม่ใช่ทุ่งหญ้านะ
 ก๊อตจิ : อะไร
 เจนนี่ : บอกให้หนูมาทางนี้
 กอล์ฟ : ข้างหลัง
 เจนนี่ : ข้างหลังคือพี่กอล์ฟด้วย

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 354 : พัทลุง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้แต่งตัวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงบอกกับผู้ดำเนินรายการและทีมงานว่าตนขอกลับไปหายาก่อน ถ้าทุกคนพร้อมเมื่อไหร่จะกลับมาถ่ายรายการ คำว่า “ย่า” ของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 หมายถึง แม่ของพ่อ ช่างทำผมจึงบอกกับผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ว่าหญ้าอยู่ทางด้านหลัง โดยหมายถึงหญ้าที่เป็นพีชหรือต้นหญ้า การสนทนาดังกล่าว

เป็นการเข้าใจผิดกันระหว่างการสื่อสาร เนื่องจากคำว่า “ย่า” และ “หญ่า” นั้นออกเสียงเหมือนกัน ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงคลี่คลายสถานการณ์ด้วยการส่งมุกต่อด้วยการบอกว่า ไม่ใช่ทุ่งหญ่านะ แต่หมายถึง ย่า ที่นั่งอยู่ข้างหลัง ซึ่งหมายถึง ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 (พีทอล์ฟ) สถานการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความอ่อนคลายที่ว่า ผู้ดำเนินรายการได้พลิกแพลงสถานการณ์ที่เข้าใจผิดกันระหว่างการสื่อสารมาสร้างความขบขัน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การป้องกันของคำว่า “ย่า” ที่หมายถึง แม่ของพ่อ และคำว่า “หญ่า” ที่หมายถึง พี่ช ที่ใช้ในบริบทที่แตกต่างกัน และการล้อเลียนในเรื่องวัยของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ที่มีอายุมากกว่าคนอื่น ๆ

3.1.2.3 การใช้คำพวน หมายถึง การกลับคำ โดยสลับให้ออกเสียงพยัญชนะและสระตรงกันข้ามกับคำเดิม แต่ยังคงเสียงพยัญชนะไว้ในตำแหน่งเดิม ส่วนเสียงวรรณยุกต์อาจคงเสียงไว้ในตำแหน่งเดิมหรือสลับตำแหน่ง รวมทั้งอาจเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ได้บ้าง คำพวนส่วนใหญ่จะมีเสียงวรรณยุกต์คงอยู่ในตำแหน่งเดิม ทำให้เกิดเป็นคำใหม่ที่มีความหมายเปลี่ยนไปจากคำเดิมถือเป็นลักษณะของภาษาอย่างหนึ่งที่พบมากในภาษาพูด ซึ่งแสดงให้เห็นปฏิภาณไหวพริบของผู้พูดและผู้ฟัง หากผู้ฟังสามารถตีความตามคำพวนได้อย่างรวดเร็วก็แสดงว่ามีความเข้าใจการพลิกแพลงทางภาษาได้ทัดเทียมกับผู้พูดดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 16

แม่สน : นี่! อย่าหันตูดไปทางกล้องสิ มันไม่ดี
 เจนนี่ : อ้อ หรือคะ
 ก๊อตจิ : เนี่ยเห็นมะ ไม่รู้เรื่องเลยทำที่วีมาตั้งกี่ปีชาติ
 เจนนี่ : ให้หันตูดไปทางไหน
 ก๊อตจิ/แม่สน : **หันตูดให้แตก**
 ก๊อตจิ : ทำเสียงจ๊ิบ จ๊ิบ

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้นั่งหันหลังให้กับกล้อง ซึ่งเป็นทิศทางเดียวกับแดดจากพระอาทิตย์ส่องลงมาพอดี คุณแม่สนจึงบอกว่า “นี่! อย่าหันตูดไปทางกล้องสิ มันไม่ดี” ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงพูดว่า “**หันตูดให้แตก**” พร้อมกับทำเสียง “จ๊ิบ จ๊ิบ” เพื่อเป็นการอธิบาย

ความหมายของสิ่งที่ต้องการจะสื่อ โดยประโยคดังกล่าวเป็นประโยคที่ต้องผวนกลับ จึงจะเข้าใจความหมายของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ต้องการจะสื่อบทสนทนาในข้างต้นสอดคล้องกับทฤษฎีความอ่อนคลาย จะเห็นได้จากการกระทำของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถและไหวพริบทางภาษาของผู้ดำเนินรายการที่รวดเร็วในการโต้ตอบบทสนทนาในสถานการณ์ดังกล่าว

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การผวนคำ โดยการผวนคำกลับจะทำให้ความหมายนั้นมีความหมายเกี่ยวกับเพศ สังเกตได้จากท่าทางของผู้ดำเนินรายการที่แสดงออกมาเพื่อให้ผู้ร่วมรายการเข้าใจในสิ่งที่ผู้ดำเนินรายการจะสื่อ ซึ่งการกระทำดังกล่าวของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 สร้างความขบขันให้กับผู้ร่วมรายการได้เป็นอย่างมาก

ตัวอย่างที่ 17

กอล์ฟ/ก๊อตจิ : สัวส์ตีคะ

คุณเทวิน (วิทยากร) : ไอสวนหินนี่จะเป็นคล้าย ๆ สวนหินแห่งจินตนาการนะครับ เราจะมองจินตนาการเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ เป็นรูปช้างนะครับ รูปปลานะครับ

ก๊อตจิ : มันเหมือนแมวน้ำอู้งอมนอนเหมือนกันเนอะ

คุณเทวิน (วิทยากร) : เตี่ยต้องให้ทางเทยเทียวไทยตั้งชื่อหินให้เราสักก้อนนะครับ ว่า อันไหนโดนใจที่สุด

เจนนี : มันใจแล้วไข่ม้อยคะ

คุณเทวิน (วิทยากร) : ไข่ครับ

ก๊อตจิ : งั้นหนูเริ่มให้เลย อันนี้นะคะ หินอันนี้นะคะ ลักษณะมีโค้ง ๆ นะคะ ดูว่าเหมือนจะเป็นตัวอักษรได้สมัยก่อนนะคะ หนูเลยตั้งชื่อหินนี้ว่า หินปี ค่ะ

กอล์ฟ/เจนนี : (หัวเราะ)

คุณเทวิน (วิทยากร) : หินปีเหรอ อันนี้หนอนทะเลนะครับเนี่ย

เจนนี : ไหนคะ

คุณเทวิน (วิทยากร) : หนอนทะเล

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นการบรรยายลักษณะของหินที่มีลักษณะคดโค้งเหมือนตัวอักษรภาษาอังกฤษ ผู้ดำเนินรายการมีการยกตัวอักษรภาษาอังกฤษ ตัว “บี” มาเป็นตัวอย่าง เมื่อมารวมกับคำว่า “หิน” จะเป็นคำว่า “**หินบี**” ด้วยความสามารถของผู้ดำเนินรายการที่มีปฏิภาณไหวพริบที่คล่องแคล่วในการสร้างคำ พร้อมมีการใช้ท่าทางประกอบเป็นท่าบิน จึงทำให้ผู้ชมทราบถึงเจตนาของผู้ดำเนินรายการว่าผู้ดำเนินรายการไม่ได้ต้องการจะสื่อว่า หมายถึงคำว่า “หินบี” จริง ๆ แต่หมายความถึงอีกคำที่ผวนกลับซึ่งคำนั้นเป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวกับอวัยวะเพศ บทสนทนาในข้างต้นสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่า การสร้างคำดังกล่าวพร้อมท่าทางประกอบของผู้ดำเนินรายการเป็นการสร้างความขบขันให้แก่ผู้ชม

จากสถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การใช้คำผวนของคำว่า “หินบี” เมื่อผวนคำกลับจะทำให้ความหมายของคำนั้นมีความหมายเกี่ยวกับเพศ

ตัวอย่างที่ 18

ก๊อตจิ : เราจะยืนแค่ตรงนี้หรือคะ เราไม่เดินเลย
 คุณต๊ะ : เดินครับ
 ก๊อตจิ : คุณเต้จะไม่พาเราไปที่อื่น
 กอล์ฟ : เค้าไม่ใช่คุณเต้
 ก๊อตจิ : อ้าวคุณต๊ะ คุณเต้เป็นอะไรกับคุณต๊ะคะ
 คุณต๊ะ : เป็นพี่ครับ
 ก๊อตจิ : อ้อ คุณเต้เป็นพี่ของคุณต๊ะ ซึ่งคุณเต้เนี่ยชื่อจริงชื่อ **เต้จะแบด**
 ส่วนคุณต๊ะนะคะ ชื่อจริงชื่อ **ต๊ะนะแจด**

(เทย์เที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้ชวนเจ้าของสวนดอกไม้เดินไปดูดอกไม้ในสวน แต่กลับลืมชื่อจึงทำให้เรียกชื่อของเจ้าของสวนผิด จากคุณต๊ะ เป็นคุณเต้ ด้วยความผิดพลาดในการเรียกครั้งนี้ ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงพลิกสถานการณ์เพื่อกลบเกลื่อนความผิดในครั้งนี้อย่างการแกล้งเรียกชื่อ พร้อมกับนำชื่อของเจ้าของสวนมาผวนคำเล่น ซึ่งคำผวนนั้นมีความหมายเกี่ยวกับเพศ จึงทำให้สถานการณ์ดังกล่าวคลี่คลาย สอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่า ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 สามารถพลิกแพลงสถานการณ์ที่ผิดพลาด มาสร้างสถานการณ์เพื่อสร้างอารมณ์ขันให้กับเจ้าของสวนดอกไม้แทน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี คือ การใช้คำพวน โดยการนำชื่อของเจ้าของสวนมาพวนคำ และเมื่อพวนคำกลับจะทำให้ความหมายของคำนั้นมีความหมายเกี่ยวกับเพศ ทำให้เกิดอารมณ์ขันเมื่อรู้ว่าพวนกลับนั้นหมายความว่าอะไร

ตัวอย่างที่ 19

- กอล์ฟ : นี่เรามาตรึงกันก็หลายรอบ แต่บ่อย ๆ ที่เรามาตรึงเราก็มักจะไปลงทะเลเนาะ ลงเกาะอะไรอย่างนี้
- ก๊อตจิ : อ่า
- กอล์ฟ : มีเที่ยวในเมืองบ้างประปราย
- เจนนี่ : ค่ะ
- กอล์ฟ : แต่เรายังเก็บบริเวณสถานที่เที่ยวในเมืองได้ไม่หมด ไม่ครบ ก็เลยคิดว่าจะเริ่มต้นเที่ยวในเมืองกันก่อน โดยใช้พาหนะที่เป็นสัญลักษณ์หนึ่งของจังหวัดตรัง นั่นก็คือ
- ก๊อตจิ : เออ
- เจนนี่ : รถเครื่องค่ะ
- ก๊อตจิ : หะ
- เจนนี่ : รถเครื่อง ค่าขับรถเครื่องกันที่นี่
- ก๊อตจิ : รถเครื่องมันมอไซค์ไม่ใช่หรอ
- กอล์ฟ : เออ รถเครื่องมอไซค์นี่
- เจนนี่ : อ้าวไม่ใช่หรอ
- ก๊อตจิ : ไม่ใช่
- กอล์ฟ : อันนี้ไม่ใช่มอไซค์นี่
- ก๊อตจิ : อันนี้ไม่ใช่มอไซค์นี่ อันนี้มอเต็มกระต๋อย
- เจนนี่ : อ้อ หะ
- ก๊อตจิ : ไม่ใช่หรอ

(เที่ยวเที่ยวไทย, ตอนที่ 353 : ตรัง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ได้เปิดรายการโดยการแนะนำยานพาหนะที่เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัดตรัง ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ที่มีถิ่นกำเนิดทางภาคใต้จึงพูดขึ้นว่า

“รถเครื่อง” แต่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ที่มีถิ่นกำเนิดทางภาคกลางเรียกว่า “รถมอเตอร์ไซด์” จึงทำให้เกิดความขัดแย้งทางการใช้ภาษาในการเรียกรถมอเตอร์ไซด์ของทั้งสอง ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงเปลี่ยนประเด็นในเรื่องสนทนาเพื่อคลี่คลายสถานการณ์ โดยการบอกว่า “มอเตอร์ไซด์” หากนำคำดังกล่าวมาผวนกลับ จะทำให้ทราบว่าคำนั้นมีความหมายเกี่ยวกับเพศ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังสนทนางันอยู่ สถานการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความไม่เข้ากันเพราะการสร้างคำดังกล่าวของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องกำลังสนทนา

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี คือ การใช้คำผวน โดยคำดังกล่าวเมื่อนำมาผวนกลับจะทำให้ทราบว่ามี ความหมายเกี่ยวกับเพศ เพื่อเบี่ยงประเด็นในบทสนทนาในการสร้างอารมณ์ขัน

ตัวอย่างที่ 20

- กอล์ฟ : ให้พี่เจนนีไปเล่นด้วยได้มั๊ยอะ เล่นเป็นคนละตัว
- น้อง : ได้ครับ ๆ
- เจนนี : หัวดีดีคะ น้ำบาว
- น้อง : ชื่อไรนึ
- เจนนี : ชื่ออิสซเบลล่า ค่ะ
- น้อง : โอ้ว อิสซเบลล่า แล้ว....
- เจนนี : เรียกง่าย ๆ ว่าอิสสัตว์ก็ได้คะ
- ก๊อตจิ : ไม่ได้สิ อิสสะเบนล่า
- เจนนี : อิสสัตว์ อิสสัตว์เบนล่า
- ก๊อตจิ : อิสสัตว์เบนล่า
- กอล์ฟ : เรียกเต็ม ๆ ดีกว่า
- เจนนี : อิสสัตว์เบนล่า ค่ะ
- น้อง : เมื่อกี้เห็นชื่อแพนเค้กอยู่เลย
- เจนนี : เปลี่ยนแล้วคะ ได้ผัวฝรั่งคะ
- ก๊อตจิ : หันหนี ๆ
- กอล์ฟ : หันหนี หันหนีมาเรื่อย ๆ
- เจนนี : เป็นไรคะ น้องเหน้อยนิมาฟัง เหน้อยเล่นหนังลุงหรรคคะ

น้อง : ไม่ใช่ครับ เหนื่อยกับคนพากย์
 เจนนี่ : ถ้าเหนื่อยไปกินข้าวกันมัย
 กอล์ฟ/ก๊อตจิ : อ่า
 กอล์ฟ : ไหนลองบอกเมนูเค้าไปดูซิว่า มีไรกินบ้างเผื่อเค้าจะสนใจ เร็ว
 เจนนี่ : มีคั่วกลิ้งน้ำบูดู แกงส้มยอดผัก
 กอล์ฟ : หอยผัดน้ำมันหมี
 เจนนี่ : หอยผัดน้ำมันหมี
 ก๊อตจิ : เห็นไม่ได้
 เจนนี่ : กินมัยจ๊ะ
 น้อง : **หอยผัดน้ำมันหมี** อย่ากินนะ
 เจนนี่ : เอาทำอะไรคะ
 น้อง : เหม็นมัน
 เจนนี่ : เหม็นมัน เคยกินหรือ
 น้อง : ไม่เคย
 เจนนี่ : ไม่เคยแล้วรู้ได้ไงอะว่าเหม็นมัน
 น้อง : แล้วมันเหม็นมัย
 เจนนี่ : มันไม่เหม็น แต่อย่างอื่นเหม็น
 น้อง : เฮ! แล้วอย่างอื่นเหม็นมัย
 เจนนี่ : ฮอ หมีเหม็นมัยอ้อ ถ้าเห็นมันก็เหม็นแล ถ้าเห็นมันก็เหม็นแล
 ก๊อตจิ : ยิ่งเด็ก น้องยิ่งเด็ก

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 358 : สุราษฎร์ธานี)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นสถานการณ์ที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ต้องการชวนน้องที่เล่นหนัง
 ตะลุงคุย โดยเริ่มด้วยการผลัดกันแนะนำตัวเอง แต่ชื่อของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ที่แนะนำไป
 ขัดแย้งกับรูปร่างหน้าตา จึงทำให้น้องหันหน้าหนี ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงชวนน้องคุยต่อด้วย
 การไปกินข้าว แต่อาหารที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 แนะนำมาอย่าง “หอยผัดน้ำมันหมี” ทำใ้
 น้องรับทันทีที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 นั้นสั่งให้ หากนำชื่ออาหารดังกล่าวมาผวนกลับ จะทำ
 ให้ทราบว่ชื่ออาหารดังกล่าวนั้นมีความหมายเกี่ยวกับเพศ และในช่วงท้ายน้องก็ได้ถามว่า “หมี
 นั้นเหม็นมัน” ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงตอบกลับไปว่า “ถ้าเห็นมันก็เหม็นแล” หากนำคำว่า

“เห็นหมี” มาผวนกลับก็จะทำให้เข้าใจความหมายของคำดังกล่าวทันที ซึ่งคำที่มีความหมายสื่อเกี่ยวกับเพศ ไม่ค่อยเป็นที่นิยมที่สามารถคุยกันได้อย่างเปิดเผยในสังคมไทย ถือเป็นกรกระทำที่ออกนอกแผน และการกระทำดังกล่าว ถือเป็นการใช้ปฏิภาณไหวพริบทางการใช้ภาษามาเพื่อสร้างสถานการณ์ในการสร้างอารมณ์ขันได้อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลาย ดังที่ ชิกันด์ พรอยด์ เชื่อว่า การหัวเราะเป็นพลังทางจิต เมื่อได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระจากการเก็บกดทางความรู้สึกนึกคิดที่ต้องห้าม

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี คือ การใช้คำผวน โดยคำดังกล่าวมีเนื้อหาที่มีความหมายเกี่ยวกับเพศมาสร้างสถานการณ์เพื่อสร้างอารมณ์ขัน

3.1.2.4 การใช้คำภาษาถิ่น หมายถึง ภาษาย่อยที่ใช้พูดกันในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่เกิดจากการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย ความเข้าใจกันระหว่างผู้คนที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่นนั้น ๆ อาจจะแตกต่างไปจากมาตรฐาน หรือภาษาที่คนส่วนใหญ่ของแต่ละประเทศใช้กัน อาจจะแตกต่างจากภาษาในท้องถิ่นอื่นทั้งทางด้านเสียง คำ และการใช้คำ ภาษาถิ่นเป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะทั้งถ้อยคำและสำเนียง ภาษาถิ่นจะแสดงถึงเอกลักษณ์ ลักษณะความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นของแต่ละภาคของประเทศไทย ภาษาถิ่นทุกภาษาเป็นภาษาที่สำคัญในสังคมไทย เป็นภาษาที่บันทึกเรื่องราว ประสบการณ์ และวัฒนธรรมทุกแขนงของท้องถิ่น ในรายการเที่ยวเที่ยวไทย พบการใช้ภาษาถิ่นเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 21

ก๊อตจิ : ร้านนี้อายากถ่ายรูป
 ป้าเปิด : ถ่ายรูปจิ้มคะ
 ก๊อตจิ : ถ่ายรูปจิ้มอะหยั่ง
 แม่ค้า : **ถ่ายรูปจิ้มเจ้า** ขอถ่ายรูปหน่อย
 ก๊อตจิ : ถ่ายรูปจิ้มเจ้า ห๊ะ คนเหนือ คนเหนืออู้จะอู้จะอั้น ถ่ายรูปยังเงะเจ้า
 แม่ค้า : ถ่ายรูปจิ้มเจ้า
 ก๊อตจิ : อ้ายยย...ถ่ายบได้เจ้า บมีรูปจิ้มเจ้า มีแต่รูป(ผี)เจ้า พุดหยาบ ๆ เลยเจ้า
 รูป_วยเจ้า

(เที่ยวเที่ยวไทย, ตอนที่ 351 : พระยา)

บทสนทนาในข้างต้นแม่ค้ำนั้นต้องการขอถ่ายรูปกับผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 พร้อมกับพูดด้วยภาษาไทยถิ่นเหนือว่า “ถ่ายรูปจิมเจ้า” ซึ่งคำว่า “จิม” ในภาษาไทยถิ่นเหนือหมายถึง หน้อย ด้วยความที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ไม่มีความรู้ในภาษาไทยถิ่นเหนือ จึงทำให้ไม่เข้าใจในภาษาไทยถิ่นเหนือที่แม่ค้ำนั้นสื่อสารนั้นหมายความว่าอะไร ประกอบกับคำว่า “จิม” ในภาษาไทยถิ่นเหนือที่ออกเสียงคล้ายกับอวัยวะเพศของผู้หญิงในภาษาไทยถิ่นภาคกลาง /จิม/ จึงทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 เกิดความเข้าใจผิดคิดว่าแม่ค้ำคนนั้นต้องการจะถ่ายรูปอวัยวะเพศของตน ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงบอกกลับไปว่าถ่ายไม่ได้ เพราะตนนั้นไม่มี การสนทนาดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความอ่อนคลายที่ว่าความไม่รู้ทางภาษาไทยถิ่นของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ทำให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์ถิ่นเหนือนั้นผิด จึงทำให้การสื่อสารระหว่างผู้ดำเนินรายการและแม่ค้ำคนดังกล่าวนั้นคลาดเคลื่อน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือ และคำที่ใช้สื่อสารนั้นการออกเสียงคล้ายกับเรื่องเพศ ซึ่งสถานการณ์ความเข้าใจผิดดังกล่าวสร้างความตลกขบขันให้กับผู้ชมและคู่สนทนาเป็นอย่างมาก

ตัวอย่างที่ 22

กอล์ฟ : เปลี่ยนชุดกันคะ wannabe contest 2018 ค่ะ

เจนนี่ : มึง เดี่ยวๆ ทีมกูไม่เอาชุดมาอะ

ต้นหอม : ลืม

กอล์ฟ/ก๊อตจิ : อ้าว

เจนนี่ : ลืมอ้าว ไป ไปขึ้นรถตู้กัน

เนี่ย ย่าง**รถถีบ**อยู่สองคันพอดีไป

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นการใช้ภาษาถิ่นได้ร่วมด้วย ปรากฏการใช้คำว่า “รถจักรยานหรือรถจักรยานสองล้อ” ที่เป็นคำในภาษาไทยถิ่นภาคกลาง แต่ในภาษาไทยถิ่นใต้จะเรียกว่า “**รถถีบ**” แสดงให้เห็นได้ว่าภาษาถิ่นทั้งสองถิ่นมีการใช้และเรียกของทั้งสองสิ่งแตกต่างกัน ในสถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการและผู้เข้าแข่งขันทั้งสองคนมีภูมิสำเนาอยู่ทางภาคใต้ จึงทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 มีความเข้าใจในภาษาท้องถิ่นของผู้เข้าแข่งขัน (ต้นหอม) สื่อสารด้วย การสนทนาดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความอ่อนคลายที่ว่า การสนทนายระหว่างผู้ดำเนินรายการและผู้เข้าแข่งขัน มีการสนทนาด้วยการ

ใช้สำเนียงถิ่นได้ ประกอบกับท่าทางต้นตระกูลของทั้งสองสร้างความขบขันให้กับผู้ร่วมรายการเป็นอย่างมาก

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือ การใช้ภาษาถิ่นพร้อมสำเนียงถิ่นได้ในการสนทนา ทำให้ผู้ร่วมรายการตลกกับท่าทางของทั้งสองคนที่ต้นตระกูลกับเหตุการณ์นั้น ๆ

3.1.2.5 การใช้คำสองแง่สองง่าม หมายถึง คำที่มีความหมายตีได้

เป็น 2 นัย ทั้งความหมายธรรมดาและความหมายที่สื่อไปในทางหยาบโลน มักใช้ในปริศนา คำทาย โดยในรายการ “เทยเทียวไทย” มีการใช้คำกำกวมเพื่อเลี่ยงการกล่าวคำหยาบโลนอย่างตรงไปตรงมา การกล่าวเลี่ยงดังกล่าวช่วยให้ผู้ชมรู้สึกผ่อนคลายจึงเกิดเป็นอารมณ์ขันขึ้น

คำสองแง่สองง่าม มีความหมายแตกต่างกับ คำผวน คือการใช้คำสองแง่สองง่ามนั้น หมายถึง การใช้คำกำกวมเพื่อเลี่ยงการกล่าวคำหยาบโลนอย่างตรงไปตรงมา มีความหมายแฝง ทำให้คำส่วนใหญ่จะต้องตีความหมายก่อนเสมอ ส่วนคำผวนจะเป็นการนำคำมากลับคำ เป็นกลวิธีทางภาษาอย่างหนึ่งในการสลับออกเสียงพยัญชนะกับเสียงสระ และเมื่อนำคำนั้น ๆ มาผวนกลับก็จะมี ความหมายเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยคำดังกล่าวเป็นคำที่มีความหมายแบบตรงตัว ไม่ต้องตีความหมายของคำ ๆ นั้น เพราะไม่มีความหมายแฝง

ตัวอย่างที่ 23

เจนนี่ : คำถามมีอยู่ว่า

ก๊อตจิ : แปปนึ่ง ตอนนี้อยู่อะไรไม่ได้สนใจอะไรแล้ว ไม่ได้อธิบายอะไรด้วย มองในภาพว่ามีอะไรบ้าง พี่เจนนี่ลองหาคำถามให้กับน้องปอยสิคะ

เจนนี่ : มาคะ น้องชายที่อยู่ในภาพนี้ มีขนาดกี่นิ้วคะ

กอล์ฟ : ไม่ได้ ไม่ได้

ก๊อตจิ : ไม่ได้

เจนนี่ : สองนิ้ว ก็เฉลยอยู่

กอล์ฟ/ก๊อตจิ : อ้ออออ

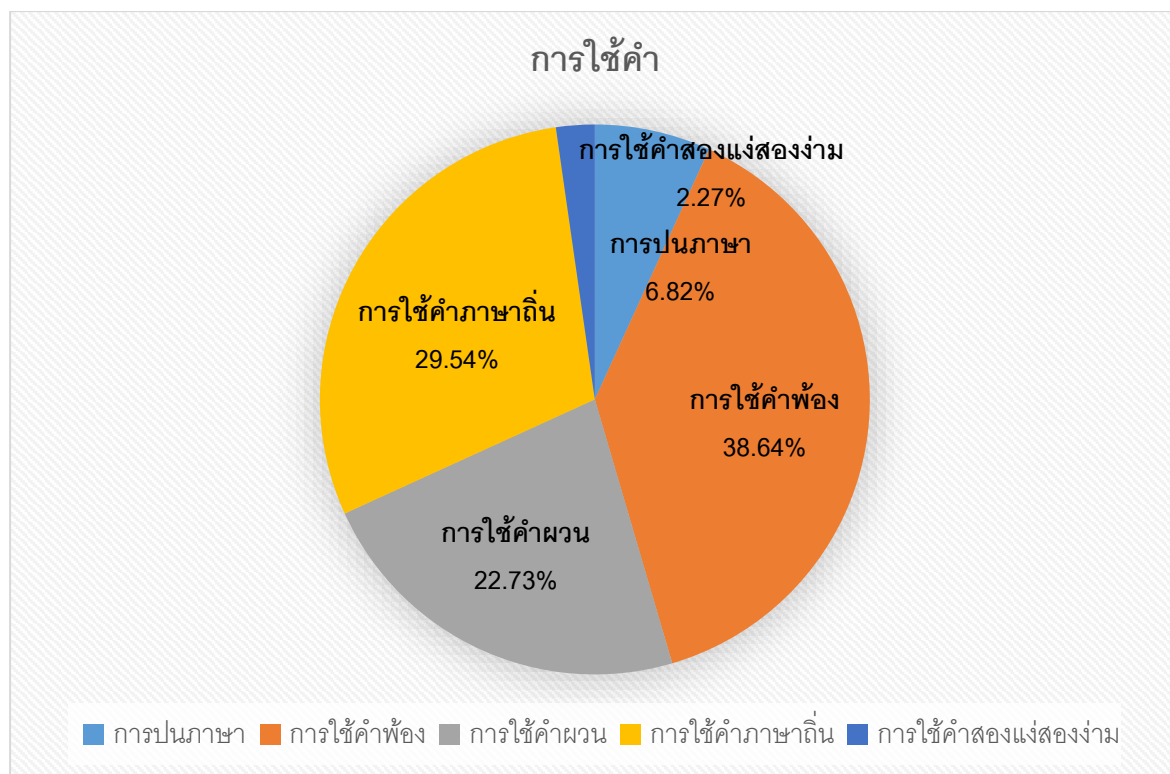
เจนนี่ : คำถามใช้ไม่ได้แล้วเนี่ย

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 346 : ชัยนาท)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการมีการตั้งคำถามโดยใช้คำว่า “สองนิ้ว” และไม่มีการชี้เจาะจงถึงเด็กที่อยู่ในภาพ เพื่อให้แขกรับเชิญนั้นคิดได้หลายประเด็น และในภาพนั้นเป็นภาพการเล่นของเด็กไทยและกำลังกระโดดน้ำเล่นในคลอง เมื่อแขกรับเชิญตอบคำถามมาผู้ดำเนินรายการจึงเฉลยคำตอบที่ถูกต้องโดยการชี้ไปที่เด็กที่ชูนิ้วสองนิ้วไว้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ดำเนินรายการตั้งใจตั้งคำถามให้ดูสองแง่สองง่ามและหลีกเลี่ยงการใช้คำที่เกี่ยวกับเพศ สอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการได้เลือกใช้คำสองแง่สองง่าม เพื่อให้ผู้ชมและผู้ร่วมรายการนั้นได้ติดตามและคิดได้หลายประเด็นและคำดังกล่าวทำให้คนคิดว่าสื่อถึงเรื่องเพศ และการกล่าวสื่อถึงถือเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศเพื่อผ่อนคลายจากความตึงเครียด

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี ได้แก่ การใช้คำสองแง่สองง่าม และการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศในการสร้างสถานการณ์เพื่อสร้างอารมณ์ขัน

จากการศึกษาการใช้ภาษาและกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” จำนวน 13 ตอน ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันได้ทั้งหมด จำนวน 323 ครั้ง ซึ่งพบในด้านการใช้คำเพื่อสร้างอารมณ์ขันทั้งหมดจำนวน 44 ครั้ง สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) การปนภาษาพบ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.82, 2) การใช้คำพ้อง พบ 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.64, 3) การใช้คำพวน พบ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.73, 4) การใช้คำภาษาถิ่น พบ 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.54 และ 5) การใช้คำสองแง่สองง่าม พบ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.27 ซึ่งกลวิธีที่พบมากที่สุดในการใช้คำเพื่อสร้างอารมณ์ขัน คือการใช้คำพ้อง และกลวิธีดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลาย

1) การปนภาษา

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.82

2) การใช้คำพ้อง

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.64

3) การใช้คำผวน

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.73

4) การใช้คำภาษาถิ่น

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.54

5) การใช้คำสองแง่สองง่าม

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.27

ผลการศึกษาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการได้นำเสนอรายการที่เน้นความบันเทิง โดยวิธีการสื่อสารทางภาษาที่สร้างสรรค์ของผู้ดำเนินรายการ ผ่านการสอดแทรกมุกตลกและปฏิภาณไหวพริบทางการใช้ภาษาและการสื่อสารของผู้ดำเนินรายการที่โต้ตอบการสนทนาได้อย่างฉับไว โดยใช้สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวมาเล่นผ่านการใช้ภาษาในการสร้างอารมณ์ขัน ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการสร้างเนื้อหาควบคู่ไปด้วย เพราะภาษาถือเป็น

องค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการสื่อสาร และเป็นส่วนหนึ่งในเนื้อหา หากมีภาษาแล้วแต่ขาดเนื้อหากໍไม่สามารถทำให้อารมณ์ขันนั้นเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์

3.2 กลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

เนื้อหาเป็นรายละเอียดที่ผู้ดำเนินรายการนำเรื่องราวต่าง ๆ มานำเสนอต่อผู้ชม เพื่อให้เรื่องนั้นมีเรื่องราวตามที่ผู้ดำเนินรายการต้องการหรือคาดหวังเอาไว้ โดยเนื้อหาจากรายการเทยเที่ยวไทยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่ใกล้เคียงกับชีวิตความเป็นอยู่ เสมือนเป็นเครื่องสะท้อนสังคมไทยปัจจุบัน ในรายการ “เทยเที่ยวไทย” พบกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ และ 2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการหยอกเย้า สามารถแบ่งได้ดังนี้

3.2.1 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ ในรายการเทยเที่ยวไทยพบการสร้างเนื้อหาที่สร้างอารมณ์ขัน สามารถแบ่งออกได้เป็นอีก 2 ประเภทย่อย ได้แก่ 1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวพาราสิ และ 2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน สามารถแบ่งการวิเคราะห์และกลวิธีที่พบตามตารางได้ดังนี้

กลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน	
การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ	ความถี่
การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการเกี่ยวพาราสิ	10 ครั้ง
การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน	49 ครั้ง
รวม	59 ครั้ง

3.2.1.1 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวพาราสิ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 147-148) ได้ให้ความหมายของคำว่า “เกี่ยว” ไว้ว่า (ก.) รััด พันแน่น ติดแน่น และคำว่า “เกี่ยวพานหรือเกี่ยวพาราสิ” หมายถึง (น.) การพูดทะลอม พูดให้รักในเชิงซู้สาว พูดเลียบเคียงเพื่อให้สมปรารถนา หรือในอีกความหมายหนึ่ง เกี่ยวพาราสิ คือ การที่หนุ่มสาวพยายามเข้าหาบุคคลหรือเพศตรงข้ามที่หมายปองเอาไว้เพื่อผูกมิตรไมตรี หรือเรียกอีกอย่างว่า “จีบ” นั่นเอง ในรายการเทยเที่ยวไทยพบการเกี่ยวพาราสิในสถานการณ์ที่ผู้ดำเนินรายการนั้นมีการพูดในเชิงจีบกันกับเพศเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 24

- ป้อมแป้ม : ใส่แว่นแล้วน่ารักจังเลยอะ
- ก๊อตจิ : หน้าเหมือนใครซักคนอะ แต่นึกไม่ออก
- สมาร์ท : จ้าผมถอดแว่น
- ก๊อตจิ : ลองถอดแว่นมัย
- สมาร์ท : ถอดแว่น
- ป้อมแป้ม : อ้อ! ก็น่ารักแต่ใส่แว่นดีกว่า สายตาสั้นเท่าไรอะ
- สมาร์ท : ใส่แว่นสั้น 400 ครับ
- ก๊อตจิ : เยอะเหมือนกัน
- ป้อมแป้ม : อ้อ แต่นี่สายตายาว
เธอทำให้ฉันต้องกลายเป็นคนที่สายตายาว เพราะว่าฉันได้แต่มอง
เธออยู่แค่วกั๊ว ๆ ได้หวังใยจะมาใกล้ไป...แล้ว...แล้ว
- ก๊อตจิ : เอ้ย มองหาเพื่อนข้างหลังเฉยเลยอะ
- สมาร์ท : อันนี้ป็นไงบ้างครับ
- ก๊อตจิ : โอเค อันนี้รสชาติดี เปลี่ยนเรื่องเนอะ
- ป้อมแป้ม : ทำไมไม่ฟัง ไม่อยากฟังเธอ

(เทย์เทียวไทย, ตอนที่ 346 : ชัยนาท)

บทสนทนาในช่วงต้นผู้ดำเนินรายการมีการกล่าวชมเจ้าของร้านกาแฟและชวนคุยเรื่องสายตาสั้นหรือยาวขนาดเท่าไร เมื่อทราบคำตอบจากเจ้าของร้านกาแฟว่ามีสายตาสั้น ผู้ดำเนินรายการจึงตอบตรงข้ามกันเพื่อที่จะให้เนื้อหาของบทสนทนาที่กำลังจะร้องพร้อมเต้นประกอบในขณะเดียวกันเจ้าของร้านนั้นก็ตัดบทสนทนาและเบี่ยงเบนความสนใจดังกล่าวโดยการเปลี่ยนเรื่องสนทนา ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 4 นั้นถูกเมินจากบทสนทนาดังกล่าว การกระทำของผู้ดำเนินรายการคนที่ 4 สอดคล้องกับทฤษฎีความอ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 4 นั้นพยายามเบี่ยงประเด็นการสนทนาเพื่อดึงดูดความสนใจจากคุณสมาร์ท แต่คุณสมาร์ทนั้นไม่สนใจพร้อมกับเปลี่ยนเรื่องด้วยการชวนผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 คุยเรื่องของรสชาติกาแฟแทน ซึ่งการเกี้ยวพาราสีพ่อค้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 4 สร้างความตลกให้แก่ผู้ดำเนินรายการเป็นอย่างมาก

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือการเกี่ยวพาราสีของผู้ดำเนินรายการคนที่ 4 กับพ่อค้าคุณสมภาร โดยการนำเรื่องสายตาสั้นของพ่อค้ามาสัมพันธ์กับบทเพลง เพื่อร้องจีบพ่อค้าคุณสมภาร ซึ่งการแสดงของผู้ดำเนินรายการคนที่ 4 สร้างความขบขันระหว่างการสนทนาได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 25

เจนนี่ : ใส่แว่นเนี่ยจะได้มองเห็นเราชัด ๆ เหรอ

คุณเชาว์ (เจ้าของร้าน) : ใ้ครับ

เจนนี่/ก๊อตจิ : อู้ยยย!!

เจนนี่ : เพราะถ้าถอดแว่นเนี่ย ก็จะไม่มื่อเราอยู่ในสายตาใ้มัย

คุณเชาว์ (เจ้าของร้าน) : กลัวมองไม่เห็นครับ

เจนนี่ : หมา เอาขี้หมาค้ะ ป้ายตา

ก๊อตจิ : น้ำตาหมาดำ

เจนนี่ : อ้อ น้ำตาหมาดำค้ะป้ายตา

ก๊อตจิ : จะได้มองได้ชัด ๆ เนะ

คุณเชาว์ (เจ้าของร้าน) : ครับ

ก๊อตจิ : ชัดหมาเลยแมะ

(เพยเที๋ยวไทย, ตอนที่ 354 : พัทลุง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้สอบถาม คุณเชาว์ (เจ้าของร้าน) ว่าที่ใส่แว่นเพราะอยากเห็นตนชัด ๆ ใ้มัย เมื่อคุณเชาว์ (เจ้าของร้าน) ตอบกลับมา ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงแนะนำวิธีการมองใ้กับพ่อค้า ด้วยการนำขี้หมาดำมาป้ายตา และในขณะเดียวกันผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงบอกว่าน้ำตาหมาดำ ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงนำสิ่งที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 มากล่าวแนะนำเพราะสิ่งที่ตนบอกตอนแรกนั้นผิดและวิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่ใช้ในการมองเห็นผลการสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 และพ่อค้านั้นแสดงให้เห็นว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 นั้นได้หยิบนำจุดด้อยในเรื่องรูปร่างหน้าตาของตนเองกล่าวล้อเลียนตัวเอง โดยการเปรียบตนเองว่าเป็นผี อีกทั้งสถานการณ์ในข้างต้นยังสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่า ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้หยิบเอาจุดด้อยในเรื่องของรูปร่างใบหน้าที่ตนมากล่าวล้อเลียนเพื่อสร้างความตลกขบขันใ้กับผู้ร่วมรายการ

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้น 2 กลวิธี คือการเกี่ยวพาราสีของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 กับคุณเชาว์ (เจ้าของร้าน) และการนำจุดด้อยในเรื่องของรูปร่างหน้าตาของตนมากล่าวล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น

ตัวอย่างที่ 26

- เจนนี่ : มีแฟนรึยังอะ
- คุณเชาว์ (เจ้าของร้าน) : มีแล้วครับ
- ก๊อตจิ : อาหารเอามาเยอะ ๆ หน่อยสิ
- เจนนี่ : แดดร้อนจังเลยอะ ไม่ค่อยดื่ง ไม่ดื่งมานานอะโรงงให้ลูกค้าหน่อย
- ก๊อตจิ : เนี่ยกระทบผิวเห่อ
- ก๊อตจิ : จริง แล้วห้องน้ำประหลาดมาก มีซึกโครกด้วย งงมากร้านนี้อะไรวะ
- เจนนี่ : งงเลยอะ
- ก๊อตจิ : ให้โอกาสตอบอีกครั้ง มีแฟนหรือยัง
- คุณเชาว์ (เจ้าของร้าน) : ยังไม่มีครับ
- เจนนี่ : อู้ย!!
- ก๊อตจิ : เห็นร้านบรรยากาศดีจังเลย ฝุ่นฝุ่นเนี่ย อู้ยตายละ ฝุ่นเนี่ยก็เป็นเครื่องประดับนะคะ ไม่ได้ว่ามีอะไรนะ
- เจนนี่ : เนี่ย มองเห็นไปข้างนอกชัดเจนเลย จอดรถไว้หน้าร้านไม่หาย
- ก๊อตจิ : แน่นอนเลยคะ
- ก๊อตจิ : จริง...จริง
- เจนนี่ : ต้องมากินที่นี่ทุกวันแล้ว
- ก๊อตจิ : ถูก ขนาดจอดรอไว้สามเดือน ตำรวจยังไม่จับเลยนะคะเนี่ย
- ร้านเนี่ย
- เจนนี่ : อืมม ว่าแต่เมื่อไหร่อาหารจะมา

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 354 : พัทลุง)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นสถานการณ์ที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 นั้นได้ถามคุณเชาว์ (เจ้าของร้าน) ว่ามี “แฟนแล้วหรือยัง” หากคุณเชาว์ (เจ้าของร้าน) ตอบว่า “มีแฟนแล้ว” การกระทำของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 นั้นแสดงท่าทีไม่ค่อยเต็มใจและไม่สนุกสนานกับการสนทนา

อีกทั้งยังดีในเรื่องบรรยากาศในร้านในเชิงลบ ในทางกลับกันเมื่อผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ถ้าม คำถามเดิมอีกครั้ง และได้คำตอบว่า “ยังไม่มี” ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 และ 2 จะชมเรื่อง บรรยากาศภายในร้านว่าดี ชมกระทั่งการจอดรถที่หน้าร้านสามเดือนก็ยังไม่โดนตำรวจจับ จะเห็นได้ ว่าการกระทำของผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนนั้นมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเมื่อไม่ได้รับคำตอบ อย่างที่ตั้งใจไว้ สอดคล้องกับทฤษฎีความไม่เข้ากันที่ว่า การกระทำของผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนมี เจตนาให้เจ้าของร้านตอบว่า “ไม่มีแพน” เพราะอยากจะจับพ่อค้าคนดังกล่าว หากลองมอง ความเป็นจริงแล้วเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการจับพ่อค้าคนดังกล่าวหรือการจอดรถ ตรงที่ตั้งกล่าวแล้วไม่หายหรือโดนตำรวจจับ

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือการเกี่ยวพาราสีของ ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 กับคุณเซว (เจ้าของร้าน) ที่ชมเรื่องบรรยากาศภายในร้านว่าดี ชมกระทั่ง การจอดรถที่หน้าร้านสามเดือนก็ยังไม่โดนตำรวจจับ เมื่อเจ้าของร้านตอบว่า “ไม่มีแพน” การกระทำของผู้ดำเนินรายการสร้างเสียงหัวเราะให้กับพ่อค้าและผู้ร่วมรายการเป็นอย่างมาก

ตัวอย่างที่ 27

- ก๊อตจิ : มีแพนรึยัง
 เจนนี่ : หีย อย่าเพิ่งรีบเข้าคำถาม
- ก๊อตจิ : เออใช่ ๆ
 เจนนี่ : อย่าเพิ่งเข้าคำถาม
- ก๊อตจิ : อย่าเพิ่งตอบ อย่าเพิ่งตอบ
 เจนนี่ : เออ
- ก๊อตจิ : หลัง ๆ มีหลายคนที่ตอบว่ามีแพนแล้ว และมีลูกแล้วด้วย
 เจนนี่ : ใช่
- ก๊อตจิ : อย่าเพิ่งตอบ โอเค ๆ
 เจนนี่ : สเปคของเราชอบผู้หญิงแบบไหน
- ก๊อตจิ : หรือชอบกะเทยแบบไหน
 เจนนี่ : เป็นกะเทย เป็นกะเทยอย่างเดียว ชอบกะเทยแบบไหน
- ก๊อตจิ : อ้าว ทำไมปิดกั้นอะ
 เจนนี่ : ไม่ คำถามปลายปิดแบบนี้แหละ

ก๊อตจิ : อ้อ ปลายปิดเหมือนไม้ไซ่คำถาม
 เจนนี่ : (_ย)
 ธีรัช : ชอบตลก ๆ ครับ
 เจนนี่ : เอ้ยไม่ได้ดี มันกว้างไปอะ
 ก๊อตจิ : แคบ ๆ หน่อย
 เจนนี่ : เออ
 ก๊อตจิ : รูปร่าง ลักษณะ อย่างเนี่ย
 เจนนี่ : อืมมม..
 ธีรัช : พี่ก็ได้อยู่นะ
 เจนนี่ : เหี้ยยย
 ก๊อตจิ : เข้ารอบ
 เจนนี่ : ไอบ้า
 ก๊อตจิ : มึง ๆ ชาวบ้านอยู่ข้าง ๆ ชอบมาก
 เหี้ย !! จริงเหรออ
 เจนนี่ : จริงเหรออ
 ธีรัช : ครับ
 เจนนี่ : ลองคบกันซักแบบครึ่งปีแม่ะ
 ก๊อตจิ : ทำไมอะ
 ธีรัช : ครึ่งปีเลยเหรอออะ
 เจนนี่ : อืมม..หุว
 ก๊อตจิ : นานไปอ้อ ครึ่งชั่วโมงพออะอะ
 ธีรัช : ลองดูครับ ลองดู ๆ
 ก๊อตจิ : ครึ่งชั่วโมงก็เยอะสำหรับพี่เค้าแล้ว อืม อะไรที่อยากจะแนะนำให้
 ชิมก่อน ชิมก่อน ชิมหลังมัย
 ธีรัช : ก็อันนี้ฮะ
 ก๊อตจิ : อ้อ อันนี้ก่อนเนอะ โอเค
 เจนนี่ : อืมแล้วอะ แค่มองหน้าก็อืมแล้วอะ
 ก๊อตจิ : อู๊ยยย !!

- เจนนี่ : อู้ยยย!! เงิน ๆ เงิน โอ๊ย ถ้าเงินก็ตบหน้าเราก็ได้เว้ยแถ
เฮ้ย !!!!
- ทีมงาน : อู้ยยย !! แวตจริงด้วย แวตจริงด้วย
- ก๊อตจิ : มึง ที่นั่งมาตลอดเนี่ย เมื่อกี้คือจริงสุดเลย ตอนจะตบเนี่ย
- เจนนี่ : จังหวะเฮ้ยตัวมาหรือ อืมม..
- ก๊อตจิ : เออ... คือไวกว่าตอบคำถามอีก

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 358 : สุราษฎร์ธานี)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้จับพ้อคำ ด้วยการชักชวนให้ลองคบกัน แต่คุณธีธัชนั้นแสดงท่าทีเขินอาย ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงบอกว่าถ้าเงินให้ตบหน้าตนก็ได้ เพื่อให้คลายความกังวลและรู้สึกเป็นกันเองมากขึ้น คุณธีธัชจึงทำท่าจะตบจริงประกบกับสายตาที่ดูจริงจัง ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 พุดว่าตั้งแต่เริ่มการสนทนา มา สายตาของคุณธีธัชตอนที่บอกจะให้ตบเพื่อความอาการเกร็งระหว่างการสนทนาเมื่อสักครู่ดูจริงจัง สถานการณ์ในข้างต้นสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่า ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 มีการสร้างสถานการณ์ให้กับคุณธีธัชที่เป็นแฮกรับเชิญในช่วงพ้อคำเช่นนั้นคลายอาการเกร็งระหว่างการสนทนากับตน เพื่อให้การสนทนานั้นผ่านไปอย่างราบรื่นและเป็นกันเอง

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขึ้น 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการเกี่ยวพาราสีพ้อคำเพื่อสร้างความสนิทสนมและหยอกล้อผู้ร่วมรายการเพื่อสร้างบรรยากาศระหว่างการสนทนา

3.2.1.2 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1168) ได้ให้ความหมายของคำว่า สัปดน ไว้ว่า (ว.) หยาบโลน เช่น พุดสัปดนสองแง่สองง่าม, อุดรินอกแบบนอกแผน

คนไทยเรานั้นต้องประพฤติปฏิบัติให้อยู่ในกรอบประเพณี จึงทำให้เกิดภาวะกดดันและความตึงเครียด การสร้างอารมณ์ขึ้นจากเรื่องสัปดนถือเป็นกลวิธีที่นิยมอีกกลวิธีหนึ่งในการสร้างอารมณ์ขึ้นเพราะเรื่องสัปดนเป็นเรื่องที่ทุกคนให้ความสนใจ พร้อมจะรับรู้เรื่องนั้น ๆ ได้ทันที และเป็นเรื่องที่เราเรียกอารมณ์ขึ้นได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการสร้างอารมณ์ขึ้นด้วยเรื่องสัปดนถือเป็นการช่วยให้ทุกคนผ่อนคลายจากกรอบความตึงเครียดได้ดีอีกวิธีหนึ่ง อีกทั้งยังเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ จากเรื่องเคร่งเครียดหรือน่าเบื่อให้สนุกและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ดังคำกล่าวของ

นักเขียนการ์ตูนล้ออย่าง ประยูร จรรย์วาทย์ ว่า “สัปดนวันละนิดจิตแจ่มใส” ซึ่งการกล่าวถึงเรื่อง สัปดน หมายถึง การกล่าวพาดพิงถึงหรือชี้แนะให้นักถึงเรื่องเพศ อวัยวะบางส่วน หรือเรื่องที่ควร ปกปิด ไม่ควรกล่าวถึง ในรายการเทวเทียวไทยพบการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน แบ่งเป็น ประเด็นย่อยได้ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดนโดยใช้สัญลักษณ์ และ 2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปदनอย่างโจ่งแจ้ง สามารถแบ่งการวิเคราะห์ได้ดังนี้

3.2.1.2.1 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปदनโดยใช้

สัญลักษณ์

ในรายการเทวเทียวไทยมักกล่าวถึงเรื่องที่มีนัยสื่อไปในทางความสัมพันธ์ทาง เพศหรืออวัยวะเพศอยู่บ่อยครั้ง พิธีกรพูดคำที่เป็นสัญลักษณ์แทนการพูดถึงคำที่มีความหมาย หยาบโลน หรือคำที่สื่อถึงเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้ชมนั้นคิดตามว่าคำหรือ ประโยคนั้น ๆ หมายความว่าอย่างไร ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 28

- ก๊อตจิ : คุณลุงจะให้เราตามไปเก็บต้นตาล เก็บตาล ไข่ม้อยคะ
 กอล์ฟ : ไข่ เป็นขั้นตอนก่อนที่เราจะไปเคี้ยวน้ำตาลไง
 กอล์ฟ : อ้อย ข้าวโพดมันเริ่มออกฝักแล้วอะเธอ แล้วเนี่ยมันยังเป็น ข้าวโพดอ่อนอยู่ เพราะอะไร ดูจากอะไรรู้มัย
 ก๊อตจิ : อ้อ อะไรคะ
 กอล์ฟ : ดูจาก (รูปเงาะ)
 ก๊อตจิ : พี่กอล์ฟก็คือสอนวิธีดูข้าวโพดนะคะ ข้าวโพดอ่อนอยู่นะคะ ก็คือ (เงาะ)
 ยังหลอมแหลมอยู่นะคะ

(เทวเทียวไทย, ตอนที่ 346 : ชัยนาท)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ได้บรรยายถึงลักษณะของข้าวโพดว่า ยังอ่อนอยู่จะดูได้จากคนที่อยู่รอบ ๆ ของฝักข้าวโพด ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ก็ได้อธิบาย เพิ่มเติมจากผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 การอธิบายของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 นั้นได้หยิบนำ ลักษณะของข้าวโพด ที่เรียกกันว่า “หมอยข้าวโพด” หมายถึง “เส้นใยในฝักข้าวโพด” และคำว่า “ข้าวโพด” ที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 นั้นหมายถึงก็คือ อวัยวะเพศชาย

จะเห็นได้ว่าคำดังกล่าวมีความหมายที่เกี่ยวกับเพศ ประกอบกับทางรายการมีการใช้สัญลักษณ์รูปเงาะแทนการพูดออกเสียงอย่างตรงไปตรงมา การบรรยายดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้หยิบนำลักษณะชนของชาวโหดที่เรียก “หมอยข้าวโหด” มากล่าวพร้อมกับใช้สัญลักษณ์รูปเงาะแทนการพูดออกเสียงอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้ชมนั้นคิดได้หลายแง่หลายทาง

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี กล่าวคือ การใช้คำที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศมากล่าวในบทสนทนาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

3.2.1.2.2 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดนอย่างโจ่งแจ้ง

ในรายการเที่ยวไทยมักกล่าวถึงเรื่องที่มีนัยสื่อไปในทางความสัมพันธ์ทางเพศหรืออวัยวะเพศอยู่บ่อยครั้ง และมักจะกล่าวถึงอย่างตรงไปตรงมา ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 29

- เจนนี่ : ผากไว้ให้คิด จริง ๆ เป็นเพื่อนของคุณย่าทวดผากมา
 กอล์ฟ : พูดเลยก็ได้ เจ๊อ้ม
 เจนนี่ : เจ๊อ้ม อ่า
 กอล์ฟ : เจ๊อ้มหน้าตึง โบท็อกซ์
 เจนนี่ : ผากมานะคะ อันนี้ น่าจะมีความหมัดหมัดกับเพื่อนซี้คนใดคนหนึ่ง
 ซักหนึ่งคนนะคะ
 ก๊อตจิ : อ้อ
 เจนนี่ : เค้าบอกว่า เอ่อ...เกี่ยวกับการงานอะ
 กอล์ฟ : เกี่ยวกับการงาน
 เจนนี่ : การงานกับเรื่อง_วย บาลานซ์ไม่ค่อยเท่ากัน ก็เลยมีความรู้สึกว่าจะ
 อยากจะเตือนกันซักนิดนึง ทำงานไม่เคยจะเสร็จ แต่นัด_ดไม่เคย
 จะพลาด ค่ะ
 ก๊อตจิ : ไม่ มันพักได้มึง
 เจนนี่ : มันต้องบาลานซ์ เย้_ทุกวัน แต่งานไม่เดินเลยหรือ

(เที่ยวเที่ยวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการมีการกล่าวถึงเพื่อนของตนในเชิงเหน็บแนมที่ว่าพอเวลาเรื่องงานไม่เคยจะทำเสร็จ แต่พอมีผู้ชายมานัดไม่เคยจะพลาดเลย ประกอบกับการพูดที่หน้าตาแสดงถึงอารมณ์ที่ไม่พอใจและน้ำเสียงประชดประชัน ในขณะที่เดียวกันผู้ดำเนินรายการได้ใช้คำที่มีความหมายสัปตนอย่างตรงไปตรงมาในการเหน็บแนม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้กล่าวถึงเพื่อนของตนในเชิงประชดประชันและเหน็บแนมพร้อมกับพูดถึงเรื่องความสมดุลและการให้ความสำคัญในเรื่องของเวลาในการทำงาน ซึ่งการประชดประชันดังกล่าวประกอบกับการใช้คำที่มีความหมายสัปตนอย่างตรงไปตรงมาและลักษณะท่าทางที่จริงจังของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 สร้างความขบขันให้แก่ผู้ชมเป็นอย่างมาก

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปตนและการสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและการเหน็บแนมผู้ร่วมงานที่ไม่สนใจเรื่องงาน ซึ่งต่างจากเวลาที่นัดกับผู้ชาย

จากการศึกษาการใช้ภาษาและกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” จำนวน 13 ตอน ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันได้ทั้งหมด จำนวน 323 ครั้ง ซึ่งพบในด้านการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเพศเพื่อสร้างอารมณ์ขันทั้งหมด จำนวน 59 ครั้ง สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการเกี่ยวพาราสิ พบ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17 และ 2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปตน พบ 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 83 ซึ่งกลวิธีที่พบมากที่สุดในการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเพศเพื่อสร้างอารมณ์ขันคือการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปตน และกลวิธีดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลาย

1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการเกี่ยวพาราตี

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17

2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน จำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 83

3.2.2 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการหยอกเย้า

การหยอกเย้า หมายถึง การพูดเล่นไม่จริงจัง การหยอกเย้าระหว่างผู้ดำเนินรายการด้วยกันเอง ซึ่งการหยอกเย้ามีทั้งแบบเฉพาะหน้าและการหยอกเย้าผ่านสื่อสาธารณะ ซึ่งการหยอกเย้านั้นคู่สนทนาจำเป็นต้องรู้จักกัน เพื่อให้การปฏิสัมพันธ์ในการดำเนินรายการนั้นผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียดและเป็นกันเองมากขึ้น (ประไพพรรณ พึงฉิม, 2542 : 165)

การหยอกหรือหยอกเย้าเป็นการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมลักษณะหนึ่งของมนุษย์ที่ปรากฏในเกือบทุกวัฒนธรรม (สุนทรี โชติติติก, 2562 : 90) ในสังคมไทยมีวัฒนธรรมการหยอกเย้าหลายรูปแบบ เช่น การกล่าวล้อเลียน การกล่าวเหน็บแนม และการประชดประชัน เป็นต้น ในรายการ “เทยเทียวไทย” พบการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการหยอกเย้าเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ได้แก่ 1) การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน และ 2) การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนม สามารถแบ่งการวิเคราะห์และกลวิธีที่พบตามตารางได้ดังนี้

กลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน	
การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการหยอกเย้า	ความถี่
การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน	169 ครั้ง
การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนม	19 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ	188 ครั้ง

3.2.2.1 การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน

การล้อเลียนเป็นกลวิธีการแสดงอารมณ์ขันที่มักปรากฏในการสื่อสารหรือสาระข้อมูลประเภทต่าง ๆ ตามความหมายพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2544 ได้ให้ความหมายของคำว่า “ล้อเลียน” ไว้ว่า แสดงกิริยาวาจาหยอกเย้า เข้าเหยยให้เกิดความรำคาญให้อายหรือโกรธ กลวิธีการแสดงอารมณ์ขันด้วยการล้อเลียนสามารถครอบคลุมเนื้อหาได้กว้างขวาง จนอาจกล่าวได้ว่า เกือบไม่มีวงการใด ระดับใด หรือสังคมใด ๆ ที่ปราศจากการล้อเลียน ในรายการ “เทยเทียวไทย” มีเนื้อหาเกี่ยวกับการล้อเลียนตัวบุคคล โดยผู้ดำเนินรายการได้นำลักษณะบุคลิกที่เป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นของบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการต่าง ๆ มากกล่าวล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ในรายการ “เทยเทียวไทย” พบการสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน ได้แก่ 1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับตัวบุคคล 2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา 3) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับวัย สามารถแบ่งการวิเคราะห์ได้ดังนี้

3.2.2.1.1 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับตัวบุคคล

การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับตัวบุคคลในงานวิจัยนี้ หมายถึง การนำลักษณะบุคลิกที่เป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นของบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการต่าง ๆ ผู้ร่วมรายการหรือผู้เข้าแข่งขันมากกล่าวล้อเลียน ซึ่งถือเป็นกลวิธีที่มีความสำคัญอีกกลวิธีหนึ่งในการสร้างความตลกขบขัน

ตัวอย่างที่ 30

- ก๊อตจิ : มีสวรรค์ตั้ง 6 ชั้น ก็จะมีลาย
 เจนนี่ : อ้าว สวรรค์ไม่ได้มี 7 ชั้นหรอ
 กอล์ฟ : อ้าว
 ก๊อตจิ : เนี่ย เห็นมัยยะ
 กอล์ฟ : เนี่ย ไม่มีความรู้เนี่ย

เจนนี่ : อ่าว
 กอล์ฟ : อีกแล้วเนี่ย
 เจนนี่ : พี่เจ เจตริน
 ก๊อตจิ : เค้าเป็นคำทำไมถึงมีสวรรค์ชั้น 7
 กอล์ฟ : เออ
 เจนนี่ : อ่อ สวรรค์แค่ชั้น 7 ที่เค้าพูดถึง
 ก๊อตจิ : ฮี
 เจนนี่ : ฮี ป้าเปิด เป็นป่าเปิด เป็นป่าเปิดพอเบลอแล้วก็แอบพูดตามคนอื่น
 ก๊อตจิ : การที่มัน การที่มันทำแบบเมื่อกี้ มันทำให้กูย้อนกลับมาคิดว่า ฮีหรือว่าที่
 กูรู้มันผิด

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 กำลังบรรยายถึงสวรรค์ในแต่ละชั้น ผู้ดำเนิน
 รายการคนที่ 2 เกิดความสงสัยจึงถามว่า “สวรรค์ไม่ได้มี 7 ชั้นหรือ” ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 และ
 คนที่ 3 จึงบอกว่า “ไม่มีความรู้อีกแล้ว” ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงทำหน้างง เลยทำให้ผู้ดำเนิน
 รายการคนที่ 1 เกิดความสับสนว่าความรู้ที่มีมาตลอดนั้นเข้าใจผิดและไม่แน่ใจ เลยแสดงท่าที ฮี
 ที่เป็นหน้าสงสัย ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงล้อเลียน ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ด้วยการทำ
 เลียนแบบ ซึ่งผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนได้นำการกระทำของป่าเปิดที่มักทำในเวลาทำอะไรผิด
 มาล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขัน สถานการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่า
 ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้ล้อเลียนท่าทางผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่ทำเลียนแบบป่าเปิด
 เพื่อคลี่คลายสถานการณ์ดังกล่าวให้เกิดความขบขัน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหา
 เพื่อล้อเลียนการกระทำของป่าเปิด

ตัวอย่างที่ 31

ก๊อตจิ : เรามาเล่นอะไรสนุก ๆ กันดีกว่า
 เจนนี่ : ตำรวจจับโจร
 ก๊อตจิ : และเล่นเหมือนด้วย เพราะพวกเราเป็นโจร
 เจนนี่ : ไม่ใช่ตำรวจหรือ
 กอล์ฟ : (หัวเราะ)

- ก๊อตจิ : ไม่ใช่ เรามาโชว์คุณสมบัติของรถจักรยานยนต์ Yamaha Grand Filano คันนี้ดีกว่า
- เจนนี่ : โชว์แบบไหนอะ
- ก๊อตจิ : โชว์แบบนี้ไง เปิดออกมาดู
- กอล์ฟ : ไม่ใช่
- ก๊อตจิ : อ้าว! นี่คันแรงไง อยากบิด จะบิด บิด บิด
- เจนนี่ : อ้อ เราต้องเป็นแบบคนดัง หรือ net idol
- ก๊อตจิ : ถูกต้อง
- เจนนี่ : อะมา
- ก๊อตจิ : อะ ฉันทันเริ่มก่อน
- กอล์ฟ : เธอเริ่มก่อน
- ก๊อตจิ : อู๊ย! น้ารักนะตั้ม นี่ดูสิสิ น้ารักนะ ของมันต้องมีนะพี่ว่า คำว่ามีระบบดับเครื่องยนต์อัตโนมัติ ลดอัตราสิ้นเปลืองน้ำมันนะ ลดมลพิษนะ ของมันต้องมีนะตั้มนะเร็ว!
- เจนนี่ : พี่สู่วิวัยคะ
- ก๊อตจิ : ถูกต้องคะ พี่เสียขวัญตอบได้ถูกต้องคะ
- เจนนี่ : หนูบ้าง หนูบ้าง
- ไอโรอะ ห๊ะ ที่เก็บของใต้เบาะ โอ้ยตายแล้ว มันรัยๆนะ แล้วนี่อะไรเนี่ย มันรุ่งรังหนิ ใส่ไปยังไง ใส่ยังงินิ
- ก๊อตจิ/กอล์ฟ : เงินน้ำ
- เจนนี่ : ตาพี่กอล์ฟ
- กอล์ฟ : สา สาจ๋า นี่ดูปุ่มสตาร์ทนะดูสิ สะดวกรวดเร็วทันใจนะ แล้วก็เสียงไม่ดังด้วยนะ
- เจนนี่ : เดี่ยว กดอะไรนะคะเมื่อกี้
- กอล์ฟ : กดสตาร์ท (start)
- เจนนี่ : เหมือนไอซาด (สาด) ปะคะ
- ก๊อตจิ : (หัวเราะ)
- กอล์ฟ : อันนี้ปุ่มกดสตาร์ท อันนี้ปุ่มกดไอซาด
- เจนนี่ : อ้อไอซาด โอเคคะ
- ก๊อตจิ : วทานิแก่
- เจนนี่ : (หัวเราะ)

กอล์ฟ :   ถูก
 ก๊อตจิ :   อ๋อเหรอ ไม่ใช่ทานิกาเหรอ
 เจนนี่ :   ไม่ใช่
 กอล์ฟ :   ถูก ถูกแล้ว ถูกแล้ว

(เหยยเที่ยวไทย, ตอนที่ 350 : จันทบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการได้นำบุคลิกลักษณะของคนที่มีความเสี่ยงในวงการต่าง ๆ หนึ่งนั้นมาเชื่อมโยงเพื่อทำการขายสินค้าให้กับผู้สนับสนุนรายการ ชื่อบุคคลเหล่านั้น ได้แก่ พี่สู่วัฒนและเจ้าน้ำซึ่งเป็นบุคคลที่มีความเสี่ยงในวงการบันเทิง โดยพี่สู่วัฒนเป็นพิธีกรหลักในรายการ ในช่องยูทูปของห้างสรรพสินค้าในเครือเดอะมอลล์กรุ๊ป ส่วนเจ้าน้ำเป็นคนที่มีความเสี่ยงสำหรับการขาย เสื้อผ้าออนไลน์ จะเห็นได้ว่าผู้ดำเนินรายการได้หยิบเอาบุคลิกของบุคคลที่มีความเสี่ยงมากกล่าว ล้อเลียนในการสร้างอารมณ์ขันซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการ ทั้งสามคนได้หยิบยกเอาดาราและบุคคลที่มีความเสี่ยงในช่วงเวลาดังกล่าวมาสร้างสถานการณ์ ในการแนะนำรถมอเตอร์ไซค์ เพื่อผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลายและมองเห็นภาพได้ง่ายขึ้น

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี กล่าวคือผู้ดำเนินรายการได้ หยิบเอาจุดเด่นของบุคคลที่มีความเสี่ยงมาล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

ตัวอย่างที่ 32

ก๊อตจิ :   แล้วหุยเอาไปแนมกับอะไรดีคะ กินกับผักได้ไหม
 แม่ค้า :   เอาไปใส่กับส้มตำ เห็นมั๊ย
 ก๊อตจิ :   ตำทุกวันที่ 1 กับ 16
 แม่ค้า :   ใช่
 ก๊อตจิ :   หลัง 4 โมง ใช่มั๊ย
 แม่ค้า :   ใช่ ก๊อตทำไมไม่รู้อะ ดูเหมือนกันใช่มั๊ย
 ก๊อตจิ :   เมื่อกี้แม่เรียกกว่าก๊อตปะ
 ทีมงาน :   ใช่
 ก๊อตจิ :   แม่รู้จักชื่อหนูได้ไงอะ
 แม่ค้า :   อะไรนะ
 ก๊อตจิ :   แม่รู้จักชื่อหนูได้ไงอะ
 แม่ค้า :   ไม่รู้ค่ะ มั่ว

ก๊อตจิ : อ้าว เมื่อกี้พูดว่าก๊อตปะ ไข่มัย ไข่มัย เออ หนูชื่อก๊อตจริง ๆ เลย
แม่รู้ได้ไงว่าหนูชื่อก๊อต
แม่ค้า : มั่วคะ
ก๊อตจิ : เหยี ชื่อห่วยเลย ต้องถูกแฉวงคนนี่
แม่ค้า : อะ ลอง ๆ ดูมัย
ก๊อตจิ : เออ
แม่ค้า : จะเอา 6 ล้าน หรือ 12 ล้าน
ก๊อตจิ : เอา 90 ล้านดีกว่า
แม่ค้า : เดียวโดนจับ
ก๊อตจิ : ไม่ได้เนอะ
แม่ค้า : ไข่ ชื้อหาเยอะ หลอกหลวง
ก๊อตจิ : ไข่มัย

(เทย์เทียวไทย, ตอนที่ 350 : จันทบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 สงสัยว่าทำไมแม่ค้าถึงรู้ชื่อเล่นของตน แม่ค้าจึงบอกว่า มั่ว ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงบอกว่า ชื่อห่วยเลย เพราะมั่วถูก การเชิญชวนให้ชื่อห่วยของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ทำให้แม่ค้าถามกลับว่าจะเอา 6 ล้านหรือ 12 ล้าน ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงส่งต่อด้วยการบอกว่าเอา 90 ล้านดีกว่า แม่ค้ารับทันมุกจึงรีบบอกว่า ไม่เอา เดียวโดนจับ การสนทนาดังกล่าวเป็นการล้อเลียนข่าวห่วย 30 ล้านที่กำลังเป็นข่าวดังอยู่ในขณะนั้น ซึ่งการล้อเลียนดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความอ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 และแม่ค้ามีการรับ-ส่งมุก โดยการนำข่าวห่วย 30 ล้าน ที่กำลังเป็นข่าวดังในช่วงขณะนั้นระหว่างครูปรีชาและหมวดจรรยา มาสร้างสถานการณ์เพื่อสร้างอารมณ์ขัน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน โดยการนำข่าวห่วย 30 ล้านที่กำลังเป็นข่าวดังในช่วงขณะนั้น ที่ยังไม่สามารถหาเจ้าของลอตเตอรี่ที่แท้จริงได้ มากล่าวล้อเลียนสถานการณ์ตามข่าวเพื่อสร้างความขบขัน

ตัวอย่างที่ 33

ก๊อตจิ : แล้วสรุปว่าเมื่อกี้ก๊วยกข้างขึ้นหรือไม่ขึ้น
เจนนี่ : ไม่ขึ้นนน
ก๊อตจิ : รอบหลังเหมือนขึ้นเลย

- เจนนี่ : ไม่ขึ้น อันที่ขึ้นก็คือขึ้นอย่างนี้ อย่างนี้อะขึ้น
- ก๊อตจิ : อ้อ ๆ
- เจนนี่ : ถ้าขึ้นเหมือนกัน รอบสองก็ต้องขึ้นอย่างนี้ รอบสองลอยขึ้นมา
แบบหน้อยเดียว นิ้วเดียวเอง แบบนี้คือไม่ขึ้น ถ้าแบบไม่ขึ้นไม่ขึ้น
มันก็ขึ้นมาแบบนี้คนเดียว ไม่ขึ้น ไม่ขึ้น
- ก๊อตจิ : มันขึ้นหรือเปล่านะป่า
- ป่าเปิด : ขึ้นแบบนี้คนเดียวเอง
- เจนนี่ : ไม่ มันขึ้นคนเดียวไง มันถือว่าไม่ขึ้นไง เพราะถ้าขึ้นมันต้องขึ้นแบบ
รอบแรก
- ก๊อตจิ : แล้วสรุปว่ามันขึ้นหรือไม่ขึ้น
- เจนนี่ : ไม่ขึ้น
- ก๊อตจิ : มันมีผู้ที่จะตอบเราได้มัย
- เจนนี่ : อะ เห็นมัย รอบแรกเวลาขึ้น ขึ้นมาอย่างนี้เลยเนอะ คุณผู้ชมเนอะ
แต่พอรอบสองลอยขึ้นมาแบบนี้เนะ แล้วแบบไม่ไหวแล้ว ไม่ไหวแล้ว
แล้วก็วางแบบนี้ ถือว่ามันไม่ขึ้น มันต้องขึ้นแบบเท่ากัน
- ก๊อตจิ : มึงคุยกะใคร
- เจนนี่ : ผู้ชม
- ก๊อตจิ : อ้อ ผู้ชม
- เจนนี่ : อะไรนะ
- ป่าเปิด : สำเร็จแต่ยากลำบากหน่อย
- ก๊อตจิ : อ้อ
- เจนนี่ : อ้อ อ้าวเหอ อ้าวเหอ
- ก๊อตจิ : ดีความ
- กอล์ฟ : ดีความได้อย่างนี้
- เจนนี่ : อ้อ ก็สำเร็จแหละ ป่าเปิดบอก แต่ยากลำบากหน่อย จะมีอุปสรรค
ไข่มัย
- ก๊อตจิ : อาจจะด้านเวลาหรือด้านอะไรอย่างนี้
- เจนนี่ : อ้าวเหอ ของป่ามีลอยอะไรมัย
- ป่าเปิด : ไม่ลอย มันติดพื้นสนิท
- ก๊อตจิ : ติดพื้นสนิท (หัวเราะ)
- เจนนี่ : ก็คือสำเร็จ โดยไม่มีอุปสรรคเหอ

- ก๊อตจิ : ดิดพื้นไม้ธรรมชาติ ต้องดิดพื้นสนิท กลัวเขาไม่เชื่อ
 เจนนี่ : ไม้ออกแรงป่า
 ป้าเป็ด : โคตรหน้าสั้น
 เจนนี่/ก๊อตจิ/กอล์ฟ : (หัวเราะ)
 ก๊อตจิ : โคตรหน้าสั้นนี่ตอนยกข้างหรือยกกระเป๋า
 เจนนี่ : ยกกระเป๋า
 ก๊อตจิ : ยกกระเป๋าที่ไหนนะ

(ทยอยเที่ยวไทย, ตอนที่ 351 : พะเยา)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 และคนที่ 2 กำลังสนทนากันเรื่องการยกข้างว่าขึ้นหรือยกไม่ขึ้นตามความเชื่อทางพระพุทธศาสนา หากยกข้างขึ้นจะให้คำอธิษฐานตั้งใจไว้สำเร็จหรือเป็นไปได้ หากยกไม่ขึ้นจะทำให้สิ่งที่อธิษฐานนั้นไม่สำเร็จหรือไม่สมหวัง ซึ่งผู้ดำเนินรายการทั้งสองนั้นต่างมีความเห็นไม่ตรงกัน ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงหันไปถามป้าเป็ดว่าการยกข้างของตนนั้นหมายความว่าอะไร อีกทั้งยังถามป้าเป็ดว่ายกข้างเป็นอย่างไรบ้าง ป้าเป็ดจึงตอบกลับมาว่า ไม่ลอย มันดิดพื้นสนิท ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงถามถึงสาเหตุว่าทำไมถึงยกข้างไม่ขึ้นไม่ออกแรงหรือเปล่า ป้าเป็ดจึงตอบกลับมาว่า โคตรหน้าสั้นเลย คำตอบดังกล่าวของป้าเป็ดทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ถามว่า ตอนยกข้างหรือยกกระเป๋า คำถามของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงแซวด้วยการบอกว่าตอนยกกระเป๋า การสนทนาดังกล่าวสอดคล้องกับความผอนคลายที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 และคนที่ 2 ได้นำท่าทางของป้าเป็ดขณะยกกระเป๋ามาล้อเลียน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียนที่มงานเพื่อสร้างความขบขัน

3.2.2.1.2 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา

การนำรูปลักษณ์ที่มีลักษณะด้อยทางรูปร่างหน้าตาผิวพรรณมากล่าวล้อเลียนเพื่อสร้างเสียงหัวเราะ เช่น หน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว ความอ้วน ความผอม ความดำ รวมทั้งมีการนำลักษณะดังกล่าวมากล่าวเปรียบเปรยกับสิ่งอื่น เช่น ศพหรือคนตาย ผี ไตโนเสาร์ ฟอสซิล เป็นต้น ในรายการทยอยเที่ยวไทยมักกล่าวถึง คนที่มีรูปร่างหน้าตาที่มีความแตกต่างจากปกติ ทำให้ผู้ที่มีรูปร่างปกติรู้สึกเหนียวใจกว่าจึงนำมาล้อเลียนเพื่อสร้างเสียงหัวเราะให้เกิดขึ้นแก่ผู้รับฟัง

ตัวอย่างที่ 34

เจนนี่ : เราสามารถใช้ดอกไม้อื่นได้มั๊ยคะ ?

แม่สน : อย่างอื่นก็จะเป็น โอ้ว่านหาง

เจนนี่ : ดอกกลิ่นทม

แม่สน : ว่านหางดีกว่า ดอกกลิ่นจะไม่มีสี

กอล์ฟ : อัญชันมันช่วยบำรุงผมไง

เจนนี่ : อ๋อใช่ให้ตก ทำไมพี่กอล์ฟรู้

กอล์ฟ : ใช้อยู่ แต่ไม่เห็นตก

ก๊อตจิ/เจนนี่ : (หัวเราะ)

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนหนึ่งมีความรู้เกี่ยวกับสรรพคุณของสมุนไพรอัญชันที่ช่วยบำรุงผมให้ตกดำ ในขณะที่เดียวกันผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงเกิดความสงสัยว่าทำไมถึงทราบเพราะทั้ง ๆ ที่ทราบถึงสรรพคุณของอัญชัน แต่ผมของตนยังบางและน้อยอยู่ พร้อมกับมองไปที่ศิระษะของผู้ดำเนินรายการคนนั้น การกระทำดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้ดำเนินรายการมีการนำลักษณะด้อยในเรื่องของผมบางและน้อยของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มาล้อเลียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้นำปมด้อยในเรื่องของผมของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มาล้อเลียนเพื่อสร้างความขบขัน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือการนำปมด้อยในเรื่องของผมของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ที่มีค่อนข้างน้อย มากล้อเลียนในการสร้างเสียงหัวเราะ

ตัวอย่างที่ 35

พี : อันไหนที่ไม่เต็ม ใส่ให้มันเต็ม จะได้ก้อนใหญ่

คุณแม่ : เกิดชาติหน้ามันจะได้หน้าเต็มๆ

เจนนี่ : อ้าว

คุณแม่ : หน้าไม่เว้า ใส่เลย ใส่ให้มันเต็มๆ

เจนนี่ : คุณแม่สองรอบแล้วอะคะ

ก๊อตจิ : อะงั้นมึงหยอดเลยกูไม่หยอดละ หน้ากูเต็มพอละชาตินี้

กอล์ฟ : แกหยอดมาเกินหรือเปล่า

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

บทสนทนาในข้างต้นคุณแม่ได้บอกวิธีการหยอดสบู่ให้เต็มแม่พิมพ์ที่จัดเตรียมเอาไว้ให้กับผู้ดำเนินรายการทั้งสามคน พร้อมกับบอกว่า “เกิดชาติหน้ามันจะได้หน้าเต็มๆ หน้าไม่เว้าใส่เลย ใส่ให้มันเต็มๆ” ประโยคดังกล่าวทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 หันไปถามกับผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ในเชิงล้อเลียนที่ว่า “หยอดมาเกินหรือเปล่า” ประโยคดังกล่าวของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 นั้นได้หยิบเอาเรื่องรูปร่างหน้าตาผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่มีรูปใบหน้าที่ใหญ่มากกว่าล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขัน สอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ได้นำปมด้อยในเรื่องของรูปใบหน้าที่ใหญ่ของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 มาล้อเลียนเพื่อสร้างความขบขัน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือการนำปมด้อยในเรื่องของใบหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 โดยผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้หยิบเอาเรื่องการหยอดสบู่หากใส่น้ำในแม่พิมพ์เยอะก็จะได้สบู่ก้อนใหญ่ มากกว่าล้อเลียนกับใบหน้าที่ใหญ่ของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 เพื่อสร้างอารมณ์ขันในการสนทนา

ตัวอย่างที่ 36

เจนี่ : คูตี ตาเยอะ ปากเยอะ มือเยอะ ผมไม่เห็นเยอะเลย

เนี่ย ผิดคอนเซ็ปต์แล้วแม่กิม

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นช่วง Wanna be contest 2018 เป็นช่วงที่ผู้ดำเนินรายการและผู้เข้าแข่งขันออกแบบชุดต้องช่วยกันวิพากษ์วิจารณ์ผู้ที่แข่งขันฝ่ายตรงข้าม ซึ่งผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 นั้นได้นำลักษณะด้อยในเรื่องของผมบางและน้อยของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มากกว่าล้อเลียน สอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้นำปมด้อยในเรื่องผมน้อยของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มาล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขันระหว่างการสนทนา

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือการนำปมด้อยในเรื่องของผมของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มาล้อเลียน ที่มีค่อนข้างน้อยและบางมากกว่าล้อเลียนในการสร้างเสียงหัวเราะ

ตัวอย่างที่ 37

กอล์ฟ : ถ้าอย่างนี้คือเค้าตัดไปแล้วหรอคะ

คุณต๊ะ : ใช่ครับ เค้าตัดไปแล้ว

กอล์ฟ : แล้วที่มันเหลือ ๆ อยู่นี่อะคะ

คุณต๊ะ : มันบานได้อีก บางอันก็ใช้ไม่ได้
 กอล์ฟ : อ้อ ก็คือรอไปก่อน
 คุณต๊ะ : ใช่ บางอันก็ต้องรอ
 ก๊อตจิ : บานได้อีกนี่พุดถึงดอกไม้หรือดิฉันคะ
 อ้อ พุดถึงอะไรนะคะ พุดถึงอะไรนะคะ

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในช่วงต้นวิทยากรกำลังบรรยายถึงการตัดแต่งดอกไม้ ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงสร้างสถานการณ์จากคำอธิบายที่ว่า ดอกไม้สามารถบานได้อีก ในที่นี้มาใช้ โดยนำลักษณะจุดด้อยในเรื่องรูปร่างหน้าตาของตนมาเล่นเพื่อกระทบกับปมด้อยของตนเอง ในการสร้างเสียงหัวเราะระหว่างการสนทนา ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความไม่เข้ากันที่ว่า ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 นั้นได้หยิบเอาลักษณะจุดด้อยของตนมากล่าวล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ซึ่งเรื่องดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คุณดำเนินรายการคนที่ 3 และวิทยากรกำลังสนทนางันอยู่ในขณะนั้น

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 โดยการเปรียบกับการเจริญเติบโตของดอกไม้เมื่อตัดตอนกิ่งไปแล้ว ดอกไม้ก็สามารถบานได้อีก โดยผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้หยิบเอาลักษณะการบานของดอกไม้ดังกล่าว มากล่าวล้อเลียนตนเองเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

ตัวอย่างที่ 38

กอล์ฟ : พี่เค้ากางผ้านี้คืออะไรคะ
 คุณต๊ะ : เค้าหลอกต้นไม้ครับ
 ก๊อตจิ : ห๊ะ
 คุณต๊ะ : ให้มีดแล้ว หลอกว่ามันมีดแล้ว
 กอล์ฟ : อ้ออ้อ...
 เจนนี่ : หลอกต้นไม้ก็เป็นหน้าที่ของพี่เค้า
 ก๊อตจิ : แต่...
 เจนนี่ : หลอกคนเป็นหน้าที่ของหนูเอง
 กอล์ฟ/ก๊อตจิ : (หัวเราะ)

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นวิทยากรได้บรรยายว่าการกางผ้าปิดต้นไม้คือการลอกต้นไม้ว่ามีแล้ว ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงบอกว่าการลอกต้นไม้เป็นหน้าที่ของพี่เค้า ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงพูดต่อว่า แต่... เพื่อส่งมุกให้กับผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 เพื่อให้พูดว่าลอกคนเป็นหน้าที่ของหนู ซึ่งหมายถึง พี่ที่มีหน้าที่ลอกคน จะเห็นได้ว่าผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนมีการรับส่งมุกกันอย่างฉับไว สอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่า ผู้ดำเนินรายการทั้งสองมีการรับส่งมุก โดยการนำลักษณะจุดด้อยของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 มาล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขันให้กับผู้ร่วมสนทนา

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา โดยเปรียบเทียบหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ว่าเป็นผี มีหน้าที่ในการลอกคน มาล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

ตัวอย่างที่ 39

ก๊อตจิ : อีเฟรนบอกว่าหันไปนั่งงานลูกทุ่งวิถีจรปะเนี่ย
 กอล์ฟ : ใช่ มันคือภาพที่ฉันเห็น เมื่อกี้แหละก๊อตจิจริง ๆ
 แฉงชิง : เนี่ย ดอกไม้ทั้งสวนบานรวมกัน ยังไม่เท่าหน้าพี่ก๊อตจิละ

(เหยยเที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นผู้เข้าแข่งขันการออกแบบชุด (แฉงชิง) ได้เห็นแบบผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ว่า “ดอกไม้ทั้งสวนบานรวมกัน ยังไม่เท่าหน้าพี่ก๊อตจิละ” เป็นการนำดอกไม้ทั้งสวนที่มีขนาดเยอะและกว้างขวางมาเปรียบเทียบกับใบหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ถือเป็นการนำปมด้อยของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 นั้นมาล้อเลียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่า ที่ว่าผู้เข้าแข่งขันการออกแบบชุด (แฉงชิง) ได้นำปมด้อยในเรื่องของรูปร่างที่ใหญ่ของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 มาล้อเลียน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือการนำปมด้อยในเรื่องใบหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 มาเปรียบกับดอกไม้ทั้งสวน เมื่อบานรวมกันยังไม่ใหญ่เท่าหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 เลย มาล้อเลียนเพื่อสร้างความขบขัน

ตัวอย่างที่ 40

เจนนี่ : หายใจไม่ออกแล้ว
 ก๊อตจิ : เพราะว่าอะไรอะ
 เจนนี่ : กำลังจะลงนรก

- ก๊อตจิ : ไม่ ต้องบอกดี ๆ หายใจไม่ออกแล้ว ช่วยเอาสำลีสี่ที่อุดจมูกออกให้หน่อย
เวลาอนเราหายใจเองได้ เราบอกเค้าเข้าใจมัย
- เจนนี่ : พุดอะไรอะ
- ก๊อตจิ : ทำไมอะ
- เจนนี่ : เอาสำลีสี่ที่หุออกให้หน่อย
- ก๊อตจิ/เจนนี่/กอล์ฟ : สวัสดีคะคุณผู้ชม
- ก๊อตจิ : ตายแล้วไม่รู้ตัวเลย
- เจนนี่ : สามครั้งแล้ว มึงยังไม่รู้ตัวอีกหรือ มึงจะตายอีกก็รอบมึงถึงจะ
รู้ตัวเนี่ย
- ก๊อตจิ : ก็มุกตลก ๆ ก็ชอบเล่นบ๊อย ๆ
- กอล์ฟ : สามวันควรจะรู้ตัวได้แล้ว
- ก๊อตจิ : อ้าวหรือ สามวันรู้ตัวได้แล้วหรือ

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 351 : พะเยา)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้เปิดรายการโดยการบอกว่า หายใจไม่ออกแล้ว ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงถามถึงสาเหตุว่าเป็นเพราะอะไร ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ตอบกลับมาว่า กำลังลงนรก ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงรับมุกด้วยการเอาสำลีสี่ที่อุดจมูกออกให้หน่อย สถานการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าที่ว่า ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้หยิบเอาจุดด้อยในเรื่องหน้าตา มาเปรียบกับคนตาย โดยบอกถึงการกระทำของคนตายที่ว่า หายใจไม่ออก เอาสำลีสี่ที่อุดจมูกออก เอาสำลีสี่ที่อุดหูออกให้หน่อย ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นพฤติกรรมของคนตายหรือศพ ผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนมีการรับส่งมุกกันได้อย่างฉับไว

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา โดยการนำจุดด้อยและความบกพร่องเรื่องรูปร่างหน้าตาของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ที่เหมือนผีหรือคนตายมาสร้างสถานการณ์ในกล่าวล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

ตัวอย่างที่ 41

- กอล์ฟ : อันนี้คือเช็คหน้าตัวเองอยู่หรือว่าเล่นให้ประตุมันเปิด ๆ ปิด ๆ
เล่นอะ
- ก๊อตจิ : ไม่ได้เช็คหน้า เช็คดู wireless เดียวเด็กก็อีกกว่าหัวนมโผล่
- เจนนี่ : ไม่ แล้วหน้าต้องใหญ่แค่ไหน ถึงยืนตรงนี้แล้วเซนเซอร์ประตูล่ะอะ

ก๊อตจิ : หยุตเลย !! ตั้งแต่เริ่มกูยังไม่มื่ออะไรซี้กอย่างเลย วิเคราะห์กูมาแต่
ละอย่างเนี่ยหะ เปิดรายการด้วยสิริมงคลหน่อย

เจนนี่/ก๊อตจิ : (หัวเราะ)

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 352 : ลำปาง)

บทสนทนาในช่วงต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ถามผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ว่ายืนเช็คหน้าตัวเองหรือเล่นให้ประตูเปิดปิดเล่น ขณะที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่ยืนอยู่นั้นห่างจากประตูค่อนข้างเยอะ แต่ประตูก็สามารถเปิดปิดได้อย่างอัตโนมัติ ถือเป็น การนำลักษณะจุดด้อยในเรื่องของรูปร่างใบหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 มาล้อเลียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าที่ว่า ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 นำลักษณะจุดด้อยของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 มากล่าวล้อเลียน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่อยู่ห่างจากประตู แต่ระบบเซนเซอร์ของประตูก็สามารถเปิดปิดเองได้ มาล้อเลียนเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

ตัวอย่างที่ 42

กอล์ฟ : แหมทำเป็นใส่รองเท้ากากเพชร นางแบบอะกากเดน

เจนนี่ : โอ้ยอยู่ตรงคนขับเลยนะคะ ขับไล่อะคะ

เจนนี่ : **คนอะไรแก๊งแก๊ง ทำแวนให้เป็นคอนแทคเลนส์ได้อะ**

พีกอล์ฟ/เจนนี่ : หัวเราะ

เจนนี่ : กลายเป็นคอนแทคเลนส์เลยจ๊ะ พอไปอยู่บนหน้าอิจุม

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 353 : ตรัง)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นบทที่อยู่ในช่วงของ wanna be contest 2018 ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ก็ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งตัวของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ว่า คนอะไรแก๊งแก๊งสามารถทำแวนให้เป็นคอนแทคเลนส์ได้ หรือเรียกอีกอย่างว่าสามารถทำแวนที่เป็นสิ่งที่มีขนาดใหญ่ เมื่อไปอยู่บนใบหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ทำให้เป็นสิ่งที่มีขนาดเล็กเหมือนคอนแทคเลนส์ได้ ถือเป็น การนำสิ่งที่มีขนาดใหญ่มาเปรียบกับใบหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่มีรูปร่างใบหน้าที่ใหญ่ การล้อเลียนดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าที่ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 นำจุดด้อยในเรื่องของรูปร่างใบหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 มากล่าวล้อเลียน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้น 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่พอเวลาแวนอยู่บนใบหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 แล้วขนาดเล็กลงเหมือนใส่แค่คอนแทคเลนส์มากกว่าล้อเลียนเพื่อสร้างเสียงหัวเราะระหว่างการสนทนา

ตัวอย่างที่ 43

เจนนี่ : นินหัวกบ อันนี้หัวเราะ

กอล์ฟ : นินหัวกบ อันนี้หัวโปก

เจนนี่ : อิกอล์ฟ เอ้ย ไม่ใช่ อิกอล์ฟ ขอโทษค่ะ ขอโทษค่ะ พี่กอล์ฟ

กอล์ฟ : อีดอก เดียวนี้ขึ้นอีกกับขึ้นเลยเธอ

เจนนี่ : อีจุม อีจุม แต่งตัว **ทำไมมันเหมือนเด็กแบบมัธยมจีน มิงานโรงเรียนวะอีดอก**

กอล์ฟ : แหมทำเป็นใส่รองเท้ากากเพชร นางแบบอะกากเดน

เจนนี่ : โอ้ยอยู่ตรงคนขับเลยนะคะ ขับไล่อะคะ

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 353 : ตรัง)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นช่วงของ wanna be contest 2018 ที่ผู้ดำเนินรายการต้องแสดงความคิดเห็นกับผู้ดำเนินรายการทีมฝ่ายตรงข้าม สถานการณ์ในข้างต้นเป็นตอนที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งตัวของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ด้วยรูปร่างหน้าตาของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่มีเชื้อสายจีน ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงกล่าวล้อเลียนว่าทำไมแต่งกายเหมือนเด็กนักเรียนจีนที่แต่งกายเหมือนที่โรงเรียนมิงานโรงเรียน การล้อเลียนดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 นำจุดด้อยในเรื่องของรูปร่างใบหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 มาล้อเลียนเพื่อสร้างความขบขัน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้น 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่เหมือนคนจีนมากกว่าล้อเลียน

4.2.2.1.3 การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับวัย

การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับวัยในงานวิจัยนี้หมายถึง วัยของผู้ดำเนินรายการที่มีวัยที่แตกต่างกันและเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่ผู้ดำเนินรายการมักใช้ในเนื้อหาที่ผู้ดำเนินรายการมักนำมาใช้สื่ออารมณ์ชั้น โดยเฉพาะการล้อเลียนเรื่องวัยและคนที่มีอายุมากกว่า ซึ่งคนที่

มีอายุมากกว่าจะเป็นคนที่มีร่างกายที่เสื่อมถอยลง จึงอาจกลายเป็นความด้อยกว่าผู้ที่อยู่ในช่วงวัยหนุ่มสาว โดยการใช้ภาษาในการล้อเลียนนี้มีทั้งการใช้คำพูดแบบตรงไปตรงมา คือคำว่า แก่ อายุเยอะ และใช้คำเปรียบเปรยกับสิ่งอื่น เช่น วัตถุโบราณ ไดโนเสาร์ ฟอสซิล เป็นต้น ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 44

ต้นหอม :   นั่นแก่จริงหรือว่าซอมคะ

เจนนี่/ก้อยตจี :   (หัวเราะ)

ต้นหอม :   อย่าให้แก่เที่ยวโคตสิ พี่มันไม่เหมอ

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้เข้าแข่งขันมีการล้อเลียนวัยอายุของผู้ดำเนินรายการที่อายุมากที่สุดด้วยการล้อว่าแก่พร้อมทั้งมีการเตือนว่าอย่ากระทำแบบนั้นเพราะว่ามีอายุมากแล้ว สอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าในเรื่องของอายุของผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์นั้นมีอายุที่น้อยกว่า จึงหยิบเอาเรื่องอายุของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มาล้อเลียน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี กล่าวคือ พบการใช้การล้อเลียนเกี่ยวกับเรื่องวัย อายุของผู้ดำเนินรายการมาล้อเลียนเพื่อสร้างความขบขัน

ตัวอย่างที่ 45

ก้อยตจี :   นอกจากมีต่างหูแล้ว ยังมีต่างยุคอีกต่างหาก

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

ตัวอย่างข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้เอาคำว่า “ต่างหู” มาเล่นกับคำว่า “ต่างยุค” เพื่อล้อเลียนวัยอายุของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ที่มีอายุมาก สอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าในเรื่องของอายุของผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์นั้นมีอายุที่น้อยกว่า จึงหยิบเอาเรื่องอายุของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มาล้อเลียน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี กล่าวคือ พบการใช้การล้อเลียนเกี่ยวกับเรื่องวัย อายุของผู้ดำเนินรายการมาล้อเลียนเพื่อสร้างความขบขัน

ตัวอย่างที่ 46

ต้นหอม : แต่งอย่างไรให้ดูพอสซิล
 เจนนี่ : อีดอก เนี่ย ตอนเรียนมหาลัยนะ นางเจอเพื่อนนางก็บอกเพื่อนนะ
 อู้ย!! เธอเป็นเด็กชิวเธอ ว้าย!!ฉันเป็นพอสซิล
 (เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นช่วงของ wannabe contest 2018 ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 และผู้เข้าแข่งขันในทีม (ต้นหอม) ต่างแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทีมฝ่ายตรงข้ามอย่างผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 โดยการนำเรื่องของอายุของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มาล้อกับพอสซิลที่เป็นชาวกติกดำบรรพ์ที่มีอายุหลายล้านปี การล้อเลียนดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่าที่ว่าผู้ดำเนินรายการนำเรื่องของอายุของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ที่มีอายุมากกว่ามาเปรียบกับพอสซิลที่มีอายุเป็นหลายล้านปี

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี กล่าวคือ พบการใช้การล้อเลียนเกี่ยวกับเรื่องวัย อายุของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มาล้อกับพอสซิลที่เป็นชาวกติกดำบรรพ์ที่มีอายุหลายล้านปี

ตัวอย่างที่ 47

คุณเทวิน (วิทยากร) : เดี่ยวเราจะพาขึ้นหลังไดโนเสาร์ดีกว่าเนาะ
 ก๊อตจิ : เราขึ้นไปเหยียบได้หรือคะ
 คุณเทวิน (วิทยากร) : ได้ครับ
 กอล์ฟ : ตรงไหนนะ
 คุณเทวิน (วิทยากร) : ตรงนี้ครับ ขึ้นตรงนี้ก็ได้รับ
 กอล์ฟ : ไดโนเสาร์อยู่ไหนคะ
 คุณเทวิน (วิทยากร) : เนี่ยครับ เดี่ยวเราขึ้นจากทางไปหัว
 ก๊อตจิ : เจนนี่ขึ้นหลังไดโนเสาร์สิ
 เจนนี่ : ได้ โอเค
 ก๊อตจิ : มึงขึ้นเลย
 กอล์ฟ : (หัวเราะ)
 ก๊อตจิ : เร็ว กูกันไว้แล้ว มึงขึ้น เออ มันเหมือนไดโนเสาร์จริง ๆ ด้วยอะ

กอล์ฟ : หินเหรอ
ก๊อตจิ : ไม เธออะพีกอล์ฟ

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นวิทยากรกำลังบรรยายถึงหินที่มีรูปร่างเหมือนไดโนเสาร์ โดยผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงบอกให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ไปขึ้นหลังไดโนเสาร์ การรับมุกของผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงไปขึ้นหลังผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงบอกว่าเหมือนไดโนเสาร์จริง ๆ ด้วย ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 จึงถามว่าหมายถึง หินเหรอ ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงบอกว่าไม่ใช่ หมายถึง ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 สถานการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการรับส่งของผู้ดำเนินรายการที่รู้ทันกัน สอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่า ผู้ดำเนินรายการทั้งสามคนได้นำเรื่องวัยอายุของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มากล่าวล้อเลียนกับไดโนเสาร์ที่มีอายุมากเช่นกัน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี กล่าวคือ พบการใช้การล้อเลียนเกี่ยวกับเรื่องวัย อายุของผู้ดำเนินรายการมาล้อเลียนโดยเปรียบกับไดโนเสาร์ เพื่อสร้างความขบขัน

3.2.2.2 การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนม

การประชดคือการแกล้งทำให้เกินควร หรือพูดแตกตั้นเพราะความไม่พอใจ การประชดประชันคือ การพูดหรือการกระทำเป็นเชิงกระทบกระทั่งแตกตั้น ดังนั้น กลวิธีการแสดงอารมณ์ขันด้วยการประชดประชัน จึงมีความหมายครอบคลุมถึงการพูดแตกหรือแตกตั้น พูดกระทบกระทั่งเทียบเปรียบเปรย รวมทั้งการพูดเหน็บหรือเหน็บแนม ซึ่งหมายถึง การพูดเสียดสีได้ เห็นได้ว่าล้วนเป็นการกระทำและการพูดที่แสดงความรู้สึกที่ไม่ปกติธรรมดา แต่สื่อถึงความไม่พึงพอใจ ไม่ชอบใจ ไม่สบอารมณ์เป็นส่วนใหญ่ แต่ถ้าสื่อถึงความรู้สึกในเชิงบวก ก็จะเข้าลักษณะการแสดงอารมณ์ขันด้วยการประชดประชันและเหน็บแนม

ตัวอย่างที่ 48

เจนนี่ : ผากไว้ให้คิด จริง ๆ เป็นเพื่อนของคุณยาทวดผากมา
กอล์ฟ : พูดเลยก็ได้ เจอัม
เจนนี่ : เจอัม อ่า
กอล์ฟ : เจอัมหน้าตึง โบทีอกซ์

- เจนนี่ : ผากมานะคะ อันนี้น่าจะมีความหมัดหมัดกับเพื่อนซึกคนใดคนหนึ่ง ซึกหนึ่งคนนะคะ
- ก๊อตจิ : อ้อ
- เจนนี่ : เค้าบอกว่า เอ่อ...เกี่ยวกับการงานอะ
- กอล์ฟ : เกี่ยวกับการงาน
- เจนนี่ : การงานกับเรื่อง_วย บาลานซ์ไม่ค่อยเท่ากัน ก็เลยมีความรู้สึกว่ายากจะเตือนกันซึกนิดนึง ทำงานไม่เคยจะเสร็จ แต่นัด_ดไม่เคยจะพลาด ค่ะ
- ก๊อตจิ : ไม่ มันพักได้มั้ง
- เจนนี่ : มันต้องบาลานซ์ เย่ ทุกวัน แต่งานไม่เดินเลยหรือ
(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 347 : อ่างทอง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการมีการกล่าวถึงเพื่อนของตนในเชิงเหน็บแนมที่ว่าพอเวลาเรื่องงานไม่เคยจะทำเสร็จ แต่พอมีผู้ชายมานัดไม่เคยจะพลาดเลย ประกอบกับการพูดที่หน้าตาแสดงถึงอารมณ์ที่ไม่พอใจและน้ำเสียงประชดประชัน การเหน็บแนมดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้กล่าวถึงเพื่อนของตนในเชิงประชดประชันและเหน็บแนม พร้อมกับพูดถึงเรื่องความสมดุลและการให้ความสำคัญในเรื่องของเวลาในการทำงาน ซึ่งการประชดประชันดังกล่าวประกอบลักษณะท่าทางที่จริงจังของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 สร้างความขบขันให้แก่ผู้ชมเป็นอย่างมาก

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและการเหน็บแนมผู้ร่วมงานที่ไม่สนใจเรื่องงาน ซึ่งต่างจากเวลาที่นัดกับผู้ชาย

ตัวอย่างที่ 49

- เจนนี่ : ผากไว้ให้ได้คิดนะคะ หลายคนรู้ว่าเป็นห่วงเป็นใยนะคะ แต่ว่ามัน บางทีมันอาจจะมากเกินไป จนดูเป็นการละลาบละล้วง หลายคนอาจจะรำคาญอะไรอย่างนี้
- กอล์ฟ : เออ
- เจนนี่ : อะ ถ้ารู้สึกรำคาญใครก็เอา ข้อคิดของเราไปพูดก็ได้้นะคะ ผากไว้ให้ได้คิดวันนี้นะคะ “เรื่องจริงไม่เหมือนฝัน เรื่องของฉันไม่

ต้องเลือก” ค่ะ

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นช่วงข้อคิดจากสี่เทย โดยผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ฝากข้อคิดไว้ว่า “เรื่องจริงไม่เหมือนฝัน เรื่องของฉันไม่ต้องเลือก” ประโยคดังกล่าว ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้ใช้คำบริภาษ อย่างคำว่า “เลือก” ซึ่งเป็นคำที่แสดงถึงการกล่าวในเชิงเหน็บแนม ต่ำเพื่อนในที่ทำงานที่ชอบก้าวท้าวเรื่องส่วนตัวของตน แบบไม่จริงจัง การเหน็บแนมดังกล่าวของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 สอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้หยิบนำสิ่งที่ตนพบเจอเพื่อนร่วมงานที่ชอบก้าวท้าวเรื่องส่วนตัวของตนมาสร้างสถานการณ์เพื่อสร้างความขบขันเป็นอย่างมาก

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 2 กลวิธี คือการสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนมเพื่อนในที่ทำงานที่ชอบก้าวท้าวเรื่องส่วนตัว และเสียดสีสัมผัสสระระหว่างวรรค “เรื่องจริงไม่เหมือนฝัน เรื่องของฉันไม่ต้องเลือก” ในคำว่า “ฝัน” และ “ฉัน” ที่คล้องจองกัน

ตัวอย่างที่ 50

กอล์ฟ : เจนนีฝากมานะคะ ผ่านด้วยแก้วมา เป็นเรื่องราวของคนในออฟฟิศต่อกันสัปดาห์ที่แล้ว สัปดาห์ที่แล้วก็เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการทำงานออฟฟิศเหมือนกัน อันนี้ก็เป็นเรื่องราวความสัมพันธ์ของคนในออฟฟิศเหมือนกัน บางทีเราแบบเรามีปัญหาชีวิต เรามีเรื่องแบบยาว ๆ เจอปัญหาทั้งเรื่องงาน เรื่องส่วนตัวก็จะมีคนในออฟฟิศ เริ่มหันมาสนใจเราอะไอย่างนี้ คอยเข้ามาถามไถ่เหยอะไอย่างนี้หรือแก เล่าให้ฟังได้นะ

ก๊อตจิ : เหมือนแบบแพลตฟอร์มโพสต์เฟซบุ๊กไป อะไอย่างนี้ เพื่อนอ่านเสร็จเพื่อนมาถาม

กอล์ฟ : หลังไม่มาเลย เล่าให้เราฟังได้นะ

ก๊อตจิ : อ้อ อ้อ ๆ

กอล์ฟ : อันนี้ฝากเตือนทุกคนนะคะ ฝากว่าเราต้องแยกแยะให้ออกนะคะ ข้อคิดจากสี่เทยค่ะ “สาระแนกับแคร้ ห่างกันแค่เส้นบาง ๆ” ค่ะ

ก๊อตจิ : จริงค่ะ จริงค่ะ อันนี้ก็ต้องฝากไว้เรื่องนะคะ

กอล์ฟ : ค่ะ อะไคะ

ก๊อตจิ : ขอโทษที่ตอนโพสต์ไม่ได้คิด

กอล์ฟ : ไม่ได้คิดอะไรคะ

ก้อย : ไม่ได้คิดว่าจะเสือกกันเยอะขนาดนี้

(เทย์เที่ยวไทย, ตอนที่ 350 : จันทบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้ฝากข้อคิดจากสี่เทย์มาโดยให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 นำเสนอแทน และข้อคิดดังกล่าวเป็นการเหน็บแนมเพื่อนร่วมงานของตนที่ชอบก้าวก่ายเรื่องส่วนตัวของตนผ่านทางเฟซบุ๊ก ซึ่งการโพสต์ของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ผ่านทางเฟซบุ๊กเป็นการระบายความรู้สึกของตนแต่เพื่อนร่วมงานมักมาถามสารทุกข์สุขดิบอยู่เสมอเหมือนเป็นห่วง แต่ความเป็นจริงแล้วเป็นเพียงการอวยกรู้สึกอยากเห็นของเพื่อนร่วมงานคนดังกล่าวเพียงเท่านั้น ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ตระหนักได้ว่าตอนโพสต์ข้อความลงไปก็ไม่ได้คิดอะไรแต่กลับมีความสนใจในเรื่องของตน ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงนำความอวยกรู้สึกอยากเห็นของเพื่อนร่วมงานมากล่าวเหน็บแนม ซึ่งการเหน็บแนมดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความอ่อนคลายที่ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้นำเรื่องที่เพื่อนร่วมงานชอบก้าวก่ายเรื่องของตนมาเหน็บแนมมาสร้างสถานการณ์เพื่อสร้างอารมณ์ขันในรายการ

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนมเพื่อนร่วมงานชอบก้าวก่ายเรื่องส่วนตัวของตนผ่านทางเฟซบุ๊ก

ตัวอย่างที่ 51

เจนนี่ : ฝากไว้ให้ได้คิดนะคะ วันนี้ตรง ๆ เลยนะคะ ไม่ต้องพูดอะไรมากนะคะ
“พอเพื่อนนัดมาสายมาเลท พอผู้นัดเดด อีเปรตตรงเวลา” ค่ะ

(เทย์เที่ยวไทย, ตอนที่ 352 : ลำปาง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้มีการกล่าวถึงเพื่อนของตนในเชิงประชดประชันและเหน็บแนมที่ว่า “พอเพื่อนนัดมาสายมาเลท พอผู้นัดเดดอีเปรตตรงเวลา” ประกอบการพูดดังกล่าว ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้แสดงท่าทีที่ไม่พอใจและมีน้ำเสียงที่ประชดประชันเพื่อนร่วมงานที่ให้ความสำคัญกับผู้ชายมากกว่าเวลาเพื่อนนัด ข้อคิดในข้างต้นสอดคล้องกับทฤษฎีความอ่อนคลายที่ว่า ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้หยิบนำเอาเรื่องการนัดของเพื่อนที่มักจะมาสาย แต่พอนัดกับผู้ชายกลับมาตรงเวลา มาเหน็บแนมเพื่อสร้างความขบขัน

สถานการณ์ดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้น 1 กลวิธี คือ การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันเพื่อนที่ความสำคัญกับผู้ช่ายมากกว่าการนัดของเพื่อน

จากการศึกษาการใช้ภาษาและกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นในรายการ “เทยเทียวไทย” จำนวน 13 ตอน ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลกลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้นได้ทั้งหมด จำนวน 323 ครั้ง ซึ่งพบในด้านการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการหยอกเย้าเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นทั้งหมด จำนวน 188 ครั้ง สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน พบ 169 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 90, และ 2) การการสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนม พบ 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10 ซึ่งกลวิธีที่พบมากที่สุดในการสร้างเนื้อหาเพื่อหยอกเย้าเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น คือการสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน และกลวิธีดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลาย

1) การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้น จำนวน 169 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 90

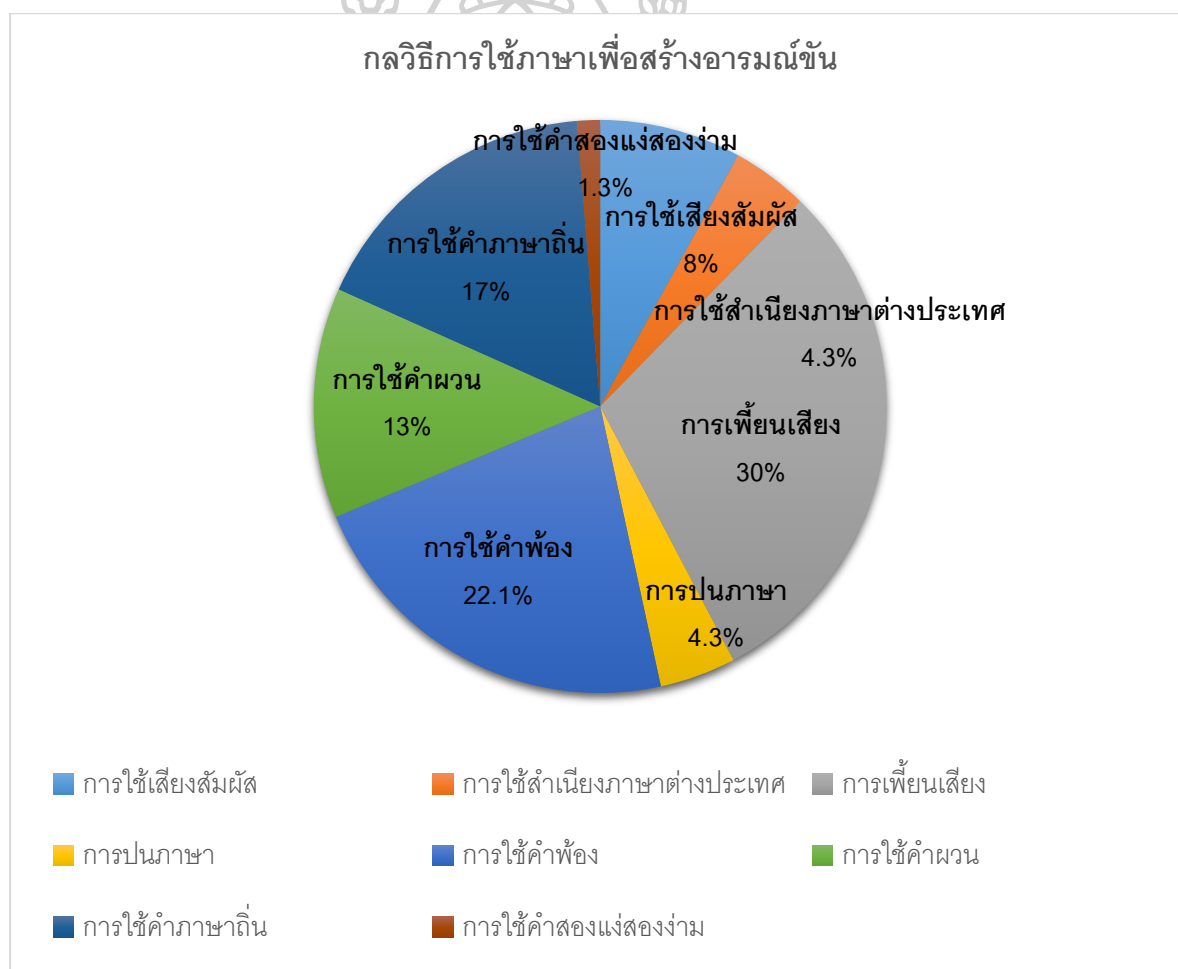
2) การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนม

พบกลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้น จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10

อาจกล่าวได้ว่า กลวิธีการแสดงอารมณ์ขัน หมายถึง การดัดแปลง เปลี่ยนแปลง หรือปรับเปลี่ยนสาระข้อมูลการแสดงของผู้ดำเนินรายการที่จะสื่อไปยังผู้ชม เพื่อให้เกิดอารมณ์ขันหรือสนุกสนานคล้อยตามสารหรือสาระข้อมูลของผู้ดำเนินรายการแสดงออกมา

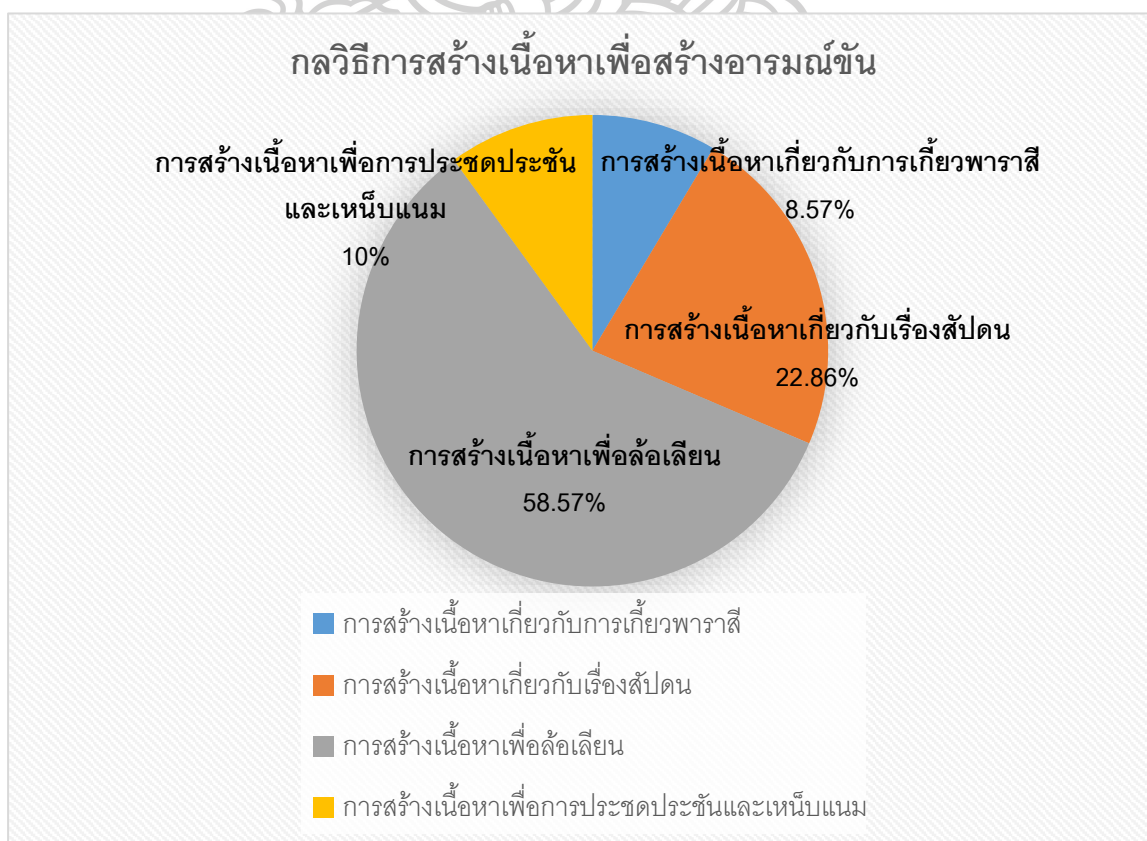
การศึกษาวិเคราะห์การสร้างอารมณ์ขันในรายการเทวเที๋ยวไทย จำนวน 13 ตอน สามารถแบ่งประเด็นการศึกษาได้ 2 ประเด็น คือ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ประกอบด้วย (1) การใช้เสียง ได้แก่ การใช้เสียงสัมผัส การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ การเพี้ยนเสียง (2) การใช้คำ ได้แก่ การใช้คำภาษาต่างประเทศหรือการปนภาษา การใช้คำพ้อง การใช้คำผวน การใช้คำภาษาถิ่น การใช้คำสองแง่สองง่าม สามารถสรุปการวิเคราะห์และกลวิธีทางการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขันที่พบในรายการเทวเที๋ยวไทย ได้ดังนี้

จากการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขันในรายการ “เทวเที๋ยวไทย” จำนวน 13 ตอน ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันได้ทั้งหมด จำนวน 323 ครั้ง โดยกลวิธีในการสร้างอารมณ์ขันด้านการใช้เสียงและการใช้คำเพื่อสร้างอารมณ์ขันพบ

ทั้งหมด 76 ครั้ง สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) การใช้เสียงสัมผัส พบ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8, 2) การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ พบ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.3, 3) การเพี้ยนเสียง พบ 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30, 4) การปนภาษา พบ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.3, 5) การใช้คำพ้อง พบ 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.1, 6) การใช้คำพวน พบ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13, 7) การใช้คำภาษาถิ่น พบ 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17 และ 8) การใช้คำสองแง่สองง่าม พบ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.3 ซึ่งกลวิธีที่พบมากที่สุดในการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น คือ การเพี้ยนเสียง และกลวิธีดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎีความอ่อนคลาย

ส่วนกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น ประกอบด้วย (1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ ได้แก่ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวพาราสิ และการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน (2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับหยอกเย้า สามารถแบ่งเป็นประเด็นย่อยได้ 2 ประเด็น คือ 1) การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน ได้แก่ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับตัวบุคคล การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับวัย และ 2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการประชดประชันและเหน็บแนม สามารถสรุปการวิเคราะห์และกลวิธีทางการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นที่พบในรายการเทยเที่ยวไทย ได้ดังนี้

จากการศึกษากลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นในรายการ “เทยเทียวไทย” จำนวน 13 ตอน ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลกลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้นในได้ทั้งหมดจำนวน 323 ครั้ง โดยกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นในพบทั้งหมด 247 ครั้ง สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการเกี่ยวพาราสิ พบ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.57, 2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน พบ 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.86, 3) การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน พบ 169 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.57 และ 4) การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนม พบ 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10 ซึ่งกลวิธีที่พบมากที่สุดในการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นใน คือ การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน และกลวิธีดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายมากที่สุด

ผลการศึกษาในข้างต้น ผู้ดำเนินรายการได้ใช้วิธีการสื่อสารทางภาษาและการสร้างเนื้อหา ผ่านการสอดแทรกมุกตลกได้อย่างสร้างสรรค์ โดยการนำสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว มาสร้างสถานการณ์เพื่อสร้างอารมณ์ชั้นใน การมีอารมณ์ชั้นในจะช่วยทำให้คนมีอารมณ์ดี และสุขภาพจิตที่ดีที่จะนำมาช่วยเยียวยาจิตใจให้สดชื่นแจ่มใส ก่อให้เกิดกำลังใจที่จะใช้สติปัญญาในการคลี่คลายปัญหาหรือแก้ไขสถานการณ์ให้ทุเลาเบาบางลงไปได้ อารมณ์ชั้นในจึงจัดเป็น “ตัวช่วย” ตัวสำคัญในชีวิตมนุษย์ โดยอารมณ์ชั้นในไม่ได้มีหน้าที่เพียงลดทอนความเคร่งเครียดหรือทำให้ผ่อนคลายเพียงเท่านั้น อารมณ์ชั้นในยังมีหน้าที่อื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็น ช่วยลดความขัดแย้งประนีประนอมระหว่างการสนทนา การเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า การแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทหน้าที่ของอารมณ์ชั้นในรายการเทยเทียวไทย อีกทั้งยังทำให้ทราบถึงพฤติกรรม และเจตนาทางความคิด ที่แฝงอยู่ในเนื้อหาที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสารซึ่งจะศึกษาวิเคราะห์ในบทต่อไป

บทที่ 4

บทบาทหน้าที่ของอารมณ์ชั้นในรายการเทยเที่ยวไทย

4.1 บทบาทหน้าที่ของอารมณ์ชั้นในรายการเทยเที่ยวไทย

บทบาทหน้าที่ที่น่าจะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะบทบาทหน้าที่ที่สามารถเสนอ “ทางเลือก” ที่ชดเชยให้กับสิ่งที่มนุษย์ปรารถนาแต่ทำไม่ได้ในชีวิตจริง และยังเสนอ “ทางออก” ให้กับปัญหาอันเกิดจากกฎเกณฑ์ทางสังคมที่เคร่งครัด เมื่อมนุษย์มีความรู้สึกอัดอั้นหรือคับข้องใจกับการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหรือข้อห้าม บทบาทของสิ่งหนึ่ง ๆ สามารถช่วยทำหน้าที่เป็นทางออก เพื่อลดความอัดอั้น และความรุนแรงในจิตใจของมนุษย์ได้ อย่างเช่น อารมณ์ชั้นในช่วยทำหน้าที่นี้ได้ดี ไม่ว่าจะเป็นการช่วยให้ความบันเทิงสนุกสนาน การลดทอนความเคร่งเครียด และคลายความวิตกกังวล

Sigmund Freud (บุญยดา ปัญญาไว, 2544 : 1-10) กล่าวว่าอารมณ์ชั้นในเป็นกลไกทางจิตที่ช่วยลดความตึงเครียดทางอารมณ์ที่มีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ ไม่เป็นมิตร หยาบคายออกมา ในทางที่สังคมยอมรับ นอกจากนี้อารมณ์ชั้นในอาจมีบทบาทหน้าที่ช่วยลดความขัดแย้งและเพิ่มความใกล้ชิดสนิทสนม (intimacy), แก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า หรือเป็นเครื่องเสริมสร้างบรรยากาศที่ดี เช่น เหตุการณ์การสื่อสารที่มีจำนวนผู้ร่วมสนทนา 3 คน มักมีแนวโน้มว่าผู้พูด 2 คนจะร่วมกันพูดแหย่ผู้พูดอีกคนที่เหลือ ทำให้เกิดความไม่สุภาพ ความบาดหมางใจกัน จนทำให้ผู้ร่วมสนทนาารู้สึกเสียหน้า ผู้ร่วมสนทนาอีกคนจึงสร้างสถานการณ์ขึ้นมาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นระหว่างการสนทนา สำหรับคลี่คลายสถานการณ์

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำกรอบความคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของวิลเลียม บาสคอม (William Bascom) มาปรับและประยุกต์ใช้ในหัวข้อต่าง ๆ ของบทบาทหน้าที่ของอารมณ์ชั้นในรายการ “เทยเที่ยวไทย” สามารถแบ่งได้ 3 ประการ ดังนี้ 1) อารมณ์ชั้นในเป็นเครื่องมือเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และความสนิทสนมกับคนแปลกหน้า 2) อารมณ์ชั้นในเป็นเครื่องมือแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า 3) อารมณ์ชั้นในเป็นเครื่องมือลดความขัดแย้ง ประนีประนอม และสร้างความปรองดอง

4.1.1 อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และสร้างความสนิทสนมกับคนแปลกหน้า

จากการรวบรวมข้อมูลในรายการเทย์เที่ยวไทยสามารถอธิบายได้ว่าผู้ดำเนินรายการได้สอดแทรกมุขตลกผ่านทางใช้ภาษาและเนื้อหามาสสร้างสถานการณ์เพื่อสร้างอารมณ์ขันในระหว่างการสนทนา เพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และสร้างความสนิทสนมกับคนแปลกหน้า เพื่อให้การสนทนานั้น ๆ ดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่นและเป็นกันเอง ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 52

- คุณแม่ : อันนี้น้ำผึ้งรอบนี้จากดอกกล้วยนะคะ แต่เป็นรัฐวิสาหกิจชุมชน
เหมือนกัน
- กอล์ฟ : คุณแม่คะ
- คุณแม่ : ขา ขา คะ
- กอล์ฟ : อันนี้คืออุปกรณ์อะไรคะคุณแม่
- ก๊อตจิ : ้วยยยยย
- คุณแม่ : อันนี้มาตัวเองมา ตัวเอง เค้านวดให้ เค้านวดให้ตัวเองหันหลัง
- กอล์ฟ : อ้อออ
- ก๊อตจิ : พี่กอล์ฟอย่าหันหลัง พี่กอล์ฟระวังแม่อย่าหันหลัง
- คุณแม่ : พี่กอล์ฟ พี่กอล์ฟหันหลัง เดี่ยวน้องนวดให้คะ
- ก๊อตจิ : อ้อ เรียกว่าน้อง พี่กอล์ฟหันหลังคะ เดี่ยวน้องนวดให้
- เจนนี่ : (หัวเราะ)
- คุณแม่ : คะ พี่กอล์ฟกัมนิดนึงคะ
- กอล์ฟ : อ้อ
- ก๊อตจิ : คอบ้างคะ คอ
- คุณแม่ : คอนิดนึง
- กอล์ฟ : ดีดีดี
- ก๊อตจิ : เรียกว่าคุณป้าดีกว่าคะ
- คุณแม่ : ไม่เอาอะ เรียกพี่กอล์ฟ ชอบเรียกพี่อะ
- กอล์ฟ : ชอบพระคุณคะ
- คุณแม่ : หนูชอบเป็นเด็กอะ

(เทย์เที่ยวไทย, ตอนที่ 346 : ชัยนาท)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการทั้ง 3 คนกำลังสอบถามเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของรัฐวิสาหกิจชุมชน ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ได้สัมภาษณ์และสอบถามเกี่ยวกับสินค้าที่มีรูปลักษณะเป็นไม้ยาว ๆ ว่าสิ่งนั้นคืออะไร คุณแม่จึงสาธิตวิธีการใช้ด้วยการนวดให้ ขณะที่คุณแม่ นวดให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้แนะนำให้คุณแม่เรียกผู้ดำเนินรายการ คนที่ 3 ว่า “คุณป้า” แต่คุณแม่ปฏิเสธ พร้อมให้เหตุผลว่า ตนยังอยากเป็นเด็กอยู่

สถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้นำเรื่องอายุของผู้ดำเนินรายการ คนที่ 3 มากล่าวล้อเลียน โยผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ไม่ได้แสดงท่าทีที่ไม่พอใจหรือ โกรธที่ถูกล้อเลียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ดำเนินรายการทั้งสามคนนั้นมีความสนิทสนมกัน เป็นอย่างมาก ทำให้การนำเรื่องวัยหรืออายุของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 มากล่าวล้อเลียน จึงไม่เป็นปัญหาหรือเกิดความขัดแย้งกันระหว่างการสนทนา กลับกันสถานการณ์ดังกล่าว ยังสร้างเสียงหัวเราะให้กับผู้ร่วมสนทนาอีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความสนิทสนม ความเป็น กันเองกับคนแปลกหน้า (คุณแม่) ได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 53

- กอล์ฟ : ให้พี่เจนนีไปเล่นด้วยได้มั๊ยอะ เล่นเป็นคนละตัว
 น้อง : ได้ครับ ๆ
 เจนนี : หัวดีค๊ะ น้าบาว
 น้อง : ชื่อไรนึ
 เจนนี : ชื่ออิสซเบลล่า ค่ะ
 น้อง : โอ้ว อิสซเบลล่า แล้ว....
 เจนนี : เรียกง่าย ๆ ว่าอิสต์ว์ก็ได้ค๊ะ
 ก๊อตจิ : ไม่ได้สิ อิสสะเบนล่า
 เจนนี : อิสส์ตว์ อิสส์ตว์เบนล่า
 ก๊อตจิ : อิสส์ตว์เบนล่า
 กอล์ฟ : เรียกเต็ม ๆ ดิกว่า
 เจนนี : อิสส์ตว์เบนล่า ค่ะ
 น้อง : เมื่อกี้เห็นชื่อแพนเค้กอยู่เลย
 เจนนี : เปลี่ยนแล้วค๊ะ ได้ผัวฝรั่งค๊ะ
 ก๊อตจิ : ห็นหนึ ๆ

กอล์ฟ : หันหนี หันหนีมาเรื่อย ๆ
 เจนนี่ : เป็นไรคะ น้องเหน้อยนิมาฟัง เหน้อยเล่นหนังลุงหรรคคะ
 น้อง : ไม่ใช่ครับ เหน้อยกับคนพากย์
 เจนนี่ : ถ้าเหน้อยไปกินข้าวกันมัย
 กอล์ฟ/ก๊อตจิ : อ่า
 กอล์ฟ : ไหนลองบอกเมนูเค้าไปดูซิว่า มีไรกินบ้างเผื่อเค้าจะสนใจ เร็ว
 เจนนี่ : มีคั่วกลิ้งน้ำบูดู แกงส้มยอดผัก
 กอล์ฟ : **หอยผัดน้ำมันหมี**
 เจนนี่ : หอยผัดน้ำมันหมี
 ก๊อตจิ : เห็นไม่ได้
 เจนนี่ : กินมัยจ๊ะ
 น้อง : หอยผัดน้ำมันหมี อย่ากินนะ
 เจนนี่ : เอาทำไรคะ
 น้อง : เหม็นมัน
 เจนนี่ : เหม็นมัน เคยกินเหรอ
 น้อง : ไม่เคย
 เจนนี่ : ไม่เคยแล้วรู้ได้ไงอะว่าเหม็นมัน
 น้อง : แล้วมันเหม็นมัย
 เจนนี่ : มันไม่เหม็น แต่อย่างอื่นเหม็น
 น้อง : เฮ! แล้วอย่างอื่นเหม็นมัย
 เจนนี่ : ฮอ หมีเหม็นมัยอ้อ ถ้าเห็นมันก็เหม็นแล ถ้าเห็นมันก็เหม็นแล
 ก๊อตจิ : ยิ่งเด็ก น้องยิ่งเด็ก

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 358 : สุราษฎร์ธานี)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 พยายามจะให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ชวนน้องคุย ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงชวนน้องไปกินข้าว โดยแนะนำเมนูต่าง ๆ ให้น้องฟัง แต่เมนูที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 แนะนำนั้น หากผวนคำกลับจะทำให้ทราบว่าคุณรายการอาหารนั้นทันทีว่า มีเนื้อหาที่มีความหมายเกี่ยวกับเพศ ขณะเดียวกันน้องก็สามารถรับมุกและเข้าใจเมนูของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 โดยน้องบอกกลับว่า หอยผัดน้ำมันหมี อย่ากินนะ ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงถาม

กลับว่า ทำไม น้องจึงตอบกลับว่า เหม็นมัน จะเห็นได้ว่า การโต้ตอบบทสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการและน้องวิทยากรได้อย่างเป็นกันเอง

สถานการณ์ดังกล่าว ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้นำเมนูอาหารมาชวนน้องสนทนา โดยเมนูดังกล่าวเป็นการเล่นคำพวนซึ่งคำดังกล่าวนี้มีความหมายเกี่ยวกับเพศ จะเห็นได้ว่าการสร้างสถานการณ์เชิญชวนพูดคุย โดยการหยิบนำคำพวนมาเล่นเป็นมุก ทำให้การสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการและน้องที่รู้จักกันเป็นครั้งแรก สามารถสนทนากันได้อย่างลื่นไหลและเป็นกันเอง อีกทั้งยังทำให้น้องรู้สึกขบขันและผ่อนคลายขณะที่กำลังสนทนาอีกด้วย ถือเป็นการนำมุกตลกมาสร้างสถานการณ์ เพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า (น้องวิทยากร)

ตัวอย่างที่ 54

กอล์ฟ/ก๊อตจิ/เจนนี : สวิสตี้คะ
 เจนนี : มันเป็นอะไรยังไงหรือคะคุณพี่
 คุณตี้ : มันเป็นสวนดอกไม้ครับ
 เจนนี : อันนั้นหนูทราบค่ะ
 กอล์ฟ : ซึ่งอันนี้คือดอกอะไรคะ
 คุณตี้ : ดอกเบญจมาศครับ
 กอล์ฟ : เบญจมาศ
 เจนนี : อ้อ ก็เหมาะกับงานหนูพอดีเลย
 กอล์ฟ : น้อง น้องชอบดอกเบญจมาศค่ะ
 ก๊อตจิ : โอ้ย อะไรทำไมมันเข้าไปหมดเลย
 เจนนี : ไว้ประดับบ้านหนูค่ะ
 กอล์ฟ : ไซ้ ไซ้ค่ะ เวลาแบบเวลาน้องนอนอะคะ
 แคะชอบเอาดอกเบญจมาศประดับไว้ใกล้ ๆ ที่นอน
 คุณตี้ : ไซ้ครับ แคะชอบใช้ประดับงานศพ

(เทย์เที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นวิทยากรคุณตี้กำลังพาเดินชมสวนดอกไม้ ขณะเดียวกันผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 จึงถามว่าคือดอกอะไร วิทยากรตอบกลับว่าดอกเบญจมาศ ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงพูดต่อว่า เหมาะกับงานของตน ซึ่งคำว่า “งานของตน” ที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 หมายถึงก็คือ งานศพที่มักมีดอกไม้ชนิดนี้ประดับอยู่ อีกทั้งยังบอกอีกว่า ไว้ประดับบ้านของตน

และคำว่า “ห้องนอน” ที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 หมายถึงก็คือ โลงศพ ที่เป็นที่เก็บของศพหรือคนตาย วิทยากรจึงบอกว่า “ใช่ครับ คำที่ใช้ระดับงานศพ” สถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้นำสิ่งที่วิทยากรกำลังบรรยายอยู่มาสร้างสถานการณ์ โดยการหยิบเอาจุดด้อยในเรื่องรูปร่างหน้าตาของตนเองมากล่าวล้อเลียนเพื่อเพิ่มความสนุกสนานในระหว่างการสนทนา โดยการเปรียบตนเองเป็นคนตาย จะเห็นได้ว่า ผู้ดำเนินรายการและวิทยากรมีการรับส่งมุกกันได้อย่างราบรื่น และเนื้อหาดังกล่าวยังสอดแทรกสาระความรู้ในเรื่องของดอกเบญจมาศให้แก่ผู้ชมในระหว่างการสนทนาอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 55

ก๊อตจิ : ที่จริงอันบนสุดไม่ต้องใส่แองก็ได้นะคะ

เจนนี่ : ทำไมคะ

ก๊อตจิ : เริ่มจากเชียงใหม่ แองเวียงแห แองแม่เมาะ แองลี่ แองจาว and
ในภาษาอังกฤษไง

เจนนี่ : (หัวเราะ)

กอล์ฟ : คนจิง (คนจีน) ไซมัยคะ นี่เป็น คนจิง (คนจีน) ที่พูดภาษาอังกฤษ

ก๊อตจิ : ใช่ คำแรกเลย ผิดหลัก ผิดหลักเลย ผิดหลักภาษา คำแรกไม่ต้องใส่
แอง เพราะมันเป็นอันแรก

เจนนี่ : แล้วก๊อตจิกะรู้เปล่า มึงเล่น ๆ ไปซึกพัก น่าจะ มึงน่าจะรู้สึกได้
ถึงความเจีบ มึงก็เลยบอกว่า and ในภาษาอังกฤษไง

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 352 : ลำปาง)

บทสนทนาในข้างต้นวิทยากรกำลังบรรยายถึงแองต่าง ๆ ทางภาคเหนือของประเทศไทย ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 พุดขึ้นมาว่า “ที่จริงอันบนสุดไม่ต้องใส่แองก็ได้นะคะ” ประโยคดังกล่าวทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 เกิดความสงสัย จึงขัดการสนทนาขึ้นพร้อมกับถามถึงเหตุผลว่าทำไมถึงไม่ต้องใส่ ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงอธิบายเหตุผลให้ฟัง ซึ่งในตอนนั้นที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 กำลังบรรยายนั้น ก็เกิดความเจีบในระหว่างการสนทนาชั่วขณะ ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ต้องรีบพุดขึ้นมาว่า “and” ในภาษาอังกฤษไง

สถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้นำคำว่า “and” มาเพี้ยนเสียงเป็นคำว่า “แอง” แทน และได้นำไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมาปรับและประยุกต์ใช้ในการสร้างสถานการณ์

ขึ้นเพื่อล้อเลียนคนจีนที่ไม่สามารถออกเสียงคำที่ลงท้ายด้วยตัวสะกดแม่กนในภาษาไทยได้ชัด ซึ่งการล้อเลียนดังกล่าวนอกจากจะทำให้เสียงของคำและความหมายนั้นเปลี่ยนไปจากเดิมแล้ว ยังทำให้คนฟังและผู้ร่วมสนทนานั้นไม่เข้าใจในสิ่งที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ต้องการจะสื่อสาร จึงเกิดความงึบระหว่างการสนทนา ซึ่งความงึบดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการเล่นมุกของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่พยายามจะสื่อสารไปยังผู้ร่วมรายการ แต่ไม่มีใครเข้าใจในมุกทางภาษาของตน ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 พยายามรับมุกและพลิกแพลงสถานการณ์แก้เก้อด้วยการช่วยหัวเราะกับมุกของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1

ตัวอย่างที่ 56

น้องโก้ (วิทยากร) : โปสตร์คริสต์เนี่ย ปีนี้ก็ 103 ปี แล้ว

เจนนี่ : อืม

น้องโก้ (วิทยากร) : สร้างตั้งแต่ ค.ศ. 1915 คือเหมือนกับเป็นหลักฐานว่า ชาวคริสต์อะ นิกายโปรเตสแตนต์ที่ได้เข้ามาในตรัง ก็คือโดย นายแพทย์ G.B. Dunlop ก็คือมาสร้างโรงพยาบาลที่เบียงที่นี้ ก็คือ...

ก๊อตจิ : ฝรั่งเศสอะไรนะ

น้องโก้ (วิทยากร) : ชื่อ Dr. G.B. Dunlop

เจนนี่ : จี บี ดันหลอบ

น้องโก้ (วิทยากร) : ใช่

ก๊อตจิ : แล้วเดี๋ยวใครมาแทนอะ

เจนนี่ : เออนั้นแหละ แล้วทำไมอยู่ดี ๆ หลอบอะ

ก๊อตจิ : หลอบไปไหนอะ

เจนนี่ : ผนตกก็เลยหลอบไปเลยจ้ะหรอ

ก๊อตจิ : เห้ยไม่ได้นะ จีบีดันหลอบไปอะ

เจนนี่ : จีบีดันหลอบน้องโก้ก็เลยต้องมาแทน

ก๊อตจิ : จีบีไม่ได้เลย

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 353 : ตรัง)

บทสนทนาในข้างต้นน้องโก้ที่เป็นวิทยากรกำลังบรรยายถึงประวัติของโปสตร์คริสต์แห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่ในจังหวัดตรัง ด้วยชื่อของผู้ก่อตั้งโรงพยาบาลที่ตั้งอยู่ที่ชื่อว่า Dr. G.B. Dunlop แต่น้องโก้ก็ออก

เสียงคำดังกล่าวได้ไม่ค่อยชัด ทำให้คำว่า “Dunlop (ดันลอป)” ออกเสียงเป็น “ดันหลอบ” ทำให้ผู้ดำเนินรายการนั้นนำเรื่องการออกเสียงของน้องไก่อีกมากล่าวล้อเลียนเพื่อสร้างเป็นอารมณ์ขัน

สถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 และคนที่ 2 ที่ได้ยินการบรรยายและการออกเสียงคำของน้องวิทยากรที่ออกสำเนียงภาษาอังกฤษที่แปลงมากล่าวล้อเลียน โดยนำคำว่า “หลอบ” มาเพี้ยนเสียงเป็น “ลอบ” (ซึ่งในภาษาไทยถิ่นใต้แปลว่า “กลับ” ตัวอย่างเช่น ลอบบ้าน แปลว่า กลับบ้าน เป็นต้น) พร้อมกับสร้างสถานการณ์ขึ้น เพื่อล้อเลียนการออกเสียงภาษาอังกฤษของน้องวิทยากร โดยการนำคำที่น้องวิทยากรออกเสียงไม่ชัด มาดัดแปลงด้วยการเพี้ยนเสียง พร้อมเบี่ยงประเด็น เพื่อให้คำดังกล่าวนั้นมีความหมายที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้จะสร้างความขบขันระหว่างการสนทนาได้แล้ว ยังทำให้การสนทนาดังกล่าวนั้น น่าสนใจมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 57

- เจนนี่ :   อยากได้คำศัพท์ภาษาจีนแบบทวดของทวดอะไรอย่างนี้อะ
- ก๊อตจิ :   ทวดของทวดเหรอ สมมติว่าพี่กอล์ฟนี่คือคุณ
                            ย่าไข่ม้อย แต่ว่ามันมีย่าของย่า ย่าเนี่ยคือ ไหนไน (奶奶)
- เจนนี่ :   ไหนไน
- ก๊อตจิ :   เต๊อะเนี่ยคือ ของ
- เจนนี่ :   เต๊อะ
- ก๊อตจิ :   ดังนั้น ถ้าสมมติว่าเวลาเราเติม ไหนไนเต๊อะไหนไน แปลว่า ย่าของย่า
- เจนนี่ :   อ้อ ไหนไนเต๊อะไหนไน
- ก๊อตจิ :   ดังนั้นชื่อพี่กอล์ฟก็ยาวมากเวลาไปแจ้งเกิด พี่กอล์ฟก็ต้องไปแจ้ง
                            เกิดด้วยชื่อที่ว่า ไหนไนเต๊อะไหนไน ไหนไนเต๊อะไหนไน
                            ไหนไนเต๊อะไหนไน ไหนไนเต๊อะไหนไน ไหนไนเต๊อะไหนไน
                            ไหนไนเต๊อะไหนไน ไหนไนเต๊อะไหนไน ไหนไนเต๊อะไหนไน
                            ไหนไนเต๊อะไหนไน ไหนไนเต๊อะไหนไน ไหนไนเต๊อะไหนไนลง (โลง)
- เจนนี่ :   อ้าวอัสตัวไม่ใช่ให้
- ก๊อตจิ :   ไหนไนเต๊อะไหนไน ไหนไนเต๊อะไหนไน ไหนไนเต๊อะไหนไน
                            ไหนไนเต๊อะไหนไน ไหนไนเต๊อะไหนไน ไหนไนเต๊อะไหนไน

ไหนไหนเตอะไหนไหนรก

เจนนี : อี้เหี้ย

ก๊อตจี : ขอโทษคะ ขอโทษคะ

(เทียบเที่ยวไทย, ตอนที่ 353 : ตรัง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ต้องการทราบความหมายของคำว่า “ทวด” ในภาษาจีนคือคำว่าอะไร เพื่อที่จะนำคำดังกล่าวมากล่าวล้อเลียนเรื่องอายุของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงหันมาถามผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่มีความรู้ในด้านภาษาจีนว่าคำว่า “ทวด” ในภาษาจีน คือคำว่าอะไร ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประโยคและวิธีการใช้ให้ฟัง ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงนำคำดังกล่าวมาสร้างสถานการณ์โดยการพูดต่อ ๆ กันให้ยาวขึ้น เพื่อให้ความหมายนั้นดูมีอายุที่มากขึ้น อย่างคำว่า “ย่าของย่า” ที่หมายถึงอีกนัยหนึ่งว่า “ทวด”

สถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนนั้น ได้นำความรู้ทางด้านภาษาจีนมา กล่าวล้อเลียนในเรื่องอายุและวัยของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 เพื่อสร้างความตลกขบขันในระหว่างการสนทนา อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าผู้ดำเนินรายการทั้งสามคนมีความสนิทสนมกันเป็นอย่างมาก เพราะต่างฝ่ายต่างหยอกล้อเรื่องอายุกันได้ โดยที่อีกฝ่ายไม่รู้สึกโกรธ

ตัวอย่างที่ 58

กอล์ฟ : ควนขนุนคือบ้านย่า

เจนนี : ควนขนุนคือบ้านหนู

กอล์ฟ : ควนแปลว่าอะไร

เจนนี : ควนคือเหมือนเนินอะ เหมือนเนินในภาษาอีสาน บุญสูงเนิน
เหมือนโคก

กอล์ฟ : เรียกว่า ควน

เจนนี : เป็นภูเขาสูงเล็ก ๆ อะโรยแบบนี้อะคะ

กอล์ฟ : อันนี้เรียกว่าควน อันนี้เรียกไม่ควรว ไม่ควรวเอาเป็นแบบอย่าง

ก๊อตจี : ควนคือภูเขาสูงเล็ก ๆ เหรอ ั้งนี้เรียกนมพวกเรว่าควน

เจนนี : ควน (หัวเราะ) นมกะเทยเรียกว่า ควน เหรอ แบบเขาเรียกเป็นเขา
เป็นป่าอะโรยอย่างงี้

- กอล์ฟ : อ้อ
- เจนนี่ : แบบ เป็นแบบเด็ก ๆ เด็กในควน ก็คือแบบเด็กอยู่ในป่า จะใช้แบบ
คำเด็กที่ เป็นแบบเออตูไม่ทันสมัย ก็คือเนี้ยะ เด็กในควน เด็กหลังเขา
นี่เด็กในควน
- กอล์ฟ : ภาษากลางก็คำว่า เด็กหลังเขา ไม่ใช่เด็กในควน
- เจนนี่ : เด็กในควน
- กอล์ฟ : ภาษาใต้พูดว่าอะไร เด็กในควน
- เจนนี่ : เด็กในควน

(เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 354 : พัทลุง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 และ คนที่ 3 กำลังพูดถึงความหมายของ
คำว่า “ควน” ว่ามีความหมายว่าอะไร ด้วยความที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 เป็นคนที่มีภูมิสำเนา
ทางภาคใต้ทำให้เข้าใจในความหมายของคำดังกล่าว จึงอธิบายความหมายให้กับผู้ดำเนิน
รายการคนที่ 3 พร้อมทั้งยกตัวอย่างการเรียกและการใช้คำดังกล่าวเพื่อให้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น
แต่ในระหว่างที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 กำลังอธิบาย ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 จึงลองแต่ง
ประโยคและพูดขึ้นมาบ้าง ซึ่งประโยคดังกล่าวเป็นการนำคำว่า “ควน” มาใช้โดยการพ้องเสียง
เป็นคำว่า “ควร” ซึ่งประโยคที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 แต่งขึ้นนั้นเป็นการเหน็บแนมใน
เชิงหยอกล้อผู้ดำเนินรายการคนที่ 2

สถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ได้นำคำว่า ว่า “ควน” มาพ้องเสียงเป็นคำ
ว่า “ควร” เพื่อให้ความหมายของคำนั้นเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งประโยคที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3
แต่งขึ้นนั้นเป็นการเหน็บแนมในเชิงหยอกล้อผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 บทสนทนาดังกล่าวนอกจาก
จะทำให้ทราบเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “ควน” ในภาษาไทยถิ่นใต้แล้ว ยังทำให้การสนทนา
ในการหยอกล้อกันระหว่างผู้ดำเนินรายการเกิดเป็นความสนุกสนานได้เป็นอย่างดี ถือเป็นการ
นำภาษามาสร้างสถานการณ์เพื่อสร้างอารมณ์ขัน

จากการศึกษาวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า ผู้ดำเนินรายการมักใช้อารมณ์ขันเป็นส่วนหนึ่ง
ในการสอดแทรกเข้าไปในบทสนทนาจบกับคนแปลกหน้าหรือบุคคลที่พบเจอกันครั้งแรก โดยอารมณ์
ขันของผู้ดำเนินรายการแต่ละบุคคลมักมีรูปแบบที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความคิด ความสนิทสนม
ตลอดจนปฏิภาณไหวพริบ เทคนิคทางการใช้ภาษาและการปรับตัวของผู้พูดที่จะสื่อสารไปยัง

คู่สนทนา เพื่อให้ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมสนทนา (คนแปลกหน้า) นั้น ดำเนินต่อไปได้อย่างเป็นกันเองและสนิทสนมกันง่ายขึ้น

4.1.2 อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า

จากการรวบรวมข้อมูลในรายการเทย์เทียวไทยสามารถอธิบายได้ว่าผู้ดำเนินรายการมักสอดแทรกมุขตลกผ่านทางใช้ภาษาหรือเนื้อหามาสรางสถานการณ์ขึ้นในการสร้างอารมณ์ขันเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจจากคู่สนทนา ในการแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้การสนทนานั้น ๆ ดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 59

- ก๊อตจิ : การทำข้อสอบต้องใช้สองแปด แต่ถ้า ...
 เจนนี่ : สองปี มึงใช้สองแปดสอบอะไร
 กอล์ฟ : สองปี เคยสอบปะเนี่ย
 ก๊อตจิ : กูก็ว่าอ่านไปแล้วมันไม่คล้องจอง กูงเลยว่าย่ายทำไมมันทำไมไม่คล้องจองอยู่ป่ายเดียว
 เจนนี่ : ไป 1234 5678 อ่ะ 1234 5678
 ก๊อตจิ : จงภูมิใจเกิดที่เกิดเป็น... กลับมาก่อน กลับมาก่อน
 เจนนี่ : เข้าหลังฉากเปลี่ยนชุด
 ก๊อตจิ : หน้าที่มีแค่นี้

(เทย์เทียวไทย, ตอนที่ 354 : พัทลุง)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 กำลังอ่านคำคมที่ติดอยู่บนต้นสละ โดยคำคมดังกล่าวปรากฏว่า “การทำข้อสอบต้องใช้ 2B (สองปี)” แต่ด้วยอักษรตัวบี (B) ที่เขียนเหมือนเลขแปด 8 จึงทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 นั้นอ่านผิด กลายเป็น “การทำข้อสอบต้องใช้สองแปด” การอ่านผิดของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ที่ได้ยินจึงรีบบอกว่า “สองปี” เมื่อผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ที่ได้ยินจึงล้อเลียน ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่อ่านผิด ด้วยการถามว่า “เคยสอบปะเนี่ย” การล้อเลียนดังกล่าว ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 เกิดความเขินอายในสิ่งที่ตนอ่านและเข้าใจผิด

สถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้แก้ไขสถานการณ์การอ่านผิดของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 โดยการชวนผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 เดินพร้อมออกท่าทางประกอบจังหวะเพื่อเบี่ยงประเด็นที่ตัวเองพูดผิด จะเห็นได้ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์การพูดผิดของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 มาสร้างสถานการณ์โดยการเดินเพื่อสร้างเสียงหัวเราะให้กับผู้ร่วมรายการได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 60

ก๊อตจิ : เราจะยืนแค่ตรงนี้หรือคะ เราไม่เดินเลย
 คุณต๊ะ : เดินครับ
 ก๊อตจิ : คุณเต้จะไม่พาเราไปที่อื่น
 กอล์ฟ : เค้าไม่ใช่คุณเต้
 ก๊อตจิ : อ้าวคุณต๊ะ คุณเต้เป็นอะไรกับคุณต๊ะคะ
 คุณต๊ะ : เป็นพี่ครับ
 ก๊อตจิ : อ้อ คุณเต้เป็นพี่ของคุณต๊ะ ซึ่งคุณเต้เนี่ยชื่อจริงชื่อ **เต้จะแบด**
 สวนคุณต๊ะนะคะ ชื่อจริงชื่อ **ต๊ะนะแจต**
 (เหยยเที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้ชวนเจ้าของสวนดอกไม้เดินไปดูดอกไม้ในสวน แต่กลับลืมชื่อจึงทำให้เรียกชื่อของเจ้าของสวนผิด จากคุณต๊ะ เป็นคุณเต้ ความผิดพลาดในการเรียกครั้งนี้ ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 จึงพลิกแพลงสถานการณ์เพื่อกลบเกลื่อนความผิด ด้วยการแกล้งเรียกชื่อของเจ้าของสวน พร้อมกับนำชื่อของเจ้าของสวนมาผวนคำเล่น ซึ่งคำผวนนั้นมีความหมายเกี่ยวกับเพศ

สถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ได้นำชื่อของเจ้าของสวนมาผวนคำในการเล่นมุก หากนำคำดังกล่าวมาผวนคำกลับจะทำให้ความหมายของคำนั้นมีความหมายเกี่ยวกับเพศ จะเห็นได้ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 นั้นมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์โดยการนำคำผวนมาพลิกแพลงสถานการณ์ในการสร้าง อารมณ์ขัน เพื่อกลบเกลื่อนการเรียกชื่อเจ้าของสวนผิด

ตัวอย่างที่ 61

ก๊อตจิ : มีสวรรค์ตั้ง 6 ชั้น ก็จะมีตาย
 เจนนี่ : อ้าว สวรรค์ไม่ได้มี 7 ชั้นหรือ

- กอล์ฟ : อ้าว
 ก๊อตจิ : เนี่ย เห็นมั้ยละ
 กอล์ฟ : เนี่ย ไม่มีความรู้เนี่ย
 เจนนี่ : อ่าว
 กอล์ฟ : อีกแล้วเนี่ย
 เจนนี่ : พี่เจ เจตริน
 ก๊อตจิ : เค้าเป็นคำทำไมถึงมีสวรรค์ชั้น 7
 กอล์ฟ : เออ
 เจนนี่ : อ่อ สวรรค์แค่ชั้น 7 ที่เค้าพูดถึง
 ก๊อตจิ : ฮี
 เจนนี่ : ฮี ป้าเปิด เป็นป่าเปิด เป็นป่าเปิดพอเบลอแล้วก็แอบพูดตามคนอื่น
 ก๊อตจิ : การที่มัน การที่มันทำแบบเมื่อก็ มันทำให้กูย้อนกลับมาคิดว่า ฮีหรือว่าที่
 กูรู้มันผิด
- (เทยเที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 กำลังบรรยายถึงสวรรค์ในแต่ละชั้น ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 เกิดความสงสัยจึงถามว่า “สวรรค์ไม่ได้มี 7 ชั้นหรือ” ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 และคนที่ 3 จึงบอกว่า “ไม่มีความรู้อีกแล้ว” ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงทำหน้าที่ การกระทำดังกล่าวของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 เกิดความสับสนว่าความรู้ที่มีมาตลอดนั้นเข้าใจผิดและไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ตนรู้มานั้นถูกหรือเปล่า เลยแสดงท่าที ฮี ที่เป็นหน้าสงสัยกลับ

สถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 นั้นเข้าใจผิดเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องของสวรรค์ ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 และคนที่ 1 จึงอธิบายข้อมูลที่ถูกต้องให้ฟัง พร้อมกับพูดเชิงเหน็บแนมผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ว่าไม่ความรู้ เมื่อผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 โดนเหน็บแนมจึงทำท่าทางฮี พร้อมกับหน้างและสงสัยล้อเลียนป่าเปิด ที่มักจะทำท่า ฮี เมื่อตนเองทำอะไรผิดหรือไม่รู้ข้อมูล ซึ่งการกระทำดังกล่าวทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 เกิดความไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ตนรู้มาตลอดนั้นผิดหรือเปล่า จึงทำท่าสงสัยกลับไป การกระทำดังกล่าวของดำเนินรายการทั้งสองคนก็ล้อเลียนป่าเปิดที่มักทำในเวลาทำอะไรผิดมาสร้างสถานการณ์เพื่อเบี่ยงประเด็นการสนทนาก่อนหน้า

ตัวอย่างที่ 62

- เจนนี่ : Do you love Thai girl?
 พ่อคำ : I'm married
 เจนนี่ : Oh! You're married. Oh! I'm sorry. Congratulation!
 ก้อยจี้ : ขอเป็นลูกได้มั้ย
 เจนนี่ : เอ้อ I can be your daughter. Can I be your daughter?
 พ่อคำ : I have two daughters.
 เจนนี่ : You have two daughters.
 กอล์ฟ : maybe your pet.
 เจนนี่ : maybe your pet.

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 356 : เบอร์ลิน)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ถามพ่อคำชายซิส ว่าชอบผู้หญิงไทยมั๊ย พ่อคำตอบกลับมาว่า แต่งงานแล้ว ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงถามว่าขอเป็นลูกสาวได้มั๊ย พ่อคำตอบกลับมาว่ามีลูกสาวสองคนแล้ว ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ไม่ละความตั้งใจจึงถามต่ออีกว่า จั้นขอเป็นสัตว์เลี้ยงได้มั๊ย พร้อมกับทำท่าทางคล้ายสุนัข พ่อคำตกใจกับการกระทำดังกล่าวของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 เป็นอย่างมาก แต่อีกนัยหนึ่งก็ขบขันกับการกระทำดังกล่าวเช่นกัน

สถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้จับพ่อคำชายซิส แต่พ่อคำชื่อนั้นแต่งงานและมีลูกสาวแล้วสองคน ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 นั้นแก้ไขสถานการณ์ โดยการขอเป็นสัตว์เลี้ยงได้มั๊ย พร้อมกับทำท่าทางคล้ายสุนัข การกระทำของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 นอกจากจะช่วยเบี่ยงประเด็นการเข้าใจผิดที่กำลังสนทนาได้แล้ว ท่าทางของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ยังเรียกเสียงหัวเราะจากคู่สนทนาและคนรอบข้างได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า ผู้ดำเนินรายการมักนำอารมณ์ขันมาสอดแทรกในบทสนทนา เพื่อให้อารมณ์ขันนั้นทำหน้าที่เป็นทางออกให้กับปัญหาหรือเรื่องเคร่งครัดต่าง ๆ ของมนุษย์ อีกทั้งยังสามารถเบี่ยงประเด็นความสนใจของคู่สนทนา เพื่อคลี่คลายสถานการณ์และลดความตึงเครียด

4.1.3 อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือสร้างความสนุกสนาน

จากการรวบรวมข้อมูลในรายการเทย์เที่ยวไทยสามารถอธิบายได้ว่าผู้ดำเนินรายการมักใช้วิธีการสื่อสารทางภาษาและการสร้างเนื้อหาผ่านการสอดแทรกมุกตลกมาสร้างสถานการณ์ในการสร้างอารมณ์ขันในการเบี่ยงเบนความสนใจจากคู่สนทนา เพื่อลดความขัดแย้ง ประนีประนอม และสร้างความปรองดอง ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 63

- กอล์ฟ : ขึ้นพระบาทกัน
 เจนนี่ : เราต้องเดินขึ้นภูเขาปะเนี่ย
 กอล์ฟ : ไม่ คือถึงขนาดขึ้นภูเขา ขึ้นบันไดไปนิดนึง
 เจนนี่ : นิดเดียวจริงอะ
 กอล์ฟ : ไม่ ไม่หรอก พูดให้สบายใจ ก็ไม่นิดเท่าไร
 เจนนี่ : อ้าว
 กอล์ฟ : ไม่ มันเห็นความ เราจะได้แบบเห็นความตั้งใจพยายามในการมาทำบุญ
 เจนนี่ : พี่กอล์ฟ หน้าที่ในการหลอกคนอะ เป็นหน้าที่ของหนู
 กอล์ฟ : ไม่ใช่
 เจนนี่ : พี่กอล์ฟจะมาหลอกคนอื่นไม่ได้ มันเป็นหน้าที่ของหนู
 (เทย์เที่ยวไทย, ตอนที่ 348 : สระบุรี)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 กำลังชวนผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ขึ้นพระบาทผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงถามว่าต้องขึ้นภูเขามั้ย ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ตอบกลับมาเพียงว่าขึ้นบันไดไปนิดนึง ซึ่งจริง ๆ แล้วไม่จริงตามที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 บอก ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 รู้ทันว่าตนเองนั้นโดนผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 หลอก ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงบอกว่าหน้าที่ในการหลอกคนนั้นเป็นหน้าที่ของตนไม่ใช่หน้าที่ของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ที่จะมาพูดจาหลอกคน และสิ่งที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 หมายถึงก็คือหน้าที่ของผีหรือวิญญาณที่มีหน้าที่หลอกคน

การสนทนาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้เบี่ยงประเด็นการสนทนาที่ตนเองถูกหลอก โดยการนำจุดด้อยในเรื่องหน้าตาของตนที่ผู้ร่วมรายการมักบอกว่าตนเป็นผี มาสร้างสถานการณ์ในการล้อเลียนตัวเอง เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างตนและผู้ดำเนิน

รายการคนที่ 3 ซึ่งการล้อเลียนตนเองของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ได้สร้างเสียงหัวเราะระหว่างการสนทนาเป็นอย่างมาก

ตัวอย่างที่ 64

- ก๊อตจิ : แล้วสรุปว่าเมื่อกี้ถูกข้างขึ้นหรือไม่ขึ้น
 เจนนี่ : ไม่ขึ้นนน
- ก๊อตจิ : รอบหลังเหมือนขึ้นเลย
 เจนนี่ : ไม่ขึ้น อันที่ขึ้นก็คือขึ้นอย่างนี้ อย่างนี้อะขึ้น
- ก๊อตจิ : อ้อ ๆ
 เจนนี่ : ถ้าขึ้นเหมือนกัน รอบสองก็ต้องขึ้นอย่างนี้ รอบสองลอยขึ้นมาแบบหน่อยเดียว นิ้วเดียวเอง แบบนี้คือไม่ขึ้น ถ้าแบบไม่ขึ้นไม่ขึ้น มันก็ขึ้นมาแบบนี้คนเดียว ไม่ขึ้น ไม่ขึ้น
- ก๊อตจิ : มันขึ้นหรือเปล่านะบ้า
 ป้าเปิด : ขึ้นแบบนี้คนเดียวเอง
 เจนนี่ : ไม่ มันขึ้นคนเดียวไง มันถือว่าไม่ขึ้นไง เพราะถ้าขึ้นมันต้องขึ้นแบบรอบแรก
- ก๊อตจิ : แล้วสรุปว่ามันขึ้นหรือไม่ขึ้น
 เจนนี่ : ไม่ขึ้น
- ก๊อตจิ : มันมีผู้รู้ที่จะตอบเราได้มัย
 เจนนี่ : อะ เห็นมัย รอบแรกเวลาขึ้น ขึ้นมาอย่างนี้เลยเนอะ คุณผู้ชมเนอะ แต่พอรอบสองลอยขึ้นมาแบบนี้ว๊นึ่ง แล้วแบบไม่ไหวแล้ว ไม่ไหวแล้ว แล้วก็วางแบบนี้ ถือว่ามันไม่ขึ้น มันต้องขึ้นแบบเท่ากัน
- ก๊อตจิ : มึงคุยกะใคร
 เจนนี่ : ผู้ชม
- ก๊อตจิ : อ้อ ผู้ชม
 เจนนี่ : อะไรนะ
- ป้าเปิด : สำเร็จแต่ยากลำบากหน่อย
- ก๊อตจิ : อ้อ
 เจนนี่ : อ้อ อ้าวเธอ อ้าวเธอ
- ก๊อตจิ : ดีความ

- กอล์ฟ : ดีความได้อย่างนี้
- เจนนี่ : อ้อ ก็สำเร็จแหละ ป้าเปิดบอก แต่ยากลำบากหน่อย จะมีอุปสรรค ไข่ม้อย
- ก๊อตจิ : อาจจะด้านเวลาหรือด้านอะไรอย่างนี้
- เจนนี่ : อ้าวเหอ ของป้ามีลอยอะไรมัย
- ป้าเปิด : ไม่ลอย มันติดพื้นสนิท
- ก๊อตจิ : ติดพื้นสนิท (หัวเราะ)
- เจนนี่ : ก็คือสำเร็จ โดยไม่มีอุปสรรคเหอ
- ก๊อตจิ : ติดพื้นไม่ธรรมดา ต้องติดพื้นสนิท กลัวเขาไม่เชื่อ
- เจนนี่ : ไม่ออกแรงป้าว
- ป้าเปิด : โคตรหน้าสนั่น
- เจนนี่/ก๊อตจิ/กอล์ฟ : (หัวเราะ)
- ก๊อตจิ : โคตรหน้าสนั่นนี่ตอนยกข้างหรือยกกระเป๋
- เจนนี่ : ยกกระเป๋
- ก๊อตจิ : ยกกระเป๋ายังไงนะ

(เทียบเที่ยวไทย, ตอนที่ 351 : พะเยา)

บทสนทนาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 และคนที่ 2 กำลังถกเถียงกันเรื่องการยกข้าง ว่ายกขึ้นหรือยกไม่ขึ้น แต่ด้วยผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนนั้นมีความเห็นที่ไม่ตรงกัน ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงหันไปถามป้าเปิดเพื่อให้ป้าเปิดตัดสิน แต่ป้าเปิดตอบกลับมาว่าไม่ลอย ติดพื้นสนิท ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ถามกลับว่าไม่ออกแรงหรือเปล่า ป้าเปิดตอบกลับมาว่าโคตรหน้าสนั่น คำตอบของป้าเปิดทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ถามว่าตอนยกข้างหรือยกกระเป๋ ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 จึงตอบแทนป้าเปิดว่าตอนยกกระเป๋

สถานการณ์ดังกล่าวผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 และคนที่ 2 นั้นได้นำเรื่องยกกระเป๋ของ ป้าเปิดที่ชอบทำเป็นยกกระเป๋ไม่ไหวมากล่าวล้อเลียน เพื่อเบี่ยงเบนประเด็นการสนทนาการสนทนา ก่อนหน้า ซึ่งการล้อเลียนที่มงาน (ป้าเปิด) ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้ดำเนินรายการทั้งสามคนมีความ สนิทสนมกับที่มงานเป็นอย่างมาก เพราะผู้ดำเนินรายการสามารถหยอกล้อกันได้โดยที่ต่าง ฝ่ายต่างไม่รู้สึกโกรธหรือความขัดแย้งซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ยังสร้างความขบขันและคลี่คลาย สถานการณ์ก่อนหน้าระหว่างผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 และคนที่ 2 ที่มีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน ในเรื่องการยกข้าง

ตัวอย่างที่ 65

เจนนี่ : นั้้นห้วกบ อั้นนี้ห้วเราะ

กอล์ฟ : นั้้นห้วกบ อั้นนี้ห้วโปก

เจนนี่ : อีกอล์ฟ เอ้ย ไม้ใช่ อีกอล์ฟ ขอโทษคะ ขอโทษคะ พี่กอล์ฟ

กอล์ฟ : อีดอก เดียวนี้ขึ้นอีกบ้ชั้นเลยเหรอ

เจนนี่ : อี้จุม อี้จุม แต่งตัว ทำไม้มันเหมือนเด็กแบบมัธยมจิน มีงานโรงเรียนวะอีดอก

กอล์ฟ : แหมทำเป็นใส่รองเท้ากากเพชร นางแบบอะกากเดน

เจนนี่ : โอ้ยอยู่ตรงคนขับเลยนะคะ ขับไล่อะคะ

(เทยเทียวไทย, ตอนที่ 353 : ตรัง)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นช่วงของ wanna be contest 2018 ที่ผู้ดำเนินรายการต้องแสดงความคิดเห็นกับผู้ดำเนินรายการทีมฝ่ายตรงข้าม สถานการณ์ในข้างต้นเป็นตอนที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 และ 3 ผลัดกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งตัวของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ขณะที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 กำลังจะแสดงความคิดเห็นต่อจากผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ก็ได้เปลือเรียกชื่อผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ที่มีอายุมากกว่า ว่า “อีกอล์ฟ” ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 นั้นหันไปต่อว่าผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 พร้อมกับถามว่า “อีดอก เดียวนี้ขึ้นอีกบ้ชั้นเลยเหรอ” การเรียกชื่อของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 เป็นการเรียกชื่อผิด โดยไม่ตั้งใจ ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ต้องรีบขอโทษ

การสนทนาดังกล่าวเป็นการตอนที่ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ที่มีอายุน้อยที่สุดในบรรดาผู้ดำเนินรายการเรียกชื่อผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ที่มีอายุมากที่สุด ว่า “อีกอล์ฟ” ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 นั้นด่าพร้อมกับถามว่า “อีดอก เดียวนี้ขึ้นอีกบ้ชั้นเลยเหรอ” การเรียกชื่อผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ที่เรียกผิด โดยไม่ตั้งใจ ทำให้ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ต้องรีบขอโทษผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 พร้อมกับเบี่ยงประเด็นในบทสนทนา โดยหันไปแสดงความคิดเห็นด้วยคำบริภาษต่อผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 เพื่อที่จะเบี่ยงประเด็นของผู้ดำเนินรายการคนที่ 3 ในการลดความขัดแย้งกันในระหว่างการสนทนาดังกล่าว ซึ่งเรื่องของผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 เบี่ยงประเด็นไปคือการนำจุดด้อยในเรื่องของรูปร่างใบหน้าของผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 ที่เป็นคนไทยที่มีเชื้อสายจีน นำมากล่าวล้อเลียนเพื่อสร้างความขบขันในการสนทนา เพื่อลดความขัดแย้งในเรื่องการเรียกชื่อผิด

จากการศึกษาวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า ผู้ดำเนินรายการมักหยิบเอาเรื่องจุดด้อยในเรื่องรูปร่างหน้าตาและการกระทำที่แปลก ๆ ของผู้ดำเนินรายการหรือทีมงานมาสร้างสถานการณ์ด้วยการหยอกล้อ เพื่อสร้างเสียงหัวเราะให้กับผู้ร่วมรายการและทีมงาน อีกทั้งยังเป็นการประนีประนอมเพื่อลดความขัดแย้งกับคู่สนทนา และทำให้การสนทนาและความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนาเป็นไปอย่างราบรื่นและเป็นกันเอง

อาจกล่าวได้ว่าอารมณ์ขันถือเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในปัจจุบัน เพราะบทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันนั้นจะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา แบ่งเบาภาระความเครียด ความวิตกกังวล หรือลดทอนระดับสิ่งที่เป็นความจริงจัง เพื่อให้การใช้ชีวิตหรือการสนทนานั้นเป็นไปอย่างราบรื่น

ผู้ดำเนินรายการได้สร้างความขบขัน โดยการสอดแทรกมุกตลกทางการใช้ภาษา และการสร้างเนื้อหาในการโต้ตอบการสนทนากลายเป็นอารมณ์ขัน ซึ่งผู้ดำเนินรายการมักหยิบนำมาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสนทนาเพื่อให้รายการดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น อาจกล่าวได้ว่าบทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันถือเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ผู้ชมสามารถทราบถึงพฤติกรรมของบุคคลและเจตนาทางความคิดหรือความหมายที่แฝงอยู่ในเนื้อความที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสาร ซึ่งอารมณ์ขันอาจมีบทบาทหน้าที่หลายประการที่ช่วยให้สถานการณ์การสื่อสารเป็นไปอย่างราบรื่น กล่าวโดยสรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันที่พบในรายการ “เทย์เทียวไทย” สามารถแบ่งได้ 3 ประเด็น ได้แก่ (1) อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และสร้างความสนิทสนมกับคนแปลกหน้า (2) อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า (3) อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือสร้างความสนุกสนาน

ผลการศึกษาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการได้นำเรื่องราวต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมาสร้างสถานการณ์ โดยการใช้ภาษา กิริยาท่าทาง ที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความคิดและอารมณ์ความรู้สึกของผู้ดำเนินรายการ จะเห็นได้ว่าผู้ดำเนินรายการสามารถหยิบเอาเรื่องรอบตัวขึ้นมาล้อเลียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องรูปร่างหน้าตา อายุ หรือแม้แต่การกระทำของแต่ละบุคคล รวมถึงลักษณะนิสัยที่ทุกคนมีประสพพบเจอกันในชีวิตประจำวัน ด้วยการนำเรื่องต่าง ๆ มากล่าวล้อเลียนหรือเสียดสีรุนแรง จะเห็นได้ว่าอารมณ์ขันถือเป็นส่วนประกอบหนึ่งในเนื้อหาสาระระหว่างการสื่อสาร

การพูดจะน่าสนใจ น่าฟังมากขึ้น หากมีการสอดแทรกอารมณ์ขันลงไปในการพูดนั้น ๆ แต่การสอดแทรกอารมณ์ขันในกรณีนี้ควรคำนึงถึงเนื้อหาสาระเป็นหลัก มิเช่นนั้น ผู้รับสารจะให้ความสนใจและความสำคัญแก่การสอดแทรกอารมณ์ขันมากกว่าเนื้อหาสาระ อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติและมุมมองเชิงความคิดของผู้พูดที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

5.1 สรุปผลการศึกษา

รูปแบบรายการ “เทยเที่ยวไทย” เป็นรายการท่องเที่ยวที่ดำเนินรายการโดยพิธีกรเพศที่สาม ซึ่งผู้ดำเนินรายการจะพาผู้ชมเดินทางไปสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยเน้นสถานที่ภายในประเทศไทย ที่แฝงไปด้วยสาระข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ รวมถึงเกร็ดความรู้จากพิธีทั้งสามคน นอกจากความรู้ที่จะได้รับจากรายการนี้แล้วยังมีจุดเด่นที่สำคัญของรายการคือ การนำเสนอรายการที่เน้นความบันเทิงโดยวิธีการสื่อสารทางภาษาที่สร้างสรรค์ของผู้ดำเนินรายการ ผ่านการสอดแทรกมุขตลกและปฏิภาณไหวพริบทางการใช้ภาษาและการสื่อสารของผู้ดำเนินรายการที่โต้ตอบการสนทนาได้อย่างฉับไวและมีความหลากหลาย โดยใช้สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวมาเล่นผ่านการใช้ภาษาและเนื้อหาในการสร้างอารมณ์ขัน เพื่อให้ผู้ชมได้ทั้งความสนุกและความรู้ไปพร้อมกัน ถือเป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ได้อย่างลงตัว

ผลการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในรายการ “เทยเที่ยวไทย” โดยการคัดเลือกเฉพาะตอนที่มีการแข่งขัน “Wanna be contest 2018” เท่านั้น ซึ่งมีทั้งหมดจำนวน 13 ตอน สามารถแบ่งประเด็นการศึกษาได้ 2 ประเด็น คือ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ประกอบด้วย (1) การใช้เสียง ได้แก่ การใช้เสียงสัมผัสหรือคำคล้องจอง การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ การเพี้ยนเสียง (2) การใช้คำ ได้แก่ การใช้คำภาษาต่างประเทศหรือการปนภาษา การใช้คำพ้อง การใช้คำพวน การใช้คำภาษาถิ่น การใช้คำสองแง่สองง่าม และกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน ประกอบด้วย (1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ ได้แก่ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับพาราซี และการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน (2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับหยอกเย้า สามารถแบ่งเป็นประเด็นย่อยได้ 2 ประเด็น คือ 1) การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน ได้แก่ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับตัวบุคคล การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับวัย และ 2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการประชดประชันและเหน็บแนม

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า กลวิธีการแสดงอารมณ์ขัน หมายถึง การดัดแปลง เปลี่ยนแปลง หรือปรับเปลี่ยนสาระข้อมูลการแสดงของผู้ดำเนินรายการที่จะสื่อไปยังผู้ชม เพื่อให้เกิดอารมณ์ขันหรือสนุกสนานคล้อยตามสารหรือสาระข้อมูลที่ผู้ดำเนินรายการแสดงออกมา

การศึกษาวិเคราะห์การสร้างอารมณ์ชั้นในรายการเทยเทียวไทย จำนวน 13 ตอน สามารถแบ่งประเด็นการศึกษาได้ 2 ประเด็น คือ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น ประกอบด้วย (1) การใช้เสียง ได้แก่ การใช้เสียงสัมผัส การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ การเพี้ยนเสียง (2) การใช้คำ ได้แก่ การใช้คำภาษาต่างประเทศหรือการปนภาษา การใช้คำพ้อง การใช้คำผวน การใช้คำภาษาถิ่น การใช้คำสองแง่สองง่าม สามารถสรุปการวิเคราะห์และกลวิธีทางการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นที่พบในรายการเทยเทียวไทยตามตารางได้ดังนี้

กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น		
การใช้เสียง/การใช้คำ	ความถี่	ร้อยละ
การใช้เสียงสัมผัส	6 ครั้ง	8
การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ	3 ครั้ง	4.3
การเพี้ยนเสียง	23 ครั้ง	30
การปนภาษา	3 ครั้ง	4.3
การใช้คำพ้อง	17 ครั้ง	22.1
การใช้คำผวน	10 ครั้ง	13
การใช้คำภาษาถิ่น	13 ครั้ง	17
การใช้คำสองแง่สองง่าม	1 ครั้ง	1.3
รวม	76 ครั้ง	100

จากการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาและกลวิธีสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นในรายการ “เทยเทียวไทย” จำนวน 13 ตอน ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลกลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้นได้ทั้งหมด จำนวน 323 ครั้ง โดยกลวิธีในการสร้างอารมณ์ชั้นด้านการใช้เสียงและการใช้คำเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นพบทั้งหมด 76 ครั้ง สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) การใช้เสียงสัมผัส พบ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8, 2) การใช้สำเนียงภาษาต่างประเทศ พบ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.3, 3) การเพี้ยนเสียง พบ 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30, 4) การปนภาษา พบ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.3, 5) การใช้คำพ้อง พบ 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.1, 6) การใช้คำผวน พบ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13, 7) การใช้คำภาษาถิ่น พบ 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17 และ 8) การใช้คำสองแง่

สองง่าม พบ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.3 ซึ่งกลวิธีที่พบมากที่สุดในการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น คือ การเพี้ยนเสียง และกลวิธีดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลาย

ส่วนกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น ประกอบด้วย (1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ ได้แก่ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวพาราสิ และการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน (2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับหยอกเย้า สามารถแบ่งเป็นประเด็นย่อยได้ 2 ประเด็น คือ 1) การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน ได้แก่ การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับตัวบุคคล การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับวัย และ 2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการประชดประชันและเหน็บแนม สามารถแบ่งการวิเคราะห์และกลวิธีที่พบตามตารางได้ดังนี้

กลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้น		
การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ/การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการหยอกเย้า	ความถี่	ร้อยละ
การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการเกี่ยวพาราสิ	10	8.57
การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน	49	22.86
การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน	169	58.57
การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนม	19	10
รวม	247	100

จากการศึกษาการวิเคราะห์การใช้ภาษาและกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นในรายการ “เทยเทียวไทย” จำนวน 13 ตอน ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลกลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้นได้ทั้งหมด จำนวน 323 ครั้ง โดยกลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นพบทั้งหมด 247 ครั้ง สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการเกี่ยวพาราสิ พบ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.57, 2) การสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสัปดน พบ 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.86, 3) การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน พบ 169 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.57 และ 4) การสร้างเนื้อหาเพื่อการประชดประชันและเหน็บแนม พบ 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10 ซึ่งกลวิธีที่พบมากที่สุดในการ

กลวิธีการสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน คือ การสร้างเนื้อหาเพื่อล้อเลียน และ กลวิธีดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายมากที่สุด

ผลการศึกษาในข้างต้น ผู้ดำเนินรายการได้ใช้วิธีการสื่อสารทางภาษาและการสร้างเนื้อหา ผ่านการสอดแทรกมุกตลกได้อย่างสร้างสรรค์ โดยอารมณ์ขันไม่ได้มีหน้าที่เพียงลดทอนความเคร่งเครียดหรือทำให้ผ่อนคลายเพียงเท่านั้น อารมณ์ขันยังมีหน้าที่อื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นช่วยลดความขัดแย้งประนีประนอมระหว่างการสนทนา การเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า การแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษา บทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันในรายการเทยเทียวไทย อีกทั้งยังทำให้ทราบถึงพฤติกรรม และ เจตนาทางความคิด ที่แฝงอยู่ในเนื้อหาที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสาร ซึ่งผลการศึกษาในข้างต้น สอดคล้องสมมติฐานที่ผู้ศึกษาได้ตั้งเอาไว้ที่ว่า “รายการเทยเทียวไทยมีการใช้ภาษาในด้านการใช้คำมากที่สุด และมีการสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับการหยอกเย้าเพื่อสร้างอารมณ์ขันมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลายของเอลเมอร์ เอ็ม บลิสเตน (Elmer M. Blistein) อีกทั้ง บทบาทของอารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” ยังปรากฏเนื้อหาที่แสดงให้เห็นการ คลี่คลายปัญหาระหว่างผู้ดำเนินรายการและผ่อนคลายความตึงเครียดให้แก่ผู้ชมได้อย่าง โดดเด่น”

บทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันถือเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ชมสามารถทราบถึง พฤติกรรมของบุคคลและเจตนาทางความคิดหรือความหมายที่แฝงอยู่ในเนื้อหาที่ผู้พูด ต้องการจะสื่อสาร ซึ่งอารมณ์ขันอาจมีบทบาทหน้าที่หลายประการที่ช่วยให้สถานการณ์ การสื่อสารเป็นไปอย่างราบรื่น กล่าวโดยสรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของอารมณ์ขันที่พบใน รายการ “เทยเทียวไทย” สามารถแบ่งได้ 3 ประเด็น ได้แก่ (1) อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือ เสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และสร้างความสนิทสนมกับคนแปลกหน้า (2) อารมณ์ขันเป็น เครื่องมือผ่อนคลายภาวะเครียดทางสังคม (3) อารมณ์ขันเป็นเครื่องมือสร้างความสนุกสนาน

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาในข้างต้นผู้ดำเนินรายการได้นำเรื่องราวต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมาล้อเลียน ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป หรือกลับหน้าเป็นหลัง จากเรื่องธรรมดา ๆ ก็กลายเป็นเรื่อง ตลกได้ ในที่นี้หมายถึง การใช้ภาษา การแต่งกาย หรือกิริยาท่าทาง ที่เป็นตัวกลางในการ ถ่ายทอดความคิดและอารมณ์ความรู้สึกของแต่ละบุคคล จะเห็นได้ว่าความขี้เล่นของมนุษย์

ทำให้สามารถหยิบเอาเรื่องรอบตัวขึ้นมาล้อเลียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องในครอบครัว เรื่องระหว่างมิตรสหาย เรื่องศิลปวัฒนธรรม หรือเรื่องการเมืองที่ทุกคนมีประสบการณ์ร่วมในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลาย ดังที่ กาญจนา เจริญเกียรติบวร (2548 : 14) อธิบายไว้ว่า ความผ่อนคลายเกิดขึ้นจากการที่ผู้ชมได้ปลดปล่อยความรู้สึกกดดันบางอย่างจากปัญหาและข้อต้อห้ามต่าง ๆ ทางสังคม เมื่อผู้ชมได้ยินได้ฟังเรื่องราวเหล่านั้นจึงรู้สึกเหมือนได้ระบายความกดดันออกมาในรูปของเสียงหัวเราะ ถือเป็นทฤษฎีที่มีความสอดคล้องกับผลการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือทฤษฎีความเหนือกว่าได้ อธิบายอารมณ์ขันว่าเกิดขึ้นจากการที่ก่อให้เกิดบุคคลอื่นมีสถานะที่ต่ำกว่า เพราะมนุษย์จะเข้าไปในความต้อยกว่าของผู้อื่นหรือเข้าต่อเมื่อตัวเองนั้นเป็นฝ่ายเหนือกว่า และทฤษฎีความไม่เข้ากันที่ก่อให้เกิดอารมณ์ขันนั้นมาจากการพูดไม่ตรงกับสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น จึงทำให้ผู้ชมรู้สึกผิดความคาดหมาย ทำให้เรื่องจริงจึ่งที่คาดหวังไว้ไม่ตรงกับเนื้อหาตอนจบของเรื่องซึ่งพบในผลการศึกษาน้อยที่สุด

นอกจากนี้ผลการศึกษาดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับคำอธิบายของรุ่งอรุณ ฉัตรวิฆเนศ (2553 : 1) ที่ระบุว่า การนำเอาเหตุการณ์ทุกประเภทในชีวิตมาล้อเลียนถือเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างความตลก และ “เรื่องตลกเกิดขึ้นจากการเล่นกับความหมายที่มีแบบแผนอยู่แล้ว และความหมายในลักษณะแหวกจากกรอบที่วางไว้ ทำให้เรื่องที่เสนอผิดจากความหมายทั่วไป ทำให้เรื่องเครียดกลับกลายเป็นเรื่องขำขันและเป็นที่มาของมุกตลก (Gags) ประเภทต่าง ๆ ดังที่ Sigmund Freud นักจิตวิเคราะห์ชาวออสเตรเลียนเชื่อว่า การหัวเราะเป็นกลไกในการผ่อนคลายความเครียด และสร้างความพึงพอใจในระดับจิตสำนึก ในการวิเคราะห์ของฟรอยด์เรื่องขำขันเป็นสิ่งเร้าและการหัวเราะเกิดขึ้นจากการฟังเรื่องที่ตลกขบขันนั้นคือการระบายความกดดันออกมาและความรู้สึกก้าวร้าวต่าง ๆ ที่แฝงอยู่ในส่วนลึก

หากสังเกตจะพบว่าผู้ดำเนินรายการมีความเห็นไม่ตรงกัน ผู้ดำเนินรายการจึงสร้างสถานการณ์มาเพื่อสร้างอารมณ์ขัน เพื่อให้ปัญหาดังกล่าวคลี่คลาย จะเห็นได้ว่าอารมณ์ขันไม่เพียงแต่จะช่วยทำให้คนรู้สึกผ่อนคลายได้เพียงอย่างเดียว แต่อารมณ์ขันยังสามารถช่วยลดความขัดแย้ง ประนีประนอมระหว่างบุคคลได้อีกด้วย

การใช้อารมณ์ขันในการลดความขัดแย้งนั้น Tom Burns ได้สรุปไว้ว่า “เป็นทางลัดไปสู่การเห็นชอบร่วมกัน” เสียงหัวเราะและอารมณ์ขันจึงไม่ใช่เครื่องมือที่เชื่อถือได้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง แม้ว่ามันจะสามารถช่วยผ่อนคลายความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ทันที

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาอารมณ์ขันในรายการตลกไทย ผู้ศึกษาพบประเด็นที่น่าสนใจและควรศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

5.3.1 ศึกษาการใช้วจนภาษาและอวจนภาษาในการสร้างอารมณ์ขัน ในรายการตลกไทย

5.3.2 ศึกษาอารมณ์ขันในรายการโทรทัศน์ ประเภทอื่น ๆ

5.3.3 ศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีสร้างอารมณ์ขันในรายการโทรทัศน์ ประเภทท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเภทอื่น ๆ

5.3.4 ศึกษาข้อความจาก “ข้อคิดจากสี่ตลก” ในรายการตลกไทย

5.3.5 ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยในการเล่นมุกตลกของผู้ดำเนินรายการ ระหว่างเทพในประเทศและเทพต่างประเทศ

รายการอ้างอิง

เถลิง พันธุ์เถลิงอมร. (2559). อารมณ์ชั้นในงานเขียนสารคดี การวิเคราะห์วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แสงสุรีย์ สำอางกุล. (2531). จิตวิทยาภาษา. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ไกล่รุ่ง อามระดิษ. (2533). ร้อยแก้วแนวขบขันของไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ถึงรัชกาลที่ 7.

(วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

“กระดานสุภาพ”. (2549, 22 มกราคม 2549). หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ p. 6.

กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. (2537). อารมณ์ชั้นในการสอน: พัฒนาเทคนิคศึกษา.

นงลักษณ์ แซ่มโซติ. (2521). หลายรสในวรรณกรรมร้อยกรองของไทย สมัยรัตนโกสินทร์ พ.ศ.2325-

พ.ศ.2475. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,

นภัสสรณ์ นาคแก้ว. (2556). การปนภาษาอังกฤษในภาษาไทย : กรณีศึกษารายการเทวเที่ยวไทย.

(ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร,

นิพนธ์ คุณานุรักษ์. (2535). อารมณ์ชั้นกับการสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนรู้: สี่มาจารย์.

บรรจง บรรเจิดศิลป์. (2527). วรรณกรรมวิจารณ์ : นักขายอารมณ์ชั้น. มติชนสุดสัปดาห์.

บุญยดา ปัญญาไว. (2544). กลวิธีการสร้างอารมณ์ชั้นในนวนิยายของวิมล ศิริไพบูลย์. (วิทยานิพนธ์

การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,

ปวีต มินา. (2561). กลวิธีการสร้างสรรค์ความตลกในรายการโทรทัศน์ไทย. วารสารฉบับภาษาไทย

สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 (เดือนกันยายน-ธันวาคม

มหาวิทยาลัยศิลปากร).

รุ่งอรุณ ฉัตรวิเศษเนศ. (2553). ศักยภาพของมุขตลกและอารมณ์ชั้นในรายการโทรทัศน์. (วิทยานิพนธ์

นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

วรพร อินทเชื้อ. (2526). วิเคราะห์อารมณ์ชั้นเชิงเสียดสีในงานประพันธ์ประเภท Fiction ของ เอเลน

ซิลลิโ. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,

วิลาศ มณีวัต. (2516). สายลมแสงแดด. กรุงเทพฯ: ก้าวหน้า.

ศิริพร ณ ถลาง. (2557). ทฤษฎีคติชนวิทยา วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพัตรา สุภาพ. (2518). สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

อมรา ประเสริฐสินธุ์. (2548). ภาษาในสังคมไทย : ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อันธिया หล่อเรื่องศิลป์. (2549). การวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ชั้นในละครตลก

สถานการณ์เรื่องบางรักซอย 9. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. (2536). อารมณ์ชั้นในสื่อมวลชน. กรุงเทพฯ: โครงการหนังสือชุดวิจัยและพัฒนา
นิเทศศาสตร์.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวศศิวิมล สงวนพงษ์
วัน เดือน ปี เกิด	1 กรกฎาคม พ.ศ. 2535
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2557 สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2560 ศึกษาต่อระดับปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 129/55 หมู่ 2 ซอยบางบอน 3 ซอย 14 แขวงหลักสอง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร 10160
ผลงานตีพิมพ์	ศศิวิมล สงวนพงษ์ และ สุนทรี โชติติติก. (2563). "อารมณ์ขันในรายการเหยยเที่ยวไทย". วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. ปีที่ 23 ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม-มิถุนายน 2564)

